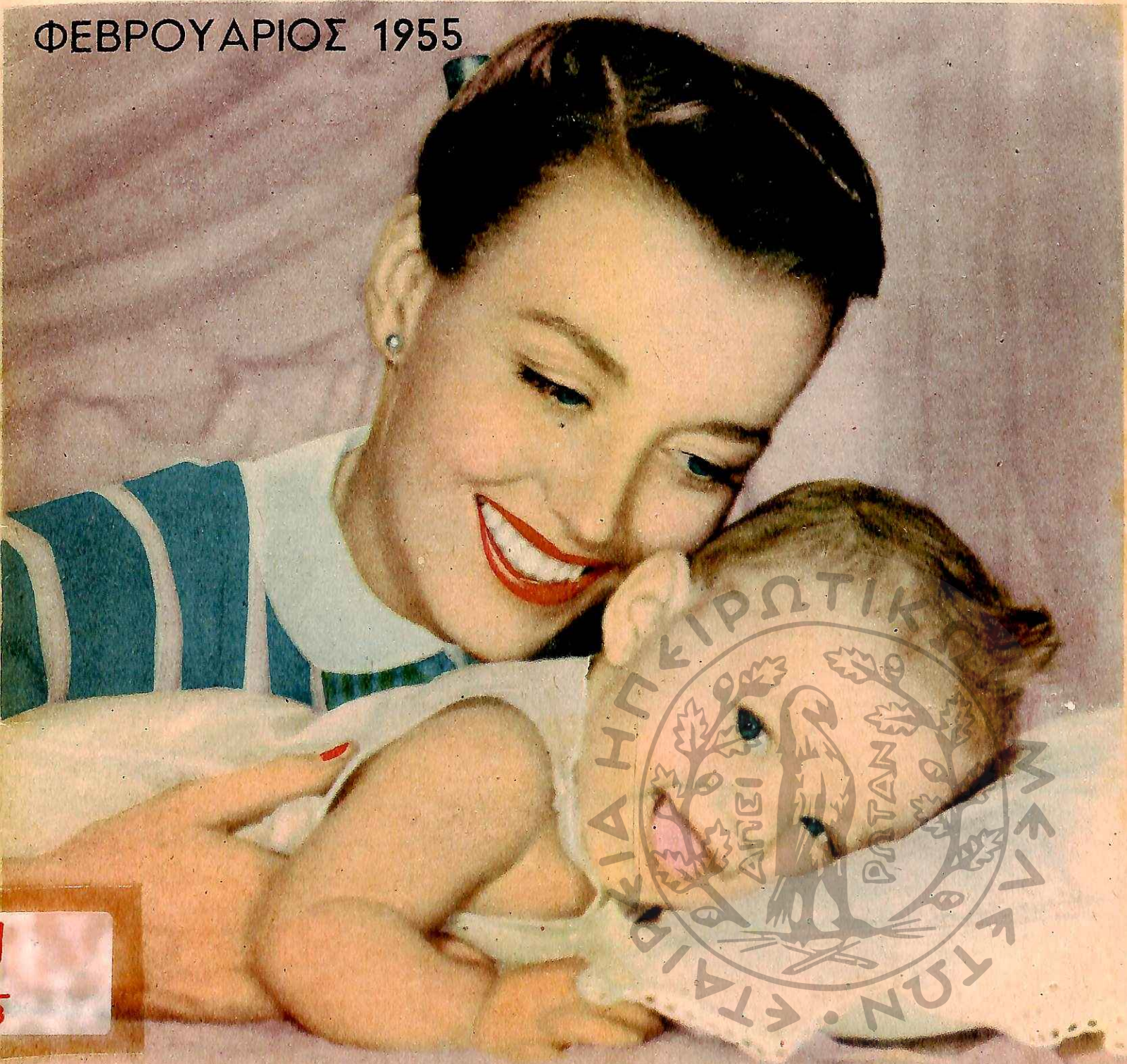

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

ΕΡΥΘΡΟΣ + ΣΤΑΥΡΟΣ

ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1955

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Τού, υπό την Ύψηλὴν Προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ καὶ τὴν ἐπίτιμον Προεδρείαν τῆς Α. Μ. τῆς ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924—1941

Β'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 10ον

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1955

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 5

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Μακένζυ Κίγκ 3 (πρώην Λυκαβηττοῦ) ΑΘΗΝΑΙ — Τηλέφ. 613-571

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΑΡΘΡ. 6 Α. Ν. 1092

Διευθυνσις Περιοδικού: ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Δώρα 8' Ἰστρία 22

Διευθυνσις Τυπογραφείου: «ΠΥΡΣΟΣ» Α. Ε., Ἱερά Ὁδὸς 61

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 1,50 — Ἐτησίᾳ συνδρομὴ ἑσῶτ. Δρχ. 12 (νέαι), ἑξῶτ. 10 σελλίνια ἢ 2 δολλάρια

Συνδρομαὶ καὶ ἀντίτιμον περιοδικοῦ νὰ στέλλωνται με ταχυδρομικὴ ἢ τραπεζικὴ ἐπιταγὴ ἀπὸ ὁσὼπως

«Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος», ὁδὸς Μακένζυ Κίγκ 3, Ἀθήνας

Ἡ Συντακτικὴ ἐπιτροπὴ ἀποφαίνεται περὶ τῆς δημοσιεύσεως ἢ μὴ τῶν ἀποστελλομένων χειρογράφων, τὰ ὁποῖα δημοσιεύονται ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Μήνυμα τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης. β) Ἴδε ἡ Μήτηρ σου, Μ. Νικολαΐδη	1	Message by H. M. the Queen. b) «Behold thy mother» by M. Nicolaides	1
Μηνύματα κ. κ. Π. Ρυγκέρ, Προέδρου Δ.Ε.Σ. καὶ Ε. Σάνστρομ, Προέδρου Λίγκ	2	Message: a) by P. Ruegger, President I.R.C. b) by E. Sandstrom, President League etc. ..	2
Τὸ ἔργον τοῦ Ε.Ε.Σ. κατὰ τὸ 1954, Κ. Γεωργακοπούλου, Προέδρου Ε.Ε.Σ.	3	The work of GRC in 1954 by G. Georgacopoulos, President GRC	3
Ἡ ἀρχαία πόλις, Γ. Κουρμούλη	4	The ancient town by G. Kourmoulis	4
Ἀντωνίνη, Ε. Φωτιάδης. β) Ἐρωτηματολόγιον ὑγείας, Σπ. Δοξιάδης	5	Antonine by E. Photiades. b) Questionnaire on Health by Sp. Doxiades	5
Καιρὸς καὶ Κλίμα, Φ. Καραπιπέρης. β) Ἡ Φωτιά (ποίημα), Σ. Κωσταρίδης	6	Weather and climate by Ph. Carapiperis. b) The fire by S. Kotsarides	6
Αἱ ἔρημοι, Ν. Δημητροκάλλη	7	Deserts by N. Demetrocalis	7
Σούνιον, Π. Καλονάρου. β) Σούνιον, Ζ. Μωρεὰς (ποίημα)	8	Sounion by P. Kalonaros. b) Sounion (poem) by J. Moreas	8
Ἡ Κούκλα μετὰ τὰ 100 τραγούδια, Β.	9	The doll by B.	9
Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Χριστοῦ, Κ. Παπαπαναγιώτου	10	Candlemas-day by K. Papapanagiotou	10
Ἡ Ἑλιά, Γλ. Πρωτοπαπᾶ. β) Ἡ Ἑλιά, (ποίημα) Κ. Παλαμά	11	The olive tree by Gl. Protopoulos. b) The olive tree (poem) by C. Palamas	11
Φωτογραφίαι δράσεως	12—13	Activity in pictures ..	12—13
Ἰσαὰκ Νεύτων	14	I. Newton	14
Μεταναστεύσεις τῶν φυτῶν	15	Travels of plants	15
Μαραθώνιος, Σπ. Αὐλωνίτης	16	Marathon race by Sp. Avlonitis	16
Σελίδες ἀπὸ τῆς δρᾶς τοῦ Ε.Ε.Σ., Υ. Β.	17	Pages from G.R.C. activity by H. V.	17
Κίνησις Ε.Ε.Σ.Ν.	18—19	G.J.R.C. movement	18—19
Μαθητικὴ συνεργασία	20—22	Pupil's contribution	20—22
Ἡ ἀλληλογραφία τῆς Θεῖας Σταυρούλας	23	Aunt Stavroula's correspondence	23
Τὸ χιονισμένον χωριό, Δ.	24	The snowcovered village by D.	24
Συμβουλὲς καὶ ὁδηγίαι: Τάξις καὶ νοικοκυρῶσύνη, ΑΝ. ΒΩ.	25	Advices and instructions: Order by AN. VO. ..	25
Ἐσωτερικὴ ἐξωφύλλου: Εἰς τὴν Παναγίαν, Κ. Παλαμά (ποίημα).		Inside front—cover: To the Holy Virgin by C. Palamas. Back—cover: The mother: verses by J. Martinelis, music by A. Panagiotopoulos.	
Ὀπισθόφυλλο: Ἡ Μάνα, Στίχοι Ι. Μαρτινέλη, Μουσικὴ Ἀλ. Παναγιωτοπούλου.			

ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

Εἰς τὴν Παναγίαν

Μητέρα τῶν ἀνέλπιδων κι ὅλου τοῦ κόσμου σκέπη
κάτου ἀπὸ σὲ κ' οἱ ἀνέλπιδοι κι ὅλος ὁ κόσμος ἴσοι !

Σκέπη τοῦ κόσμου πιὸ πλατεῖα ἀπ' τὸν κόσμο, στὸ
(σκοτάδι)

πύρινε στύλε ὁδηγητὴ, καὶ τῆς ψυχῆς λιμάνι,
καὶ ποταμὲ, ποὺ μᾶς κυλάς τὸ μέλι καὶ τὸ γάλα !

Ἡ σκέπη καὶ τὰνθρώπου ἐσὺ, τάγγελλο ἐσὺ καὶ ἡ
(δόξα,
μετὰ τὴν χαρὰ σου χαίρεται, Χαριτωμένη, ἡ χτίσις !

Μ' ἐσὲ ξημέρωσε ἡ χαρὰ καὶ σβεῖ ἡ κατάρρα, πῆρε
μ' ἐσὲ, Μητέρα, κι ὁ Θεὸς τὴν ὁμορφιά τοῦ Βρέφους,
κι ὁ γέρος κόσμος ἄλλαξε καὶ νιὸς ξαναστυλῶθη.

(Ἀπὸ τὴ Φλογέρα τοῦ Βασιλεῶ)

Ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα κρατοῦσα εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ἑνῆς ἀνταρτοπλήγητο παιδιόκι.

Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς μητέρας

Μήνυμα

τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης πρὸς τὰς Μητέρας

«Μὲ τὴν σημερινὴν ἐπέτειον «τῆς Ἡμέρας τῆς Μητέρας» ὅλος ὁ κόσμος θὰ ἐξωτερικεύσῃ τὰ αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα κατέχουν τὴν ψυχὴν κάθε πολιτισμένου ἀνθρώπου : τὸν θαυμασμόν καὶ τὴν λατρείαν πρὸς αὐτήν.

Ἡ ἰδέα τῆς Μητέρας εἶναι σύμβολον στὴν συνείδησιν κάθε ἀνθρώπου. Ἡ Μητέρα δὲν εἶναι μόνον πηγὴ ζωῆς, ἀλλὰ εἶναι καὶ πηγὴ ὅλων αὐτῶν τῶν αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα θὰ μείνουν ὡς γνῶρισμα τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, τοῦ πολιτισμοῦ ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἡ μητρότης ἔχει τὴν δύναμιν νὰ κάμῃ τὸν ἄνθρωπον εὐγενεστέρον αἰσθημάτων, ποὺ ἔχει κάθε Μητέρα μέσα της, νὰ ἐξωτερικεύωνται, νὰ μᾶς περιβάλλουν καὶ νὰ μᾶς ἐξυψώνουν.

Πρὸς τὰς μητέρας ἐκεῖνας, αἱ ὁποῖαι ἐργάζονται σκληρὰ γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ἀναθρέψουν καὶ νὰ κάνουν τὰ παιδιά τους καλοὺς πολίτας διὰ τὴν Κοινωνίαν, πρὸς τὰς μητέρας, ποὺ μένουν στὸ σπῆτι καὶ περιμένουν καρτερικὰ τὰ παιδιά τους νὰ γυρίσουν ἀπὸ τὸ μέτωπον, ἢ ἀπὸ τὸν στρατόν, ποὺ φυλάει τὰ σύνορα καὶ κρυνεῖ καὶ κοιτάζει διὰ τὸ καλὸν καὶ τὴν ἡσυχίαν ὅλων μας, πρὸς τὰς μητέρας, ποὺ με ἀγωνίαν παρακολουθοῦν τὰ παιδιά τους μέσα στὴν καθημερινὴ βιοπάλη, πρὸς ὅλας τὰς μητέρας, στέλνω τὸν πλέον ἐγκάρδιον χαιρετισμόν».

ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ Β.

« I Δ Ε Η Μ Η Τ Η Ρ Σ Ο Υ »

ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ Σταυροῦ Του καὶ τοῦ μαρτυρίου Του, εἶδε νὰ στέκουν ἐκεῖ κοντὰ ἡ Μητέρα Του καὶ ὁ ἀγαπημένος μαθητὴς Του, ἀπευθύνθηκε στὴν πρώτη καὶ τῆς εἶπε : «Ἰὺναι, ἴδε ὁ υἱός σου». Καὶ γυρίζοντας ἔπειτα στὸν Ἰωάννη, προσέθεσε : «Ἰδε ἡ μήτηρ σου».

Ὁ Θεάνθρωπος, καὶ σ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν ὑπέρτατη στιγμή τῆς θυσίας, ἔστρεψε τὴ σκέψιν Του καὶ τὴν ψυχὴ Του σ' Ἐκείνην, ποὺ τοῦ εἶχε δώσει τὴν ἀνθρώπινη μορφὴ καὶ τὸν εἶχε φέρει στὸν κόσμο. Καὶ Ἐκείνη, ἀληθινὴ Μητέρα, παράστεκε γεμάτη πόνο στὸ μαρτύριό Του.

Ὑψηλότερη καὶ τελειότερη ἑκφρασίς τῶν κορυφαίων αἰσθημάτων τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ μητρικοῦ φίλτρου καὶ τῆς υἱικῆς στοργῆς, δὲν μποροῦσε νὰ δοθῇ. Ὁ ἴδιος ὁ Θεός, μετὰ τὴν ἀνθρώπινον ὑπόστασιν τοῦ Υἱοῦ Του, εὐλόγησε καὶ καθάγιασε τὰ αἰσθήματα αὐτά. Καὶ μετὰ τὴν παραγγελίαν Του στὸν Ἰωάννη «Ἰδε ἡ μήτηρ σου» ὕψωσε καὶ ἑστερέωσε στὶς ἀνώτερες σφαίρες τοῦ ἀνθρώπινου ψυχικοῦ κόσμου, σὰν ἕναν αἰώνιον καὶ ὀλόλαμπρον ἀστερισμό, τὴ μεγάλη καὶ ἱερὴ μορφὴ τῆς Μητέρας.

Ἡ θεῖα φωνὴ «Ἰδε ἡ μήτηρ σου» δὲν ἀπευθύνθηκε μόνο στὸν Ἰωάννη. Ἀπευθύνθηκε σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἀπευθύνεται καὶ θ' ἀπευθύνεται σ' αὐτοὺς πάντα, ὅσο ὑπάρχει κόσμος καὶ ὅσο ὑπάρχουν ἄνθρωποι, σ' ὅλους τοὺς αἰῶνες καὶ σ' ὅλες τὶς γενεάς.

«Ἰδε ἡ μήτηρ σου», λέει στὸν καθένα ἀπὸ μᾶς κάθε μέρα καὶ κάθε στιγμή ὁ Ἰησοῦς. Καὶ δείχνοντάς μας δίπλα μας τὴ δική μας μητέρα, σημαδεύει ὅχι ἕνα πρόσωπο, ἀλλὰ ἕνα σύμβολο, μιὰν ἔννοια : τὴν ὑψηλὴ καὶ μεγάλην ἔννοια τῆς Μητέρας, ποὺ εἶναι διαχυμένη μέσα στὴν καρδιὰ τῆς κάθε μᾶνας, συνταυτισμένη μετὰ τὸ πῶς αἰσθάνεται τῆς.

Καὶ ἂν ἐδείξε στὸν Ἰωάννη τὴν ὑπέρτατη Μητέρα, τὴν Παναγίαν Μητέρα τοῦ Θεοῦ, τὸ θεῖο βλέμμα ἐπλάτυνε καὶ ἀπλώσε παντοῦ, ἔσχισε τὰ πέπλα τοῦ χρόνου, ξεπέρασε τοὺς τοπικοὺς ὁρίζοντες καὶ ἀγκάλιασε ὅλες τὶς μητέρες τοῦ κόσμου, ὅλες μαζί καὶ τὴν καθεμιὰ χωριστά, γιὰ νὰ μᾶς δείξῃ ὅτι ἡ θεῖα Μητέρα Του βρίσκεται αὐτοῦσια μέσα σὲ ὅλες, μέσα στὴν ψυχὴ τῆς καθεμιᾶς, ὅτι ἡ κάθε μᾶνα, ἡ ὁποσδήποτε

μᾶνα, εἶναι καὶ μιὰ μικρὴ Παναγία, εὐλογημένη καὶ καθαγιασμένη ἀπὸ τὸν ἴδιο.

Ἰδε ἡ μήτηρ, εἶπε ὁ Χριστός. Καὶ εἶναι σὰν νὰ μᾶς εἶπε καὶ νὰ μᾶς λήῃ πάντα καὶ ὁλόένα : «Ἰδε τὸ εὐλογημένο σκεῦος, ποὺ με αὐτὸ ὁ Θεός, μαζί με τὴ ζωὴ, σὰς ἔδωσε καὶ τὴν Θεῖαν πνοὴν Του. Ἰδε τὴν ἐνσάρκωσιν τῆς τέλειαις καὶ ἀπόλυτης Ἀγάπης, ποὺ συγκεντρώνει καὶ συγχωνεύει ὅλα τὰ ὠραία, τὰ εὐγενικά καὶ τὰ μεγάλα αἰσθήματα, ποὺ ἡ θεῖα αὐτὴ πνοὴ ἔφερε καὶ ἐγονιμοποίησε στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου. Ἰδε τὴ στοργὴ καὶ τὴν ἀφοσίωσιν, τὴν καλωσύνη καὶ τὴν συγγνώμην, τὴν αὐταπάρνησιν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν, τὸ πῶς τρυφερὸ χαμόγελο καὶ τὸ πῶς ἐνθαρρυντικὸ χᾶδι, τὴν εὐχὴ ποὺ στηρίζει τὴν καρδιὰ καὶ τὸν ἀνὴρα καὶ ὑψώνει τὴν ψυχὴν.

Ἰδε τὴ Μάνα! Ἰδε τὸν κύριον ἐμπνευστὴ τῆς ζωῆς σου, τὸν πιστότερο καὶ πολυτιμότερο ὁδηγὸ στὴ βιοτικὴ σου πορεία, τὸν πῶς εἰλικρινὴ καὶ σταθερὸ δάσκαλο, ποὺ ρίχνει καὶ καλλιεργεῖ μέσα σου τοὺς πρώτους καὶ βασικοὺς σπόρους τῆς μαθησεως καὶ τῆς ἀλήθειας, τῶν γνώσεων καὶ τῶν αἰσθημάτων, τῶν μεγάλων ἰδεῶν καὶ τῶν ὠραίων πράξεων. Ἰδε τὸν μέγιστον ἀφοσιωμένο συμπαράστατήν σου στὶς ἐπιδόσεις καὶ τοὺς πόθους σου, σὲ ὅλες καὶ τὶς ἐλπίδες σου, στὶς χαρὲς σου καὶ στὶς λύπες σου, στὶς δυσκολίες καὶ τὰ ἐπιτεύγματά σου, στὶς πτώσεις σου καὶ τὰ ἀνεβασμάτα σου, σὲ κάθε σου βῆμα καὶ σὲ κάθε σου προσπάθειαν, σὲ κάθε στιγμή καὶ σὲ κάθε σημεῖο τῆς ζωῆς σου.

Καὶ ἐνῶ μᾶς δείχνει ἔτσι καὶ μᾶς φωτίζει τὸ μέγα νόημα τῆς Μητέρας, μᾶς καλεῖ συγχρόνως ὁ Χριστός νὰ γίνῃ ὁ καθένας μας καὶ ἀπὸ ἑνὸς ἀγαπημένου μαθητῆς Του — ἕνα πιστὸ καὶ ἀφοσιωμένον παιδί Του — καὶ νὰ κάνωμε καὶ ἐμεῖς ὅ,τι εἶχε κάμει τότε καὶ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος «ἐλάβεν αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια».

Καὶ πραγματικὰ ὁ ἄνθρωπος ἐλάβε τὴ Μητέρα «εἰς τὰ ἴδια», σὲ τὸ πῶς ἰδιαίτερα, τὰ πῶς καὶ ἱερά αἰσθάνεται τῆς ψυχῆς του. Καὶ τὴν κρατεῖ ἐκεῖ μέσα πάντοτε ὡς τὸ πῶς ἀγαπητὸ καὶ τὸ πῶς σεβαστὸ πρόσωπο, σὰν μιὰ σεπτὴν ἱερεῖαν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς τιμῆς, ποὺ διατηρεῖ καὶ ἀναγεννᾷ διαρκῶς τὴν ἱερὴ φλογὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὁμοθυμίας.

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

1 BIBΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ 1. Τζορτζ

ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85

ΑΡΙΘ. 36199

α) Τοῦ κ. **P. Ruegger**, Προέδρου τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

«Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἤλθεν ἀρωγὸς εἰς ἀναριθμήτους ἀποκλήρους τῆς τύχης. Ὁ ἰδρυτικὸς Ὄργανισμός του, ὁ Διεθνὴς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐν Γενεύῃ, ὑπεχρεώθη καὶ πάλιν νὰ ἀναπτύξῃ δράσιν ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῶν πολέμων, τῶν συρράξεων καὶ τῶν ταρχῶν. Ἐν τούτοις, ὁ Διεθνὴς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, δὲν δύναται νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν κόσμον ὅλας ἐκεῖνας τὰς ὑπηρεσίας, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀπαραίτητοι, παρὰ ὅταν αἱ Κυβερνήσεις καὶ αἱ Ἀρχαὶ παραδέχονται τὴν ἐπέμβασιν του καὶ προσφέρωνται νὰ διευκολύνουν καὶ νὰ ὑποστηρίξουν τὸ ἀνθρωπιστικὸν ἔργον του. Ἡ εὐχή, τὴν ὁποῖαν ἐκφράζει διὰ τὸ νέον ἔτος, εἶναι ὅπως ἡ δράσις τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ γίνῃ πλέον κατανοητὴ καὶ εὐπρόσδεκτος, διότι ἀποτελεῖ ἐφεξὲς μέρος τῶν θησαυρῶν, τοὺς ὁποίους ἡ ἀνθρωπότης ὀφείλει νὰ προσπαθῇ ζηλοτύπως εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις διὰ νὰ ἐξασφαλίῃ τὴν ἰδίαν τῆς ἀμυναν καὶ διὰ τὴν ἐπιβίωσιν τῆς».

Ο κ. Π. Ruegger, Πρόεδρος Δ.Ε.Σ.
Mr. P. Ruegger, President I.R.C.C.

β) Τοῦ κ. **E. Sandstrom**, Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῶν Διοικητῶν τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν καὶ Προέδρου τοῦ Σουηδικοῦ Ε. Σ.

«Τὸ 1954 ὑπῆρξε τὸ ἔτος, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐωρτάσθη ἡ 90ῃ ἐπέτειος τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν, οἵτινες ἰδρύθησαν, ἀφοῦ εἶχε λάβει ποῖαν τινὰ ἀνάπτυξιν ἡ μεγαλοφυΐα ἰδέας τοῦ Ἑρρίκου Ντυνάν: δημιουργία μίας παγκοσμίου κινήσεως, ἡ ὁποία θὰ εἶχε ὡς σκοπὸν νὰ ἀπαλύνῃ τὸν πόνον τῶν θυμάτων τοῦ πολέμου. Ἀπὸ ἐτοὺς ἤδη εἶχεν ὑπογραφῇ ἡ Σύμβασις τῆς Γενεύης καὶ εἶχεν ἰδρυθῇ ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Ὁ πρῶτος ἐμφανισθεὶς Σύλλογος ἦτο ὁ Βελγικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς: ἠκολούθησαν ἄλλοι 72, οἱ ὁποῖοι συμπληρῶνουν σήμερον τὴν Ὄργανωσιν, ὡς τὴν ὥρα ματίσθη ὁ μέγας ἰδρυτής. Ἐάν, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ γεγονότος τούτου, θέ-

σωμεν τὸ ἐρώτημα μέχρι ποίου σημείου αἱ πραγματοποιήσεις ἀναπεκρίθησαν εἰς τοὺς σκοποὺς τοῦ Ἰδρυτοῦ, δὲν ὑπάρχει παρὰ μία μόνον ἀπάντησις: ὅπως κάθε τι τὸ ἀνθρώπινον, ἡ Ὄργάνωσις αὕτη δύναται νὰ ἔχῃ τὰς ἐλλείψεις τῆς, πάντως ἡ χρησιμότης τῆς ἀπεδείχθη πασιφανῶς.

Ὅ,τι ἔχει ἐπιτελεσθῇ παρὰ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τῶν διαφόρων Ἐθνικῶν Συλλόγων τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τοῦ Διεθνούς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ παρὰ τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν κατὰ τοὺς διαφόρους πολέμους, τῶν ὁποίων ὑπῆρξαν δυστυχῶς πολὺ συχνὰ μάρτυρες, ὅ,τι ἐπέτυχε μετὰ τοὺς πολέμους καὶ κατὰ τὰς περιόδους μετὰ τῶν πολέμων ἀπέδειξαν περικράνως ὅτι ἡ ἰδέα τοῦ Ἑρρίκου Ντυνάν ἐγεννήθη ἀπὸ ἑνὸς ὄραμα προφητικόν.

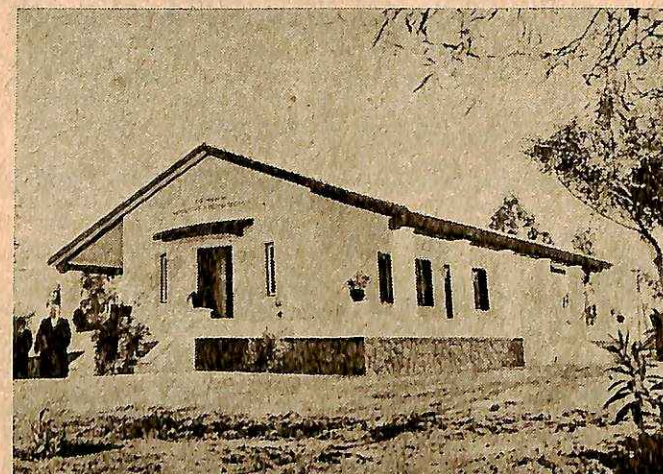
Οἱ ἐβέλονται τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐξεπλήρωσαν πλήρως τὴν ἀποστολὴν των. Ἀπέδειξαν εἰς τὸν κόσμον τί δύναται νὰ πραγματοποιήσῃ εἰς τὸν φιανθρωπικὸν τομέα, ἡ καλὴ θέλησις, ὅταν αὕτη ἐνεργῇ καθοδηγούμενη ἀπὸ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον καὶ ὅταν αἱ προσπάθειαι τῆς συντονίζονται διὰ τῆς καταλλήλου ὀργανώσεως.

Τὰ νεώτερα πεδία δράσεως, τὰ ὁποῖα ἐν καιρῷ εἰρήνης προσφέρονται εἰς τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν, λόγῳ τῆς πληθώρας τῶν θεομηνιῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ πρὸ παντὸς κατὰ τὸ λήγον ἔτος, κατέστησαν τὸ ἔργον αὐτοῦ σημαντικώτερον ἀπὸ κάθε ἄλλην ἐποχὴν. Τίμωντες τὸ ἔργον τοῦ Ἰδρυτοῦ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ ὅσα οἱ προγενέστεροι ἡμῶν ἐπέτελεσαν, στρέφωμεν συγχρόνως τὸ βλέμμα μας πρὸς τὸ μέλλον, ἀποφασισμένοι νὰ ἐκτελέσωμεν πιστῶς τὸ καθήκον μας.

Γνωρίζω ὅτι καὶ ὑμεῖς ἐμπνέεσθε ἀπὸ τὸ αὐτὸ αἶσθημα, εὐχαριστῶ κατὰ τὴν παραμονὴν τοῦ Νέου ἔτους τοὺς Ἐρυθροὺς Σταυροὺς καὶ τὰ μέλη των, ὡς καὶ τοὺς φίλους τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ διὰ τὰς καταδληθείσας παρ' αὐτῶν προσπάθειας. Εὐχομαι εἰς ὅλους διὰ τὸ Νέον ἔτος εὐτυχίαν, ἐπιτυχίαν εἰς τὸ ἔργον των καὶ τὴν ψυχικὴν ἰκανοποίησιν, τὴν ὁποῖαν προσφέρει ἡ ἐκτέλεσις τοῦ καθήκοντος».

Ο κ. E. Sandstrom, Πρόεδρος Λίγκ.
Mr. E. Sandstrom, President
L.R.C.S. etc.

Ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια τῆς αἰθούσης διαλέξεων καὶ ψυχαγωγίας Ἀδελφῶν Ἀσκληπείου Ε.Ε.Σ. Βούλας, τὴν ὁποίαν ἀνήγειρε ὁ Ἀντιπρόεδρος Ε.Ε.Σ. καὶ Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας τοῦ Ἀσκληπείου κ. Θ. Πετρακόπουλος, εἰς μνήμην τῆς συζύγου του Μαρκαρίτας. Εἰς τὴν φωτογραφίαν ἀριστερὰ ἡ αἰθουσα καὶ δεξιὰ ὁ κ. Πετρακόπουλος ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν, μετὰ τὰ ἐγκαίνια.

From the inauguration of the Lecture and Recreation Hall of Nurses at the R.C. Asklipieion in Voula erected by the G.R.C. Vice president and president GRCC. of Asklipieion Mr. Th. Petrakopoulos to the memory of his wife Margarita. In the photo (left) the Hall and right Mr. Th. Petrakopoulos among the R.C. nurses after the inauguration.

Ὁ Πρόεδρος Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος προέβη ἀπὸ τοῦ βήματος εἰς τὸν ἀκόλουθον ἀπολογισμὸν τοῦ ἔργου τοῦ Ε.Ε.Σ.

«Κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ Νέου ἔτους 1955, ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς αἰσθάνεται ἐπιτακτικὴν τὴν ὑποχρέωσιν του ὅπως στρέψῃ τὴν σκέψιν του πρὸς τὸ ἐπιτελεσθῆν κατὰ τὸ 1954 ἔργον του καὶ ἐκφράσῃ τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τοὺς ἐνισχύσαντας τὰς προσπάθειάς του.

Μὲ ἰδιαίτεραν συγκίνησιν ἀναφέρει ὁ Ε.Ε.Σ. τὸν ἐντὸς τοῦ 1954 συντελεσθέντα ἐπαναπατρισμὸν 3.600 ἀπαχθέντων, ἐλληνοπαίδων καὶ ἐλλήνων ὁμήρων ἐξ Οὐγγαρίας, Ρουμανίας, Τσεχοσλοβακίας, Βουλγαρίας καὶ διατηρῇ τὴν βάσιμον ἐλπίδα ὅτι καὶ ἄλλοι Ἕλληνες θὰ ἐπαναπατρισθῶσιν ἐντὸς τοῦ 1955, οὕτω δὲ χιλιάδες Ἑλληνικῶν Οἰκογενειῶν θὰ παύσουν νὰ ἀγωνιοῦν διὰ προσφιλῇ μέλη των τὰ ὁποῖα, μετὰ τόσας δοκιμασίας, θὰ ἐπανεύρουν ὑπὸ τὴν στοργικὴν προστασίαν τῆς Πατρίδος τὴν εὐτυχίαν των εἰς τὴν θαλπωρὴν τῆς οἰκογενειακῆς ἐστίας των.

Θὰ ἀπῆιτι χρόνον μακρὸν ἡ συντομωτάτη ἔκθεσις τῶν κατὰ τὸ 1954 ὑπὲρ ἔθνικων καὶ ἀνθρωπιστικῶν ζητημάτων προσπαθειῶν τοῦ Ε.Ε.Σ. Διὰ τοῦτο ἐπιθυμῇ νὰ σημειώσῃ μόνον τὴν πολὺτιμον συμβολὴν τῶν ἀδελφῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν καὶ ἄλλων Ὄργανώσεων ὡς καὶ ὁμογενῶν Εὐεργετῶν αὐτοῦ, πρὸς ἐκτέλεσιν μονίμων ἔργων ἐξυπηρετούντων τὴν κοινωνικὴν πρόνοιαν καὶ τὴν περιθάλψιν τῶν πασχόντων. Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἡ, πρὸς τοὺς παρασχόντας ἄλλας πολυτίμους ἐνισχύσεις ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῶν σεισμῶν καὶ τῶν πασχόντων ἐν γένει, θερμὴ εὐγνωμοσύνη του εἶναι μικροτέρα.

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, εὐρεθεὶς πλησίον τῶν σεισμοπλήκτων Ἀδελφῶν μας ἀπὸ τῶν πρώτων μετὰ τὴν καταστροφὴν ὥρων ἀντελήφθη ὅτι τὰς πρώτας πρὸς αὐτοὺς βοηθείας ἔδει νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ ἐξασφάλισις μονίμων μέσων πρὸς παροχὴν περιθάλψεως, νοσηλείας πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς ὡς καὶ ἐκπαιδεύσεως πρὸς τὰ παιδιά. Προέβη πρὸς τοῦτο εἰς ἄμεσα διαθέματα εἴτε μέσῳ τοῦ Διεθνούς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, εἴτε ἀπ' εὐθείας πρὸς συγγενεῖς Ὄργανώσεις καὶ εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ δεχθῇ τὴν γενναιοδωρον καὶ προθυμοτάτην συμπαράστασιν καὶ ἐνίσχυσιν αὐτῶν.

Οὕτω, ὁ Ἑλβετικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς καὶ αἱ μετ' αὐτοῦ συνεργασθεῖσαι τρεῖς φιλελληνικαὶ ἐν Ἑλλάδι Ὄργανώσεις συνέλεξαν δι' ἐράνου 2.250.000.000 π. δραχμῶν πρὸς ἀνέγερσιν μεγαλοπρεποῦς Γυμνασίου ἐν Ἰθάκῃ.

Ὁ Σουηδικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς διέθεσεν ἐντὸς τοῦ 1954 ἐξ Νοσηλευτήρια, δυνάμει 20 κλινῶν ἑκαστον, ἐξ ὧν τρία ἀνηγέρθησαν καὶ λειτουργοῦν εἰς Ἰθάκην, Ληξοῦριον καὶ Τζαννάτα, τὰ δὲ λοιπὰ ἀνέγειρονται εἰς Ἀργαστῶλιον, Σάμην καὶ Μύτικαν. Ἐπὶ πλέον, ἐντὸς τοῦ 1955 θὰ ἀνεγερθῇ εἰς Ἀργαστῶλιον τὸ κατὰ τὸ 1954 δωρηθὲν Γενικὸν Νοσοκομεῖον, δυνάμει 120 κλινῶν, μετὰ πλουσίου ἐξοπλισμοῦ.

Ἡ ἀξία τῶν ὑπὸ τοῦ εὐγενούς Σουηδικοῦ Λαοῦ παρασχεθεισῶν δωρεῶν ὑπὲρ τῶν σεισμοπλήκτων τῶν Ἰονίων Νήσων ὑπερβαίνει τὰ 40.000.000.000 π. δρχ. Ὁ Φιλανδικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἀπέστειλεν ἐνδεκα λυομένους οἴκους στεγάσαντας ἰσάριθμα ἰατρεία λειτουργοῦντα ἀπὸ μηνῶν ἤδη εἰς τὰς σεισμοπαθεῖς Νήσους.

Ὁ Δανικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἀνέλαβε τὴν ἀνέγερσιν μαθητικοῦ Οἰκοτροφείου ἐν Ζακύνθῳ διαθέσας πρὸς τοῦτο 4.000.000.000 π. δραχμῶν.

Ὑπὸ τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ διετεθήσαν 2.500.000.000 π. δραχμῶν διὰ τὴν ἀνέγερσιν δύο προσέτι μαθητικῶν Οἰκοτροφείων.

Χάρις εἰς τὰς δωρεὰς ταύτας ἡ Κεφαλληνία, ἡ Ἰθάκη, ἡ Ζάκυνθος καὶ ὁ Μύτικας ἀποκοτῶν Ἰδρύματα ὅμοια τῶν ὁποίων ἐλάχιστα ἐπαρκεῖται τῆς Ἑλλάδος δύνανται νὰ ἐπιδείξουν.

Ἐκτὸς τῶν πολυτίμων τούτων δωρεῶν, αἵτινες μετ' ἄλλων ἐπίσης εὐεργετικῶν, γενομένων ἀπ' εὐθείας πρὸς

τὸ Κράτος, τὸ Π.Ι.Κ.Π.Α. καὶ πρὸς Κοινότητα, ἀνακουφίζουν τὴν ἐκ τῆς καταστροφῆς δυστυχίαν τῶν κατοίκων, ὁ Ε.Ε.Σ. ἐδέχθη πλείστας ἄλλας, ἐξυπηρετούσας κατὰ μόνιμον τροπὸν τοὺς ἐπιδιωκόμενους ὑπ' αὐτοῦ σκοποὺς.

Ὁ Καναδικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, συνεχίζων τὸ ἀπὸ τοῦ ἐτους 1942 ἀρξάμενον εὐεργετικὸν διὰ τὴν Ἑλλάδα ἔργον του, ἀπέστειλε παλῦτιμον καὶ ἀφθονὸν ὕλικόν, δι' οὗ συνεκροτήθησαν δύο πλήρη καὶ τέλεια Κινητὰ Νοσοκομεῖα δυνάμει 100 κλινῶν ἑκαστον.

Ὁ Ἀμερικανικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐξήσφαλισε τὰ μέσα κινήσεως φορητῶν ὑγειονομικῶν μονάδων καὶ τὸν ἐξοπλισμὸν αὐτῶν.

Παραλλήλως πρὸς τὰς ἀνεκτιμήτους ταύτας ἐνισχύσεις ἐκ μέρους ξένων Ὄργανώσεων ἄλλαι ἐπίσης πολυτίμοι ἐχορηγήθησαν εἰς τὸν Ε.Ε.Σ. ὑπὸ Ὀμογενῶν Εὐεργετῶν.

Οἱ αἰμύνηστοι Κωνστ. Νικολοῦδης καὶ Εὐφροσύνη Καλυβίτου κατέστησαν κληρονόμοι των τῶν Ἑλληνικῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν ἐπὶ μεγίστου μέρους τῆς μεγάλης περιουσίας των, ἀνακηρυχθέντες Μεγάλαι Εὐεργεταὶ αὐτοῦ.

Διὰ δωρεᾶς ἐν ζωῇ, ὁ κ. Ἀθηνόδωρος Δρακόπουλος παρέσχεν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν τὰ μέσα ὅπως ἀνεγείρῃ τετραόροφον μεγαλοπρεπὴ οἰκοδομήν, πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς ἐν Ἀθήναις Σχολῆς Νοσοκόμων, ἥτις οὕτω θ' ἀποδῇ μίαν τῶν ἀρίστων ἐν τῷ Κόσμῳ Σχολῶν.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Θεόδωρος Πετρακόπουλος ἀνήγειρε, δαπάναις του, Κέντρον μορφώσεως καὶ ψυχαγωγίας τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον Βούλας Ἀδελφῶν.

Ἡ ἀξία τῶν δωρεῶν τούτων, ὑπερβαίνουσα τὰ 15.000.000.000 π. δραχμῶν, ἀποτελεῖ τὴν ἰκανοποιούσαν τὴν ἐθνικὴν μας φιλοτιμίαν ἀπόδειξιν περὶ τοῦ ὅτι ἡ γενναιοδωρία τῶν Ἑλλήνων Εὐεργετῶν εἶναι ἐφάμιλλος τῆς ὑπὸ Μεγάλων καὶ πλουσίων Λαῶν καὶ ξένων Ὄργανώσεων ἐκδηλωθείσης. Ἀνεβίωσε οὕτω ἡ παράδοσις τῶν Μεγάλων Ἐθνικῶν Εὐεργετῶν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος εἰς οὓς ὀφείλει ἡ Ἑλλὰς τόσα μεγάλα καὶ πολυτίμα Καθιδρύματα, συμβάλλοντα ἐπιτυχῶς εἰς τὴν πρόσδοτον τοῦ πολιτισμοῦ τῆς.

Ὅλαι αἱ πολυτίμοι αὗται ἐνισχύσεις ὡς καὶ αἱ μὴ ἀναφερθεῖσαι ἀλλ' ἰσῆς ἀξίας τοιαῦται, παρασχεθεῖσαι εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἐπικρατεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ ὕψιμου καὶ ζητήματα ὑψίστης ἠθικῆς σημασίας κρίνονται ὑπὸ τὸ πρίσμα πολιτικῶν ἐπιδιώξεων καὶ ὕλικων συμφερόντων, ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ συνείδησις τῆς Χριστιανικῆς ἀλληλεγγύης καὶ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης οὐ μόνον δὲν ἐξέλιπεν, ἀλλὰ καὶ ἐκδηλοῦται κατὰ τρόπον τιμῶντα τοὺς, μετὰ γενναιοφροσύνης καὶ καταπορήσεως βοηθοῦντας τοὺς ἀτυχήσαντας, Λαοὺς καὶ Ὄργανώσεις.

Ἡ ἐκ τῶν πραγμάτων διαπίστωσις αὕτη ἐπιτρέπει εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν νὰ ὑποδεχθῇ μετὰ αἰσιοδοξίας καὶ πλήρης ἐλπίδων τὸ Νέον ἔτος 1955 καὶ ὅπως, ἀφοῦ ἐκφράσῃ τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τοὺς μετὰ τόσῃς γενναιοδωρίαις ἐνισχύσαντας τὸ ἔργον του, ἀναμείνῃ μετὰ πεποιθήσεως ἰσὴν ἐνίσχυσιν εἰς τὰς νέας ὑπὲρ Ἐθνικῶν καὶ ἀνθρωπιστικῶν ἐπιδιώξεων ἐξορμήσεις του καὶ εὐχηθῇ ὅπως βασιλεύσῃ κατὰ τὸ 1955 ἐπὶ Γῆς Εἰρήνης καὶ ἐν Ἀνθρώποις Εὐδοκίας».

Ὁ κ. Κ. Γεωργακόπουλος
Πρόεδρος Ε.Ε.Σ.
Mr. C. Georgakopoulos
President G.R.C.

Η ΑΡΧΑΙΑ ΠΟΛΙΣ

Γ. Ι. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ, Καθηγήτου του Πανεπιστημίου 'Αθηνών

Α'.

Τόπος έκδηλωσης του δημοσίου βίου της αρχαίας ελληνικής πόλεως ήτο η αγορά. Κάθε πόλις έφιλοτιμείτο να κοσμήση την αγοράν της με μεγαλοπρεπή οικοδομήματα, δενδροφυτείας και ωραίους δρόμους, να δώση εις αυτήν όψιν πολιτισμένου μέρους όπου η παραμονή να είναι όσον τó δυνατόν άνετος και εύχарιστος.

Όλα τὰ ιδρύματα τὰ όποια περιέβαλλον την αγοράν, οί ναοί, τὰ πρυτανεία, αί στοαί οί βωμοί, οί άνδριάντες, τὰ καταστήματα, τὰ δικαστήρια κλπ. έδημιούργουν ένα καλλιτεχνικόν και επιβλητικόν σύνολον, τó όποϊον παρείχεν εις τόν έπισκέπτην μέτρον του πολιτισμού και της προόδου της πόλεως.

Πέριξ της αγοράς άνεγείροντο καλλιτεχνικώς συγκεκροτημένα τὰ διάφορα δημόσια ιδρύματα, δηλαδή, τὰ βουλευτήρια τὰ στρατηγεία, τὰ γραμματεία, ένίστε και τὰ δεσμοκτήρια κλπ. Απαραίτητον ίδρυμα εις τó συγκρότημα της αγοράς ήτο τó Πρυτανείον, τόπος έπισημότατος και ιερός, χαρακτηριζόμενος ως η έστία της πόλεως. Είς τó Πρυτανείον έλάμβανε χώραν η έπίσημος ύποδοχή τών ξένων πρέσβων και απενέμοντο αί έξαιρετικαί τιμαί εις τούς διακρινομένους πολίτας και τούς εύεργετούντας την πόλιν ξένους. Υψίστη δέ πασών τών τιμών ήτο η άπονομή τής έν Πρυτανείω σιτήσεως.

Ό τόπος αυτός της συγκεντρώσεως τών έλευθέρων πολιτών έκκαλείτο έλευθέρα αγορά. Εκεί έλάμβανον χώραν και αγοραπωλησίαι, αλλά πολλάκις ό χώρος αγοράς και πωλησεως, η αγορά τών ώνίων, όπως ώνομάζετο, εύρίσκετο εις άλλον τόπον. Είς την αγοράν τών ώνίων ήγοράζοντο και έπωλούντο τρόφιμα και άλλα χρειώδη του βίου.

Juniors of Elementary School Evmeron Xanthi planting trees

Οί Ε.Ε.Σ.Ν. του Δημοτ. Σχολείου Μ. Εύμοιρου Ξάνθης φυτεύουν δένδρα.

Πολλά τών ειδών τούτων έπώλουν γυναίκες, αί όποιαι άναλόγως του πωλουμένου είδους ώνομάζοντο άρτοπώλιδες, λαχανοπώλιδες, ισχαδοπώλιδες δηλαδή πωλήτριαι ξηρών σύκων, λεκιθοπώλιδες, πωλήτριαι άλεσμένων όσπρίων, όπώλιδες κλπ.

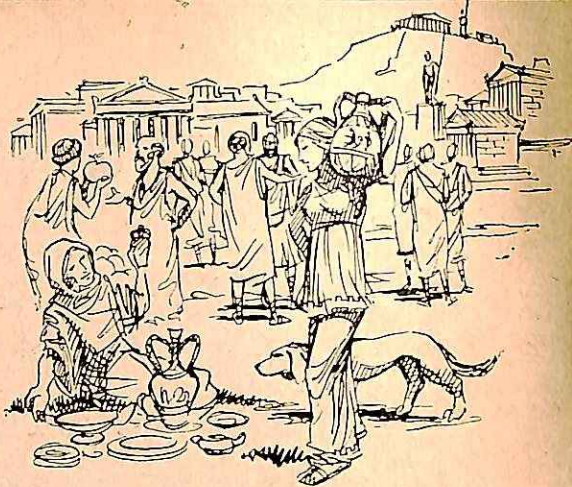
Τὰ διάφορα τμήματα της αγοράς τών ώνίων έλάμβανον τó όνομα από του πωλουμένου είδους. Ό αρχαίος έλεγεν ότι πηγαίνει λ.χ. εις τόν οϊνον δηλαδή εις τó μέρος της αγοράς όπου έπωλείτο οίνος, εις τούτλαιον εις τó μέρος όπου έπωλείτο έλαιον, εις τὰ σκόροδα, τὰ κρόμμυα, τὰ μύρα, τόν χλωρόν τυρόν, τὰ μαλακά έρια κλπ. η εις τó δειγμα, δηλαδή εις τó μέρος της αγοράς όπου ήσαν έκτεθειμένα δείγματα έμπορευμάτων.

Από την αγοράν, η όποια εύρίσκετο εις τó κέντρον της πόλεως, έξεκίνουν αί κεντρικάι όδοι προς τας διαφόρους κατευθύνσεις. Την άφετηρίαν αυτήν τών διαφόρων οδών της πόλεως από της αγοράς, παραβάλλει ό Άριστοφάνης προς τας όποιας λαμπρούσας όρθας άκτίνας αί όποιας έκπέμπονται από κυκλοτερή λαμπρόν άστέρα.

Αί μεγαλύτεροι όδοι έκαλούνται λεωφόροι και άμαξιτοί, λεωφόροι μόν ως υπό του λαού συχναζόμενοι, άμαξιτοί δέ ως πρόσφοροι διά την διάβασιν τών άνωμαζόντων. Αί μικρότεροι πάλιν όδοι ώνομάζοντο στενωποί και λαύραι και τó στενωπόι και λαύραι τó σύρμα. Φαίνεται όμως ότι τó σπυρόν και γενικόν εις όλους τούς χυρότερων και γενικόν εις όλους τούς Έλληνες όνομα τών έντός της πόλεως οδών ήτο άγυία. Και σήμερας ακόμα οι άσκόπως εις τας οδούς περιφερόμενοι νέοι ώνομάζονται άγυόπαιδες δηλ. παιδιά του δρόμου. Άγυιά ώνομάζετο η όδός, ως άγουςα τούς ανθρώπους εις τὰ διάφορα μέρη.

Αί άγυιαί τών πόλεων ήσαν ήδη από τών αρχαιοτάτων χρόνων εύρείαι. Τούτο πληροφоруμέθα από τόν Όμηρον ό όποιος ώνομάζει πολλάς πόλεις εύρυαγυίας, δηλαδή έχούσας εύρείας άγυίας, εύρεις δρόμους. Είς εύρείας άγυίας, εύρεις δρόμους, αί όδοι ήσαν λιθόστρωτοι και είχαν ύπογειούς όχετους διά την ύπεκροήν τών ύδάτων. Είς άλλας όμως ελληνικάς πόλεις η όδοποιία φαίνεται ότι δέν ήτο τóσον επιμελημένη. Παραδίδεται λ. χ. ότι εις τας Πλαταιάς αί όδοι έν καιρώ βροχής ήσαν λασπώδεις και ότι ένεκα της λάσπης των είχαν άρκετά έμπόδια οί Θηβαίοι, όταν έπεχείρουν να διαφύγουν έκ της πόλεως αυτής.

Άρχαία είναι η συνήθεια να ώνομάζονται αί όδοι από ιστορικά και

άλλα συμβεβηκότα. Γνωστή αρχαία όδός τών Άθηνών λ.χ. είναι η και σήμεραν τοιουτοτρόπως ώνομαζόμενη όδός Τριπόδων ή Τρίποδες, διότι εις ταύτην άπετίθεντο άναθηματικοί τρίποδες. Έπάνω εις τó και σήμεραν σωζόμενον μνημειον του Λυσικράτους της όδου Τριπόδων, τó όποϊον ό λαός ώνομάζει φανάρι του Διογένη, ήτο τοποθετημένος εις τοιούτος Τρίπους. Επίσης μία όδός του Άργους ώνομάζετο Κοίλη, μία της Σπάρτης Άφεταις ή Άφέτα, μία της Ηλίδος Σιωπή κλπ.

Ό λαός έπρομηθεύετο τó άναγκαϊόν διά τας ανάγκας του ύδωρ από τας κρήνας αί όποιας εύρίσκοντο εις κατάλληλα σημεία τών πόλεων. Αί κρήναι έκσμούοντο μεγαλοπρεπώς και καλλιτεχνικώς και έχρησίμευον ως άναθήματα προς καλλωπισμόν της πόλεως ώνομαζόμεναι άναθηματικά ή κρήναι. Είς τας Μέγαρα υπήρχε κρήνη άξιόθεατος, διά τó μέγεθος, την διακόσμησιν και τó πλήθος τών κινών της. Είς την Σάμον εις αρχιτέκτων από τας Μέγαρα είχε κατασκευάσει περίφημον ύδραγωγείον, τó όποϊον έφερε τó ύδωρ εις την πόλιν από υπερκείμενον ύψηλόν όρος. Τό ύδραγωγείον αυτό παρελήν πηγήν δι' όρύγματος μήκους έπτά σταδίων, δι' ειδικών δέ σωλήνων τó ύδωρ περιέτρεχε και έπότιζε την πόλιν.

Όνομαστή ήτο η Καλλιρρόη ή κυριότερα κρήνη τών Άθηνών η όποια βραδύτερον ώνομάσθη έννεακρουνος έννεα κρουών αυτής. Υπήρχον όμως και άλλαι κρήναι εις Άθήνας, από τών όποιων οί κάτοικοι έπρομηθεύοντο καθαρόν και πόσιμον ύδωρ. Η ποίότης του ύδατος της παρά τó Λύκειον αρχαίας κρήνης μετεβλήθη προϊόντος του χρόνου, πιθανώς έννεκα της επεκτάσεως της πόλεως και κατέστη άκατάλληλον προς πόσιν.

Τέλος περίφημος κρήνη η πηγή την όποιαν ώμνησαν ένδοξοι ποιηταί, ήτο η Κασταλία εις τόν Παρνασσόν, η όποια έμυθολογείτο ότι ήτο θυγάτηρ του ποταμού Άχελώου. Από τó ύδωρ της Κασταλίας ύδρεύοντο αί Μούσαι.

(Άκολουθεί)

Η ΑΝΤΩΝΙΝΗ

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ, Διευθυντού της Έθνικής Βιβλιοθήκης

Ένας από τούς μεγαλύτερους στρατηγούς της Έλληνικής Μεσαιωνικής Αυτοκρατορίας, ήτο άναμφιβόλως ό Βελισσάριος. Εύσωμος, ύψηλός και ώραίος, ήτο τóσον προσηνης και άφελής, ώστε θα τόν ένόμιζες άπλούν ιδιώτην. Είς τούς στρατιώτας του έδιδε άφθονα δώρα. Είς τούς τραυματίας έδιδε χρήματα. Είς τούς διακρινομένους εις την μάχην έχαριζε χρυσαφικά. Και αν κανείς έχανεν εις τόν πόλεμον τó άλογόν του η τó τόξον, ήτο βέβαιον, ότι ό στρατηγός θα τó άντικαθιστούσε άμέσως. Οί τόποι από όπου θα περάσει ό στρατός του Βελισσαρίου, θα μείνουν άθικτοι, διότι αυστηραί διαταγαί του στρατηγού άπαγορεύουν την διαρπαγήν, αί δέ αϊχμάλωτοι γυναίκες μόνον σεβασταί.

Έφευρετικώτατος, τολμηρός, αίσιόδοξος, είχε τó πρόσθετον προτέρημα να μη άλαζονεύεται διά τας έπιτυχίας του. Κόσμιος εις όλα, δέν τόν είδε κανείς ποτέ μεθυσμένον. Με τας άρετάς αυτές δέν είναι παράδοξον πώς όχι μόνον εις τó στρατεύμα έλατρεύετο ό Βελισσάριος, αλλά και όταν έπηγαίνεν εις την Κωνσταντινούπολιν, ό λαός τόν παρηκολούθει εις τούς δρόμους και «δέν έχόρταινε να τόν βλέπη», όπως λέγει ό σύγχρονός του ιστορικός Προκόπιος.

Ήτο και πλούσιος ό Βελισσάριος.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ ΥΓΕΙΑΣ ΣΠΥΡΟΥ ΔΟΞΙΑΔΗ

Υψηλότητος Παιδιατρικής.

Προσπαθήστε να βρήτε ποιά από τις τρεις άπαντήσεις σε κάθε έρώτησι είναι η σωστή και έπειτα γυρίστε στη σελίδα 16 για να δήτε αν κάνατε λάθος ή όχι.

1. Ό θυμός άδην είναι:
α) μέσα στο κρανίο
β) μέσα στον θώρακα.
γ) μέσα στην κοιλιά.
2. Την πενικιλίνη την βρήκε:
α) Έλβετός
β) Άμερικανός
γ) Άγγλος.
3. Τό έμβόλιο Β. C. G. μας προφυλάσσει από:
α) την φυματίωση
β) την πολιομυελίτιδα
γ) την γρίπη.
4. Η καρδιά ενός βρέφους σχετικα με την καρδιά ενός παιδιού μεγάλου:
α) κτυπάει πιό γρήγορα
β) κτυπάει πιό άργά
γ) κτυπάει τó ίδιο.

ος, όπως όλοι οί εύτυχείς στρατηγοί της εποχής εκείνης, οί όποιοι και διά λόγους ίκανοποιήσεως και διά λόγους γοήτρου — ώστε να ζούν έφεξης άξίως του όνόματός των — έλάμβανον μερίδιον από τὰ λάφυρα της νίκης. Είχε μέγαρον εις την Κωνσταντινούπολιν, και έπτά χιλιάδες έκλεκτών ίππέων ήσαν ιδικοί του, — στρατός διαλεγμένος, συντηρούμενος από αυτόν, πυρήν του νέου στρατεύματος κάθε έκστρατείας.

Όλίγοι ίσως άνθρωποι έχουν να παρουσιάσουν ζώην τóσον γεμάτην από άλλεπαλλήλους μεταπτώσεις της τύχης, διό και τόν παρέλαβεν, ά-

Να είσθε πάντοτε αίσιοδοξοι. Κρατήτε τó ήθικό σας ψηλά.
Είναι μία γυμναστική της ψυχής, που στο τέλος γίνεται συνήθεια.

φηνισμένος ό θρόλος. Έγεννήθη εις την Δαρδανίαν, πλησίον της αρχαίας Τροίας, άγνωστον πότε άκριδώς, πιθανώς τώ 505, και πρώτην φοράν άναφέρεται ως φρουραρχός της Δάρρας. Ό Ίουστινιανός, που είχε τó έκτακτον και κύριον ήγετικόν δώρον να διακρίνη εις κάθε κλάδον τούς ικανούς, τόν απέσυρεν από τó μακρινόν φρούριον και τόν έφερεν εις την πρωτεύουσιν. Σώζει τόν Ίουστινιανόν εις την στάσιν του Νίκα, νικά εις την Άφρικην τούς Βανδήλους, εις την Ίταλίαν τούς Οστρογότθους. Διακρίνεται ως διοικητής τών νέων έπαρχιών και άναδεικνύεται λαμπρός διπλωμάτης. Τὰ στρατεύματά του πειθαρχούν και δέν έκτρέπονται εις λεηλασίας και καταστροφάς. Παντού είναι ό φορέας του ήπιου Έλληνοχριστιανικού πνεύματος.

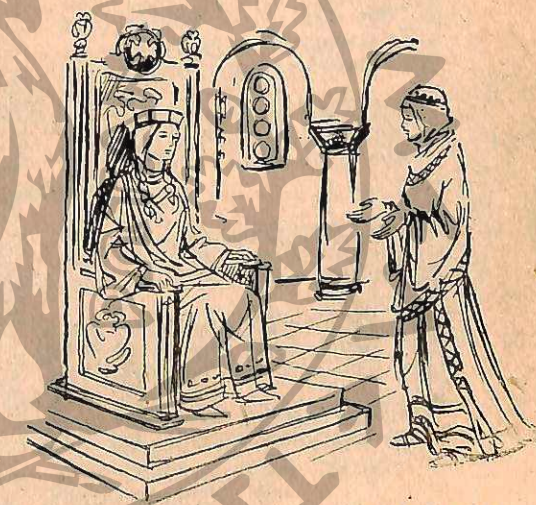
Τί πρόσωπον παίζει εις τó πλευρόν του ένδοξου στρατιώτου η Άντωνίνη, η άραία κόρη του ήνιόχου του ίπποδρόμου; Ός σύζυγος άνωτάτου στρατιωτικού, που άναλαμβάνει να όργανώσει και διοικητικώς τας χώρας όσας κυριεύει, διπλωμάτου ύποχρεωμένου να διεξάγη και συνεννοήσεις με τούς έχθρους που είχε να πολεμήσῃ, εύτυχισμένου ανθρώπου που έπρεπε να άμυνθή κατά τών ραδιουργιών τών αντιπάλων του, — η Άντωνίνη υπήρξεν άμεμπτος σύζυγος.

Άκούραστος και δραστηρία συνάδευσε τόν σύζυγόν της εις όλας σχεδόν τας έκστρατείας του. Όσον δέ και αν ύποθέσωμεν, ότι η σύζυγος

του στρατηγού έταξίδευεν υπό τούς καλύτερους δρους, δέν πρέπει να λησμονούμεν πόσον άφαντάστως δύσκολα ήσαν τὰ ταξίδια πρό χιλίων τετρακοσίων και πλέον έτών. Είς την έκστρατείαν της Άφρικης ό στόλος, που έφερε τόν στρατόν του Βελισσαρίου, ήπειλήθη από λειψυδρίαν, μόλις άπεμακρύνθη από τó Ίόνιον. Άλλ' η έλλειψις δέν έγινε αισθητή. Διότι η Άντωνίνη είχε γεμίσει από την Ζάκυνθον μεγάλους ύάλινους άμφορείς, τούς όποιους έβαλεν εις άμμον και τούς έπροφύλαξεν από τόν ήλιον, διατάξασα την κατασκευήν παραπηγμάτων ύγλιναν εις τó μέσον του πλοίου. Ίδου η προνοητική οικοδέσποινα. Και όταν εις την έκστρατείαν της Ίταλίας ό Βελισσάριος έπέισθη ότι ό στρατός του ήτο όλίγος και ότι έπρεπε να λάβη ένισχύσεις, η Άντωνίνη έστάλη εις την Κωνσταντινούπολιν διά να πείση την Θεοδώραν, την φίλην της Αυτοκράτειραν, και έπιμείνη πλησίον του Ίουστινιανού. Ίδου η πολιτικός και η διπλωμάτης.

Ό Βελισσάριος, αφού δύο φορές υπέπεσεν εις την δυσμένειαν της Αύλης, άπέθανε τόν Μάρτιον του 565, έννέα μήνας πρό του μεγάλου Αυτοκράτορος. Αν όμως έσώθη από δύο ραδιουργίας ό γενναίος και τρυχός στρατιώτης, τó άφειλεν εις την εύφυστάτην γυναίκα, της όποιας η λαμπρά θέσις εις την αύλην πλησίον της Θεοδώρας της έδιδε την εύκαιρίαν να λύη τὰ τρομερά δικτα που έστηνεν ό φθόνος και η πονηρία τών διαδοχών του Παλατίου εις τούς μεγάλους εύνοουμένους της τύχης και του Αυτοκράτορος.

Μετά τόν θάνατον του συζύγου της η Άντωνίνη άπεσύρθη από τόν κόσμον μαζί με την Βιγλαντίαν, την θυγατέρα της άδελφής του Ίουστινιανού. Αί δύο γυναίκες, γραίαι πλέον, έτερμάτισαν τόν κοσμικόν βίον, όπως αί περισσότεραι γυναίκες της βυζαντινής άριστοκρατίας. Έκτισαν ένα ναόν, τόν ναόν του άγίου Προκοπίου — τὰ «Βιγλαντίαια», όπως ώνομάσθη — και εκεί έπέτρεσαν τας τελευταίας εύσεβείς των ήμέρας.

Η Άντωνίνη έστάλη εις την Κων.πολιν διά να πείση την Θεοδώραν.

ΚΑΙΡΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑ

ΦΩΤ. Π. ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗ, 'Υφηγητού του Πανεπιστημίου 'Αθηνών

Γ.

ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΠΙΕΣΙΣ

Ίσως ακούσαμε να μās μιλούν για τον καιρό όταν δείχνει πώς θ' αλλάξει: «Θάχουμε κακοκαιρία, είπαν, γιατί η πίεσις είναι πολύ χαμηλή. Το βαρόμετρο σημειώνει συνεχώς πτώσι».

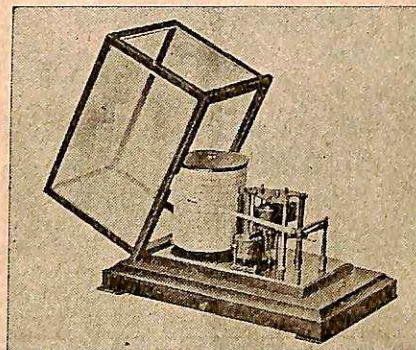
Στις έφημερίδες ακόμα θα διαβάσαμε για τους εξερευνητές εκείνους, που κατέκτησαν την υψηλότερη κορυφή του Έβερεστ και που πραγματικά πέρασαν δύσκολες στιγμές αντιμετώπιζοντας τη μικρή ατμοσφαιρική πίεσις του ύψομέτρου αυτού, παρ' όλο που ήταν έφοδιασμένοι με ειδικές αναπνευστικές συσκευές.

Τί είναι όμως αυτή η ατμοσφαιρική πίεσις, πώς τη μετράμε και γιατί να συνδέουμε τη ζωή μας τόσο στενά μ' αυτήν;

Η ατμόσφαιρα, μέσα στην οποία ζούμε και κινούμεθα, έχει κι αυτή το βάρος της, που μ' αυτό ασκεί κάποια πίεσις σ' όλα τα αντικείμενα που βρίσκονται κάτω απ' αυτήν. Την πίεσις αυτήν του αέρος την ονομάζουμε «ατμοσφαιρική πίεσις», είναι δε ένα φαινόμενο, που παίζει σημαντικό ρόλο τόσο στον καιρό ενός τόπου όσο και στην έν γένει λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού.

Η ατμοσφαιρική πίεσις για κάθε τόπο είναι διαφορετική, κι αυτό γιατί παίζει σπουδαίο ρόλο αφ' ενός μὲν το πλάτος του τόπου, δηλ. η απόστασις του από τον Ίσημερινόν,

και αφ' ετέρου το ύψόμετρο. Όσο πιο χαμηλά βρίσκεται ένα μέρος, όσο δηλ. το ύψος του πλησιάζει την επιφάνεια της θαλάσσης, τόσο η πίεσις είναι μεγαλύτερη. Η εξήγησις είναι απλή, αφοῦ ὁ αἶρ, που είναι σώμα συμπιεστόν, πιέζει με τὰ ἀνώτερα στρώματά του τὰ κατώτερα, που γι' αυτό γίνονται πυκνότερα και βαρύτερα. Όσο ἀνερχόμεθα σὲ ὑψηλότερα μέρη τόσο ἡ πίεσις βαθμῶδην ἐλαττώνεται και δημιουργεῖ στὸν ὀργανισμό μας ὠρισμένες διαταραχές. Ἐχει παρατηρηθῇ ὅτι στὸ ὕψος τῶν 4 χιλιομέτρων ἡ ἀναπνοὴ γίνεται πρὸς δυσκόλη, ἔχομε ταχυσφυγμία, τὰ αὐτιά μας βουίζουν και νιώθουμε τὸ σῶμα μας

Ένας τύπος μικροβαρογράφου.

ἀσθενικό. Στὸ ὕψος τῶν 7 χιλιομέτρων μās καταλαμβάνει ναυτία και δυνατὸς πονοκέφαλος. Ἄν θελήσωμε ν' ἀνεβούμε πρὸς ψηλὰ ὑπάρχει φόβος αἰμορραγίας τῶν αὐτιῶν και τῆς μύτης, καθὼς και παράλυσις τῆς γλώσσης κ.τ.λ. Φυσικὰ γιὰ ὅλα αὐτὰ ὁ ἄνθρωπος ἀντιμετωπίζει τὴ μικρὴ ατμοσφαιρική πίεσις καθὼς και τὸ λιγοστὸ ὀξυγόνο μὲ ειδικές ἀναπνευστικές συσκευές.

Ἡ μέτρησις τῆς ατμοσφαιρικής πίεσεως εἶναι ἐπινοήσις τῶν τελευταίων αἰώνων, ἀρχίζει δὲ κυρίως ἀπὸ τὸν 17ον αἰῶνα. Προηγουμένως ὀλίγα στοιχεῖα τοῦ βάρους τοῦ αέρος ἦσαν γνωστά, οἱ γνώσεις δὲ αὐτὲς ἐστηρίζοντο κυρίως στὶς θεωρίες τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων. Ὁ Ἀριστοτέλης και ἄλλοι Ἕλληνες φιλόσοφοι εἶχαν διατυπώσει διάφορες θεωρίες και ἐγνώριζαν ὅτι ὁ αἶρ ἔχει βάρος, που μ' αὐτὸ ασκεί κάποια πίεσις σὲ κάθε σῶμα που βρίσκεται μέσα σ' αὐτόν. Μόλα ταῦτα δὲν ἐπενόησαν ὀργανο μετρήσεως τῆς πίεσεως, παρ' ὅλο που στὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἐκρησιμοποιεῖτο και ἡ κλεψύδρα και αἱ ἀντλίες, ὀργανὰ δηλ. που ἡ λειτουργία τους ἐστηρίζετο στὸ βάρος τοῦ αέρος. Χρειάστηκε νὰ περάσουν πολλοὶ αἰῶνες και νὰ ἐμφανισθῇ ὁ Τορρικέλλι, που ἦταν και γραμματεὺς τοῦ μεγάλου Γαλιλαίου, γιὰ νὰ

κατορθῶσιν τὸ 1643, ὕστερα ἀπ' τὸ γνωστὸ περίφημο πείραμά του, νὰ δώσῃ τὶς πρώτες σωστὲς μετρήσεις τῆς ατμοσφαιρικής πίεσεως.

Σήμερα τὰ ὄργανα, που χρησιμοποιοῦν οἱ Μετεωρολόγοι γιὰ τὴ μέτρησι τῆς ατμοσφαιρικής πίεσεως, εἶναι γενικῶς τὰ βαρόμετρα κι αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος, γιὰ τὸν ὁποῖον ἡ ατμοσφαιρική πίεσις ὀνομάζεται και βαρομετρική. Τὰ βαρόμετρα εἶναι βαθμολογημένα κυρίως σὲ χιλιοστά μετρα ὑδραργυρικής στήλης και μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ μετατρέψῃ σ' ἄλλες μονάδες και ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σὲ μονάδες βάρους.

Ἀπ' τὰ βαρόμετρα τὰ πλέον ἀκριβῆ εἶναι τὰ ὑδραργυρικά, που ἡ κατασκευὴ τους στήρίζεται κυρίως στὸ γνωστὸ σῶληνα Τορρικέλλι. Ὑπάρχουν και τὰ λεγόμενα μεταλλικὰ βαρόμετρα, που ἀποτελοῦνται κυρίως ἀπὸ τύμπανα μεταλλικά, τὰ ὁποῖα ἔχουν τὴν ιδιότητα νὰ συστέλλωνται και νὰ διαστέλλωνται σύμφωνα μὲ τὴν αὐξομείωσι τῆς πίεσεως· αὐτὰ εἶναι ὀλιγώτερο ἀκριβῆ και πρέπει νὰ συγκρίνονται μὲ τὰ ὑδραργυρικά βαρόμετρα.

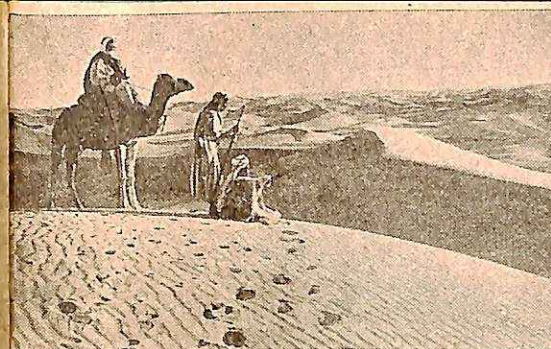
Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰ ἔχομε και αὐτογραφικὰ ὄργανα γιὰ τὴ συνεχὴ καταγραφή τῆς πίεσεως, τοὺς λεγομένους βαρογράφους που εἶναι ὑδραργυρικοί και μεταλλικοί, ἡμερησίως, ἐβδομαδιαίως και μηνιαίως περιστροφῆς. Γιὰ τὴν ἐρευνα διαφορῶν μετεωρολογικῶν στοιχείων καθὼς και γιὰ ἡμερησίως μικρομεταβολὰς τῆς βαρομετρικής πίεσεως ἔχομε τοὺς μικροβαρογράφους. Ἐξ ἄλλου τὰ λεγόμενα ὑψομετρικὰ βαρόμετρα χρησιμοποιοῦν γιὰ τὴ μέτρησι τῆς ὑψομετρικής διαφορᾶς δύο τόπων.

Ἀπ' τὰ ἀνωτέρω ὄργανα περισσότερο ἐξοικειωμένοι εἴμαστε μὲ τὰ κοινὰ μεταλλικὰ βαρόμετρα, στὴν πλάκα τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἕνας δείκτης, που κινεῖται πρὸς τὰς χαρακτηριστικὰς ἐνδείξεις:

ΘΥΕΛΛΑ — ΒΡΟΧΗ — ΑΛΛΑΓΗ ΩΡΑΙΟΣ — ΞΗΡΟΣ — κ.τ.λ.

Ἡ ἀπλή παρατήρησις τοῦ δείκτη δὲν ἀρκεῖ γιὰ νὰ μās χαρακτηρίσῃ τὸν καιρὸ που θ' ἀκολουθήσῃ. Χρειάζεται νὰ παρακολουθοῦμε τὰς ἐνδείξεις τοῦ ὀργάνου, ὁπότε, ἐὰν παρουσιασθῇ μία τάσις ἀνόδου ἢ καθόδου τῆς πίεσεως, θὰ πρέπει νὰ περιμένωμε κάποια ἀλλαγὴ τοῦ καιροῦ.

Ὅπως δὴποτε πρέπει νὰ ἔχομε ὑπ' ὄψιν μας ὅτι ἡ πίεσις στὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης θεωρεῖται σταθερὰ και ἴση πρὸς 760 χιλιοστά μετρα και ἐπίσης ὅτι ἐὰν τὸ βαρόμετρο ἀνέρχεται θὰ πρέπει νὰ περιμένωμε ξηρότερο καιρὸ, ἐνὺ μία τάσις πτώσεως τῶν ἐνδείξεων τοῦ βαρομέτρου εἶναι ἕνα δείγμα κακοκαιρίας που πλησιάζει.

Μία πραγματικὴ θάλασσα ἀπὸ ἄμμο.

Ἐὰν μās θέσῃ κανεὶς τὸ ἐρώτημα: «τί εἶναι ἡ ἔρημος;» δὲν θὰ δυσκολευθοῦμε καθόλου νὰ ἀπαντήσωμε. Γιατὶ ὅλοι μας πιστεύουμε, ὅτι ἡ ἔρημος εἶναι ἕνας ἀπέραντος ὠκεανὸς ἀπὸ ἄμμο, χωρὶς νερὸ, χωρὶς καμμιὰ βλάστησι χωρὶς κανένα ἴχνος ζωῆς.

Ἡ πραγματικότητα ὅμως εἶναι πολὺ διαφορετικὴ και ἡ ἰδέα, που ἔχομε συνήθως γιὰ τὶς ἐρήμους, δὲν εἶναι ἡ ὀρθή. Ἀρκεῖ νὰ σκεφθοῦμε τὶς ὁάσεις που ὑπάρχουν σ' ὅλες τὶς ἐρήμους, μὲ τὰ ἄφθονα νερά τους, τὴν πυκνὴ τους βλάστησι τὰ πολυάριθμα ἡμερα και ἄγρια ζῶα που ζοῦν ἐκεῖ, τοὺς ἀνθρώπους που τὶς κατοικοῦν, γιὰ νὰ πεισθοῦμε, ὅτι ἡ ἔρημος δὲν εἶναι πραγματικὰ ὅπως τὴ φανταζόμεθα, μιὰ ἀπέραντη ἀμμοσκεπασμένη ἔκτασι παντελῶς ἔρημη, χωρὶς ζωὴ.

Οἱ γεωγράφοι γιὰ νὰ χαρακτηρίσουν μιὰ περιοχὴ γιὰ «ἐρημον» λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τῶν πολλοῦν παραγόντες, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους θεωροῦν ὡς σπουδαιότερους, τὶς κινήσεις τοῦ ατμοσφαιρικοῦ αέρος, τὴν ξηρασία, που ἐπικρατεῖ στὴν περιοχὴ, που ἐξετάζουν και τὶς μεγάλες διακυμάνσεις τῆς θερμοκρασίας σ' ἐκεῖνο τὸν τόπο.

Στὶς ἐρήμους φυσοῦν διαρκῶς ἰσχυροὶ ἀνεμοί, οἱ ὁποῖοι σηκώνουν πυκνὰ σύννεφα σκόνης και ἄμμο σὲ ὕψος μέχρι 2.000 μέτρων. Ἀκόμη και μικρὰ χαλίκια παρασύρονται ἀπὸ τὸν ἀνεμὸ σὲ ἀρκετὴ ἀπόστασι. Οἱ ἀνεμοὶ αὐτοὶ δὲν φυσοῦν πάντα μὲ τὴν ἴδια ὀρμὴ, ὅταν ὅμως εἶναι ἰσχυροί, τότε πραγματικὰ τὰ σύννεφα τῆς ἄμμου, που σηκώνουν, σκοτεινιάζουν τὸν ἥλιο.

Μεγάλῃ ἐπίσης εἶναι ἡ ξηρασία που ἐπικρατεῖ στὶς ἐρήμους. Μὲ ἄλλους λόγους ἐκεῖ δὲν βρέχει. Ὅταν ὅμως λέμε ὅτι στὶς ἐρήμους δὲν βρέχει, τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι οἱ περιοχὲς ἐκεῖνες οὐδέποτε δέχονται βροχή. Βρέχει και στὶς ἐρήμους· ἡ βροχὴ ὅμως που πέφτει ἐκεῖ εἶναι ἐλαχίστη και πέφτει σὲ ἀκανόνιστα χρονικὰ διαστήματα. Στὸ Κάιρο τῆς Αἰγύπτου π.χ. —δὲν πρέπει νὰ ξεχνώμε πὼς ἂν ἔλεπε ὁ Νεῖλος, και ἡ Αἰγύπτος θὰ ἦταν ἐρημος— σὲ μιὰ περίοδο τριάντα ἐτῶν, δέκα ἐφτά βροχίες δὲν ἔπεσε οὔτε σταγὼνα βροχής, και στὴν Ἀρίκα τῆς Χιλῆς σὲ μιὰ περίοδο 19 ἐτῶν, ὅλη ὁλὴ ἡ βροχὴ που ἔπεσε εἶχε ὕψος μισὸ χιλιοστό!

Παρ' ὅλα αὐτὰ, ἂν και αὐτὸ συμβαίνει πολὺ σπάνια, καμμιὰ φορὰ ἡ βροχὴ στὴν ἔρημο εἶναι τόσο ρα-

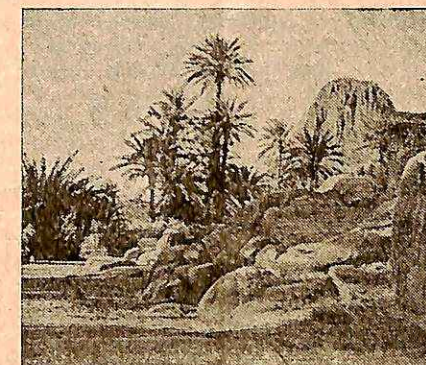
Εἰς τὸ περιθώριον τῆς Γεωγραφίας

ΑΙ ΕΡΗΜΟΙ

ΝΙΚ. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΗ

γδαία, ὥστε σημειώνονται και πλημμύρες. Μιὰ τέτοια πλημμύρα στὶς 21 Ὀκτωβρίου 1904 στὴν Αἴν Σεφρά τοῦ Νοτίου Ἀλγερίου εἶχε 25 θύματα και μιὰ ἄλλη, στὸ Ταμανράσέτ, μιὰ ἀπὸ τὶς πρὸς ἀνδρες περιοχὲς τῆς γῆς, εἶχε θύματα 22 γυναικες.

Ἐπειτα πρέπει νὰ ἔχομε ὑπ' ὄψιν μας και κάτι ἄλλο. Μιὰ ἔρημος δὲν ἀρχίζει ἀπὸτομα, μόλις τελειώσῃ ἡ μὴ ἐρημικὴ περιοχὴ, που γειτονεῖ μ' αὐτήν. Ὅταν ταξιθεύωμε σὲ μιὰ ἔρημο βλέπομε πὼς, ὅσο προχωροῦμε, ἀραιώνουν τὰ δέντρα,

Μία ὁάσις εἰς τὸ ὄρηδιο Χαγκάρ, τῆς Νοτίου Σαχάρας.

λιγοστεύουν τὰ φυτὰ, γίνονται πρὸς καχεκτικά, τὰ ζῶα σιγά-σιγά ἐξαφανίζονται. Σχηματίζονται, σὰν νὰ εἰποῦμε, ἀπὸ τὴν περιφέρεια πρὸς τὸ κέντρο τῆς ἐρήμου διάφορες ζώνες, που ἡ μιὰ εἶναι πρὸς ἐρημικὴ ἀπὸ τὴν ἄλλη. Καὶ ἡ βροχὴ που πέφτει σὲ κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς ζώνες αὐτὲς εἶναι διαφορετικὴ, ἀφθονώτερη στὶς περιφερειακὰς ζώνες, σπανιώτερη στὶς κεντρικὰς.

Οἱ διακυμάνσεις τέλος τῆς θερμοκρασίας, σὲ καμμιὰ ἄλλη περιοχὴ τῆς γῆς δὲν εἶναι τόσο μεγάλες ὅσο στὶς ἐρήμους. Καὶ οἱ διακυμάνσεις αὐτὲς δὲν παρατηροῦνται μόνο κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἔτους, ἀλλὰ και κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἡμερονυκτίου. Οἱ ἀκρότατες θερμοκρασίες που ἔχουν σημειωθῇ στὶς ἐρήμους κυμαίνονται μεταξὺ 65° πάνω ἀπὸ τὸ μηδέν και 55° κάτω ἀπὸ τὸ μηδέν. Μεταξὺ δηλαδὴ τῆς μεγαλύτερης θερμοκρασίας και τοῦ μεγαλύτερου ψύχους, παρατηρεῖται διαφορά 120°! Γι' αὐτὸ και τὸ χιόνι δὲν εἶναι ἄγνωστο στὴν ἔρημο, πράγμα σχεδὸν ἀπίστευτο.

Ἀκόμη ταξιθεύτες, που ἔχουν διασχίσει ἐρήμους, συχνὰ μās διηγοῦνται, ἐνὺ τὴν ἡμέραν ἐκινδύνευσαν νὰ σκάσουν ἀπὸ τὴ ζέστη, τὴ νύχτα

ἐκινδύνευσαν νὰ πεθάνουν ἀπὸ τὸ κρύο.

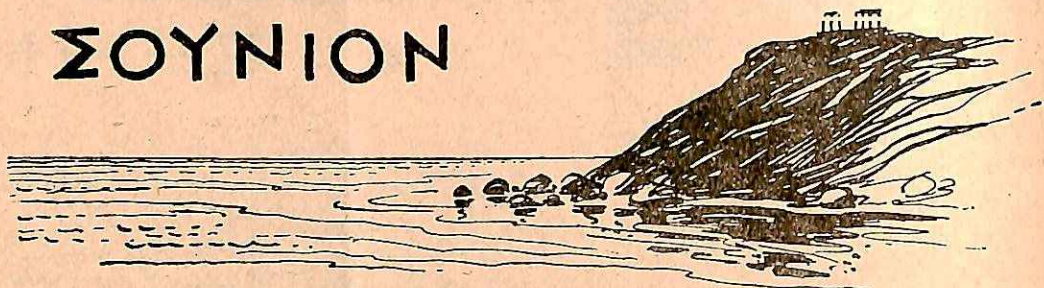
Παρὰ τὶς δύσκολες λοιπὸν συνθήκες, που ἐπικρατοῦν στὶς ἐρήμους, οἱ περιοχὲς αὐτὲς δὲν εἶναι τελείως ἀκατοίκητες. Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ὁάσεις ὅπου διαμένει μόνιμα ἀρκετὸς πληθυσμός, πολλὰς νομαδικὰς φυλὰς κατοικοῦν στὶς διάφορες ζώνες, ἀσχολούμενες κυρίως μὲ τὴν κτηνοτροφία και οἱ ὁποῖες μετακινοῦνται μὲ τὰ κοπάδια τους και ὅλα τὰ ὑπάρχοντά τους, ἀπὸ τὸν ἕνα τόπο στὸν ἄλλο, ἀνάλογα μὲ τὴν καχεκτικὴ βλάστησι που φυτρώνει ἐδῶ κι ἐκεῖ.

Σήμερα μπορεῖ νὰ ἰσχυρισθῇ κανεὶς πὼς δὲν ὑπάρχει πουθενὰ ἀκατοίκητη περιοχὴ τῆς γῆς, πραγματικὴ ἔρημος. Γιατὶ και στὶς περιοχὲς ἀκόμη, ὅπου πραγματικῶς ἡ ζωὴ εἶναι ἀδύνατη, ἔχει σήμερα ἐγκατασταθῇ ὁ ἄνθρωπος, γιὰ διάφορους λόγους. Σὲ πολλὰς ἐρήμους π.χ. ὑπάρχουν πολύτιμα ὀρυκτά, χρυσάφι, ἀσπιμι πετρέλαιο κλπ., που ὁ ἄνθρωπος δὲν τὰ ἀφήνει ἀνεκμετάλλευτα. Στὰ μέρη αὐτὰ μπορεῖ πραγματικῶς ἡ ζωὴ νὰ ἦται ἀδύνατη πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια. Σήμερα ὅμως που τὸ αὐτοκίνητο και ἰδίως τὸ ἀεροπλάνο ἐξυντόμουνε σὲ ἀφάνταστο βαθμὸ τὶς ἀποστάσεις, ὁ ἄνθρωπος ἐγκαθίσταται ὅπου χρειάζεται, ἀπὸ τὶς πολιτικὲς περιοχὲς μέχρι τῶν ἐρήμων, σὰν πραγματικὸς βασιλιάς, που ἐξουσιάζει ὁλόκληρο τὸ βασίλειό του, τὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς.

Η ΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ

Μὴν ἀφήσετε νὰ περάσῃ ὁ Φεβρουάριος χωρὶς νὰ φυτεύσετε ὁ κάθε ἕνας σας τοὐλάχιστον ἕνα δένδρο. Μὲ τὸν ὀλίγο αὐτὸ κόπο θὰ βοηθήσετε εἰς τὴν ἀναδάσωσιν τῆς χώρας μας. Ἄς γεμίσουν οἱ κάμποι και τὰ βουνὰ ἀπὸ πράσινο. Οἱ πλατεῖες τοῦ χωριοῦ, οἱ δρόμοι, οἱ γύρω λόφοι σὰς περιμένουν γιὰ νὰ τὰ στολίσετε μὲ δένδρα.

ΣΟΥΝΙΟΝ

ΠΕΤΡΟΥ Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ

Ἀπό τήν Ἀθήνα στο Σούνιον ἡ διαδρομή εἶναι μόνον 65 χιλιόμετρα. Περνώντας ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ γραφικώτατα χωριά Λιόπσει, Μαρκόπουλο, Κερατέα βλέπομε μπροστά μας καὶ γύρω μας σπαρτά, ἀμπέλια, πεύκα καὶ ἐλαιῶνες σὲ μεγάλες ἐκτάσεις.

Πρὶν φθάσωμε στο Λαύριο, καὶ ἀπὸ ἀρκετὸ διάστημα, διακρίνομε τεράστιους σωρούς ἀπὸ χρώματα καὶ σκουριές, πού ἀποτελοῦν ἀληθινούς λόφους, μὲ παράξενα καὶ ἀφύσικα χρώματα, ἀπομεινάρια ἀπὸ τὰ περίφημα μεταλλεῖα τοῦ Λαυρίου, ὅπου, ἀπὸ τὰ ἀρχαῖα χρόνια, ἐδούλευσαν, στὰ ἔγκατα τῆς γῆς χιλιάδες σκλάβοι, γιὰ νὰ βγάλουν τὸ ἀσημι, χάρις στο ὁποῖον ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν ἀπέκτησε πλοῦτη, στόλο δυνατό καὶ ἔγινε πανίσχυρη μέσα στὸν ἀρχαῖο κόσμον. Τὰ μεταλλεῖα τοῦ Λαυρίου εἶχαν πάλι ξαναρχίσει, πρὶν ἀπὸ 50 χρόνια, νὰ δουλεύουν, μὲ ἐλπίδες, πού ἔδωκαν κάποια κίνησι, ἀλλὰ σήμερον ἐργάζονται πιά μόνο μὲ ἀπομεινάρια ἀπὸ σκουριές καὶ μέταλλα εὐτελέστερα. Γι' αὐτὸ τὸ Λαύριο, πού γιὰ ἕναν καιρὸ εἶχε κάποια ζωὴ, τώρα μοιάζει σὰν πόλις ἀπνεκρωμένη.

Ἀπὸ τὸ Λαύριο, κατηφορίζοντας, ἔχομε ἀριστερά μας ἀκτὲς ὑπέροχες, ὅπου ἡ καταγάλανη θάλασσα σχηματίζει ὀρμίσκους γραφικώτατους, λίγο μακρύτερα διακρίνομε τὴ Μακρόνησο, πού, τὸ στενόμακρο κορμὶ της κρύβει πρὸς τὰ ἀνατολικομεσημβρινὰ τὴν ἀνοικτὴ θάλασσα τοῦ

Αἰγαίου. Ἡ διαδρομὴ μας εἶναι θαυμαστὴ πάντα, ἀνάμεσα στὰ ἀναριθμητὰ πεύκα, πού, ἀνεμίζοντας, μᾶς συχνοχαιρετοῦν στο πέρασμά μας μέχρι τὸ τέλος τοῦ ταξιδιοῦ μας.

Τὸ Σούνιο, ὅπου καὶ σταματοῦμε, ἀποτελεῖ τὴν τελευταίαν ἄκρη τῆς Ἀττικῆς καὶ τῆς Στερεάς. Εἶναι μιὰ μικρὴ χερσονήσος μὲ κύριον ὄγκον ἕνα λόφο, ὕψους 60 μέτρων ἀπὸ τὸν ὅτις νότιες ἀκτὲς καὶ πού τὸν περιορίζουν δυὸ λιμανάκια, ἕνα ἀνατολικά καὶ ἄλλο δυτικά, καὶ τὰ ὁποῖα σχηματίζουν ἕνα λαϊμό, στενὸν σχετικῶς. Ἡ θέσις τοῦ Σουνίου ἦταν κατοικημένη ἀπὸ τὰ ἀρχαῖα χρόνια καὶ οἱ πειραταὶ καραδοκοῦσαν ἀπ' ἐκεῖ τὰ πλοῖα, πού ἐπεννοδιόβαιναν, γιὰτὶ ἡ θάλασσα εἶναι κακὴ καὶ ἄγρια στο Σούνιον. Καὶ γι' αὐτὸ οἱ ἀρχαῖοι εἶχαν ἰδρύσει ναοὺς πρὸς τιμὴν τῆς Ἀθηνᾶς καὶ μάλιστα τοῦ θεοῦ τῆς θαλάσσης, Ποσειδῶνος.

Ἀπὸ τὰ χρόνια τοῦ Ὀμήρου (Ὁδύσσεια, Γ 278) τὸ Σούνιον μνημονεύεται ὡς ἀκρωτήριον «ἱερὸν» τῶν Ἀθηναίων. Ἀργότερα οἱ Ἀθηναῖοι, πού εἶχαν στὴν κυριότητά τους ὅλη τὴν Ἀττικὴ, ἀχώρυσαν καὶ τὴ χερσόνησον τοῦ Σουνίου καὶ μάλιστα κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου (409 π. Χ.) ἱδρυσαν Ἀκρόπολιν στο λόφο, γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν ἀπὸ τοὺς Σπαρτιάτες τὴν κυριαρχία τῶν μεταλλείων τοῦ Λαυρίου καὶ τὸ πέρασμα τῶν πλοίων τους, πού μετέφεραν σιτηρὰ, τροφίμα καὶ ἐφόδια, ἀπὸ ξένα μέρη στὰς Ἀθῆνας.

Ἔτσι μέσα στὴν Ἀκρόπολιν τοῦ

Σουνίου, τὴν ὁποίαν ὑπερήσπιζεν ἰσχυρὴ φρουρὰ τῶν Ἀθηναίων περιλαμβάνοντο καὶ τὰ ἱερά, καθὼς καὶ ὁ δῆμος τοῦ Σουνίου, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀπὸ τοὺς πλουσιωτέρους τῆς Ἀττικῆς καὶ ἔκανε ἐορτὲς μὲ ναυτικούς ἀγῶνες πρὸς τιμὴν τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος. Ἐπάνω στὴν κορυφὴ τῆς Χερσονήσου τοῦ Σουνίου καὶ στο ψηλότερον σημεῖο τῆς Ἀκροπόλεως, ἦταν ὁ ἱερὸς περίβολος. Ἐκεῖ σώζονται μέχρι σήμερον δώδεκα ψηλὲς κολῶνες ξεθωριασμένες καὶ φαγωμένες ἀπ' τὴν ὑγρασία καὶ τὴ φθορὰ τοῦ χρόνου, ἀλλὰ κατάλευκες, σὰν περιστέρια. Φαντάζον ἀπὸ μακριὰ σὰν ἕνα σύνολο μεγαλοπρεπέστατο καὶ γι' αὐτὸ οἱ θαλασσινοὶ ὅλου τοῦ Κόσμου γνωρίζουν τὸ Σούνιο μὲ τ' ὄνομα: «Κάβο Κολῶνες». Εἶναι τὰ εἰρεῖπια ἑνὸς ἀρχαίου ναοῦ, δωικοῦ ρυθμοῦ, πού οἱ ἀρχαιολόγοι ἐπὶ πολλὰ χρόνια τὸ ἐθεωροῦσαν ὅτι ἦταν τῆς Σουινιάδος Ἀθηνᾶς, σύμφωνα μὲ τὶς πληροφορίες πού ἀναφέρει ὁ ἀρχαῖος περιηγητὴς Παυσανίας. Ἀλλὰ οἱ ἀνασκαφὲς τοῦ 1898 ἀπέδειξαν ἀπὸ ἐπιγραφές, πού εὐρέθησαν ἐκεῖ, ὅτι ἦταν ναὸς τοῦ Ποσειδῶνος. Τὸ Σούνιον προσήλκυε καὶ προσελκύει πάντοτε πολλοὺς καὶ διαφόρους ἐπισκέπτας. Ξένους καὶ δικούς μας, ὅπως τὸν Γάλλο Σατωμπριάν, τὸ Λόδρο Βύρωνα, ὁ ὁποῖος μάλιστα ἔχει χαράξει καὶ τὸ ὄνομά του σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς κολῶνες τοῦ ναοῦ. Ἐκεῖ καὶ ὁ θεῖος Πλάτων νῦν χαριστεῖτο ἰδιαίτερως νὰ μένη καὶ νὰ διδάσκη τοὺς μαθητὰς του.

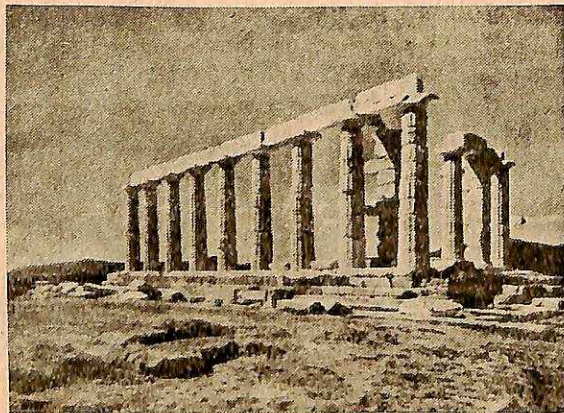
ΣΟΥΝΙΟ

Σούνιο, Σούνιο ἐσύ, θεσπέσιο ἀκρωτήρι,
Κάπου ἀπὸ τὸν ὁμορφον οὐρανὸ,
Τῆς δόξας τῆς ἀνθρώπινης, λίκνο καὶ κοιμητήρι,
Τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς, ἱερό!

Ἄλλοτε νέος, σὲ μιὰ στιγμή, πού 'χε τὸ φῶς νικῆσει
λαμπρό, τὰ σκότη τῆς νυχτιάς,
Ἡ εἰκόνα σου, σὰ μιὰ γοργὴ σάϊτα, μοῦ εἶχε σχίσει
τὰ βάθη τῆς καρδιάς.

Μάτωνε, μάτωνε καρδιά! Καὶ σὺ ἀκρωτήρι, πού 'ναι,
Τὸ θάρι σου, θανατερό,
Κράταε ἀπάνω ἀπ' τοὺς ἀφρούς, γι' αὐτοὺς πού προσπερνοῦνε
Ἕναν κομματιασμένο ναό.

ΖΑΝ ΜΩΡΕΑΣ
(Ι. Παπαδιαμαντόπουλος)
1856 — 1910
Μετάφρ. Μιλτ. Μαλακάση

Σούνιον: Ὁ Ναὸς τοῦ Ποσειδῶνος

Ἡ κούκλα μὲ τὰ ἑκατὸ τραγοῦδια

Μιὰ φορὰ σὲ κάποια πόλιν ζοῦσε ἕνα φτωχὸ παιδί, πού ὀνομαζόταν Χάρης. Ἡ μητέρα του τὸν ὑπεραγαποῦσε, μὰ καὶ τὸν καμάρωνε πολὺ, γιὰτὶ ἦταν ὑπάκουος, ἔξυπνος καὶ στο σχολεῖο πάντα πρῶτος.

Ἄλλ' ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰ εἶχε καὶ μιὰ καταπληκτικὴ κλίσι στὶς μηχανές. Κάθε μηχανὴ πού ἔβλεπε τὴν πρόσεχε, κοίταζε πῶς ἐργάζεται, καὶ πολλὲς φορές, ὅταν ἕνα μηχανήμα τοῦ ἔκανε ξεχωριστὴ ἐντύπωση, ἔφτιανε μόνος του ἕνα μικρὸ ὁμοίωμά του, μὰ μὲ τόση ἐπιτυχία, πού ὅλοι τὸ ἐθαύμαζαν.

Ἀμὰ μεγάλωσε λίγο, ἄρχισε νὰ κατασκευάζη μηχανικὰ παιχνίδια δικῆς του ἐφευρέσεως. Κ' ἦταν τόσο παρὰξενα κ' ἐπιτυχημένα ὅλα, πού πάντα τὰ πουλοῦσε σὲ καλὲς τιμές, σιγὰ-σιγὰ ἔγιναν περιζήτητα, σὲ λίγο ἀνοίξε ἕνα μαγαζάκι, καὶ τὸ μαγαζάκι μὲ τὸν καιρὸ ἔγινε μαγαζάκι. Μὲ λίγα λόγια ὁ Χάρης κέρδιζε τώρα ἀρκετὰ λεπτὰ καὶ περνοῦσε μιὰ χαρὰ μαζί μὲ τὴ μητέρα του.

Αὐτὰ ὅμως δὲν τὸν ἱκανοποιοῦσαν ὅσο ἤθελε. Ὁ πόθος του ἦταν νὰ κατασκευάσῃ κάτι, πού νὰ ξεπερνᾷ κάθε φαντασία. Ἄλλ' ὅσο κι ἂν βασάνιζε τὸ μυαλό του, ἡ περίφημη αὐτὴ ιδέα δὲν τοῦ κατέβαινε.

Μὰ ἐκεῖνον, πού δὲν μπόρεσε νὰ βρῇ στὸν ξύπνο του, τὸ βρῆκε τελικὰ στὸν ὕπνο του. Μιὰ νύχτα δηλαδὴ εἶδε στ' ὄνειρό του τί νομίζετε; τὴν κούκλα μὲ τὰ ἑκατὸ τραγοῦδια!

Ἦταν μιὰ κούκλα μικρὴ, δυὸ σπιθαμὲς μονάχα, ἀλλὰ πεντάμορφη καὶ τετραπέρατη! Φαντασθῆτε πῶς ἔφερε ἑκατὸ ὀλόκληρα τραγοῦδια! Καὶ πῶς τᾶλεγε! Τί θαῦμα! Φτάνει νὰ τῆς ἔλεγε στ' αὐτὴ «πὲς μου τὸ τάδε τραγοῦδάκι, πού τὸ λένε στὴν Κίνα», κι ἀμέσως τὸ φῶρεμά της μεταφορῶνόνταν σὲ κινεζικόν, κ' ἔλεγε τὸ τραγοῦδι μὲ μιὰ γλυκειὰ καὶ δροσερὴ φωνίτσα, πού σὲ μάγευε! Καὶ πάντα ἔτσι μεταμορφωνόταν κάθε φορὰ σύμφωνα μὲ τὸ τραγοῦδι πού τῆς ἐξητοῦσε καὶ πάντα ἔτσι ὁμορφα σοῦ τᾶλεγε!

Δὲ χόρταινε ὁ Χάρης μας νὰ βλέπῃ τὸ θαυμαστὸ αὐτὸ κουνάκι στ' ὄνειρό του, ἀλλὰ δὲν ἄφησε καὶ νὰ τοῦ ξεφύγῃ τίποτα ἀπὸ τὸ μαγικὸ μηχανισμό του.

Καὶ μόλις τὸ ὄνειρο τελείωσε, πετάχτηκε ἀπ' τὸ κρεβάτι του κ' ἔπεσε κιόλα στὴ δουλειά. Ἀρχισε νὰ φτιάχνῃ τὴν κουνίτσα, ὅπως ἀκριβῶς τὴν εἶχε δῇ.

— Τί ἔπαδες, παιδί μου, τοῦ εἶπε ἡ μητέρα του τὸ πρῶτ', κ' ἔπιασες δουλειὰ ἀπὸ τὰ χαράματα;

— Ἀ, μητέρα μου, τώρα θὰ πλουτίσωμε! Θὰ κάνω τὴν κούκλα μὲ τὰ ἑκατὸ τραγοῦδια, τῆς ἀπο-

κοίθηκε ὁ Χάρης καὶ τῆς διηγήθηκε ὅλο τὸ θαυμαστὸ του ὄνειρο.

— Μὰ μοῦ τὸ λὲς μὲ τὰ σωστά σου, πῶς θὰ κάνῃς αὐτὴ τὴν κούκλα;

— Καὶ βέβαια.

— Ἀκου πῶς τὸ λέει... «Καὶ βέβαια». Καὶ εἶσαι στὰ καλά σου, Χάρη μου;

— Ἀλλά;

— Καλέ, θαρρεῖς πῶς ὅ,τι βλέπεις ὄνειρο, μπορεῖς καὶ νὰ τὸ κάνῃς;

— Μ' ἀφοῦ μελέτησα ὅλο τὸ μηχανισμό.

— Μὰ τὸν μελέτησες στὸν ὕπνο σου, παιδάκι μου. Μπορεῖ ποτὲ μιὰ κούκλα νὰ λήῃ ἕνα τραγοῦδι; Ὅτε μιὰ λέξι. Ὅχι ἑκατὸ τραγοῦδια! Ἀκούς ἑκατὸ!... Ἐ—κα—τό! Καὶ νὰ τῆς τὸ λὲς — λέει — καὶ στ' αὐτὴ, καὶ νὰ ἀλλάξῃ — λέει — καὶ τὰ ρούχα της καί... Μὴν κάθεσαι καὶ χάνεις τὸν καιρὸ σου ἄδικα, καλὸ μου παιδί.

Μὰ τίποτα. Ὁ Χάρης ἔπεσε στὴ δουλειά, κάθε μέρα ἐργαζόταν καὶ περισσότερον, ἀργότερα ἄρχισε καὶ νὰ ξενυχτᾷ δουλεύοντας, τὰ ξενύχτια κι ἡ κούρασι τὸν ἀδυνατίεζαν ὀλοένα, ἀλλὰ δὲν ἀπελιζόταν.

Τοῦ τᾶπε καὶ τοῦ τὰ ξανάπε ἡ μάνα του, ἄδικα ὅμως. Βέβαια ὁ Χάρης ἄρχισε ὕστερα ἀπὸ τὶς πρῶτες μέρες νὰ βλέπῃ τὰ πράγματα λιγάνι σκούρα, ἀλλ' ὅσο πιδ σκούρα τᾶβλεπε, τόσο καὶ ξανάρχιζε μὲ περισσότερη ἐπιμονή. Ὁ μεγάλος πόθος, γιὰ νὰ κατορθώσῃ τὸ ἀκατόρθωτο, τοῦχε θολώσει πιά τὸ μυαλό, καὶ δὲν εἶχε τὴν ἱκανότητα νὰ νοιώσῃ τὴν ἀλήθεια.

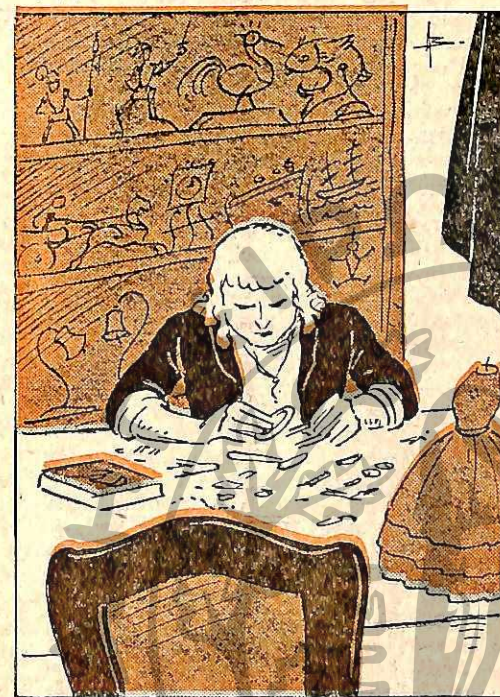
Ἡ μητέρα του τὰ εἶπε τώρα αὐτὰ καὶ σ' ἄλλους, κι ὅλοι τοὺς προσπάθησαν νὰ τὸν πείσουν νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὴ μάταιη αὐτὴ δουλειά, μὰ ὁ Χάρης δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ κανένα.

Καὶ τὸ χειρότερον ἦταν πῶς σιγὰ-σιγὰ εἶχε ἀφήσει ὀλοτελὰ τὰ ὠραῖα του παιχνίδια πού τοῦδιναν τόσα λεπτὰ, τὸ μαγαζὶ του τὸκλεισε καὶ δὲν ἐργαζόταν παρὰ μόνο γιὰ τὴν κούκλα. Ἔτσι, ἔτρωγε τώρα ἀπὸ τὰ ἔτοιμα, μὰ πού κι αὐτὰ ὦρα τὴν ὄρα κόντευαν νὰ σωθοῦν. Καὶ τί θάτρωγαν ὕστερα αὐτὸς κ' ἡ μάνα του;

Τὸ ὄνειρο τῆς κούκλας;

Νὰ μὴν τὰ πολυλογούμε, εἶχαν περάσει ὀλόκληρα δυὸ χρόνια, πού ἔρραβε καὶ ἔβλωνε τὴν κούκλα, ἔμπαινε καὶ τὸ τρίτο, κι ἄρχισαν νὰ τὸν σφίγουν οἱ οἰκονομικὲς στενωχῶρες.

Καὶ μόνο ἅμα γιὰ ἑκατοστὴ φορὰ εἶδε, πῶς πρέπει (Συνέχεια εἰς σελ. 17)

Ἐργαζόταν νύχτα μέρα.

Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου

Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Κ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, Γυμνασιάρχου

μεγάλη πύλη, ένας άγγελος με πύρινη ρομφαία με σταμάτησε και μου είπε : «Γύρισε πίσω, γέροντά μου. Δεν έχει φόβο να καθίς ο Ἰερὸς Ναὸς τοῦ Σολομώντος. Θὰ καθαρισθῇ καὶ θὰ ἐτοιμασθῇ γιὰ νὰ δεχθῇ τὸν Σωτῆρα τοῦ Κόσμου. Ἀπὸ αὐριο καὶ πέρα ὁ πανώριος αὐτὸς Ναὸς θὰ εἶναι πραγματικὸς Οἶκος Θεοῦ». Ζύπησα καὶ δὲν ξανακοιμήθηκα. Ἀναψα λίγη φωτιά καὶ κάθισα καὶ διάβαζα ψαλμοὺς ὡς τῇ χαραυγῇ. Θαρρῶ πὼς ἡ ὑπόσχεσις τοῦ ἐπουρανίου Πατέρα θὰ ἐκπληρωθῇ πολὺ σύντομα.

— Ναι, θεοσέβαστε καὶ δίκαιε γέροντα : μιὰ φωνὴ κράζει μέσα μου. Εἶναι τόσο καθαρή πὺν νομίζω πὼς τὴν ἀκούς καὶ σὺ : Ἁγία γυναῖκα ἐσύ, ἡ εὐλαβέστερη ἀπὸ ὅλες τὶς γυναῖκες τῆς φυλῆς τοῦ Ἀσὴρ, ἐτοιμάσου. Σήμερα θὰ ἀτενίσῃς τὸν ποιητὴ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ ἡ προφητεία σου θὰ σοῦ χαρίσῃ δόξα σὲ ὅλους τοὺς αἰῶνες. Ἐσύ καὶ ὁ Συμεὼν, θὰ γίνετε οἱ πρωτόθρονοι μάρτυρες τῆς παρουσίας Του καὶ οἱ διαλεχτοὶ ἀνάμεσα στοὺς θνητοὺς, πὺν θὰ τοὺς γίνη τιμὴ νὰ ὑπαντῇ σὺ οὖν τὸν Κύριο.

Ἀξάφνα οἱ δυὸ θεοσεβεῖς γέροντες πετάχτηκαν ἀπὸ τῇ θέσι τους σὰν νὰ τοὺς ἀνατάραξε δυνατὸς σεισμός. Μιὰ φωνὴ ἀκούσθηκε : «Εἰσελθετε εἰς τὸ Ἱερὸν» τῇ στιγμῇ αὐτῇ τῆς ζωῆς σας θὰ τὴν εὐλογῇ ὁ χορὸς τῶν αἰῶνων. Μακάριοι καὶ οἱ δύο Σας, ἐτοιμασθῆτε γιὰ τὴν ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου. Ἡ θεία εὐλογία εἶναι μαζί σας. Εἰρήνη ἄς βασιλεύσῃ μέσα στὶς ψυχές σας».

Ὁ Συμεὼν καὶ ἡ Ἄννα στυλώθηκαν στὰ πόδια τους, κάρφωσαν καὶ οἱ δυὸ τὰ μάτια τους πρὸς τὴν πόρτα ἀθόρου καὶ γάστρησε μέσα μιὰ νεαρή κοπέλλα σὰν οὐράνια ὄπτασις με ἕνα Θεοπρόσωπο βρέφος στὴν ἀγκαλιά. Πίσω ὁ πιστὸς προστάτης τῆς καὶ ἀγαθὸς μαρτυρὸς Ἰωσήφ βαστοῦσε ἕνα ζεῦγος ἀπὸ περιστέρια. Ἦσαν ἡ προσφορά μετὰ τὸ σαράντισμα. Ἡ Παναγνὴ Μητέρα χαμογέλασεν ἀπαλὰ στὸν ἱερὸν Συμεὼν. Ἐρρίξεν ἀμέσως μιὰ γλυκύτατη ματιά στὴν ἀποσβολωμένη γρηούλα Ἄννα. Οἱ Ἀγγελικὲς ψαλμωδίες δυνάμωναν. Ἐνα ρόδινο σύννεφο τύλιγε τὰ πάντα.

Ὁ Συμεὼν εἶδε νὰ γονατίζουν στὸ βάθος τοῦ ναοῦ οἱ πάμφωτες μορφές τῶν ἁγίων καὶ Προφητῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης με τὸν Μωϋσέα ἐπὶ κεφαλῇ. Στὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ Ναοῦ ἔκαιγαν σωροὶ ἀπὸ λιθάνι καὶ ἀρωματίζαν μεθυστικὰ ὅλο τὸν Ἱερὸ χώρο. Μιὰ ἱερὴ ἀνατριχίλα διέδραμε τὸ σῶμα του. Ἐνα δέος τὸν συνέλαχε.

Μὲ μιὰς φωτιστήκεν ἀπὸ τὸ ἅγιο

Οἱ φωτογραφίες, πὺν μὰς στέλνονται γιὰ δημοσίευσιν, νὰ εἶναι γυαλιστερές καὶ νὰ παρουσιάζουν ἐρυθροσταυρικὴ δρᾶσι.

Πνεῦμα. Ἐτρεξε σὰν παιδί καὶ πήρε τὸ βρέφος στὴν ἀγκαλιά του. Τὰ δάκρυά του, δάκρυα ἱερὰς συγκινήσεως καὶ ἀγαλλιᾶσεως, ἔτρεχαν καὶ ἔδρεχαν τὴν ἄσπρη γενειάδα Του, ὅπου ἔλαμπαν σὰν διαμάντια. Μὲ βαθεῖα τρεμουλιαστὴ φωνὴ ὁ Συμεὼν γυρίζοντας τὰ μάτια του πρὸς τὸν οὐρανὸν εἶπε : «Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλον σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ρῆμα σου ἐν Εἰρήνῃ ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν» φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ». Εἶναι, δηλαδὴ, καιρὸς νὰ πεθάνω τώρα, Κύριέ μου, ἀφοῦ ἀντίκρυσαν τὰ μάτια μου τὸν Χριστὸ, πὺν τὸν ἔστειλες νὰ φωτίσῃ ὅλο τὸ ἀνθρώπινο γένος καὶ νὰ δοξάσῃ τὸν Ἰσραηλιτικὸ λαὸ σου».

Μόλις εἶπεν αὐτὰ ἐγύρισε πρὸς τὴν πανάχραντη Μαριάμ, τὴ Θεοτόκο, πὺν παρακολούθησε με ἔκπληξι καὶ θαυμασμὸ τὴν προσευχὴ του καὶ τῆς εἶπεν ἥρεμα καὶ σταθερά :

«Νά! τὸ βρέφος αὐτὸ θὰ γίνη αἰτία ἄλλοι μὲν νὰ πιστεύσουν καὶ νὰ σωθοῦν καὶ ἄλλοι νὰ μὴ πιστεύσουν καὶ νὰ χαθοῦν. Καὶ σ' ἐσένα, Παμμακάριστη Μητέρα, θὰ γίνη αἰτία νὰ νιώσῃς τέτοιον ἀβάσταχτο πόνον, σὰν νὰ περᾶσῃ τὴν ψυχὴ σου πύρινο μαχαίρι». Τὴν ἴδια στιγμὴ ἐπλησίασε καὶ χαίδεψε τὸ Θεῖο βρέφος ἡ Προφήτισσα Ἄννα.

Ἡ Παρθένος Μαρία ξαναπῆρε τὸ βρέφος στὴν ἀγκαλιά της καὶ με τὸ γλυκύτερο χαμόγελο ἔφυγεν ἄλαφροπερπατώντας γιὰ τὴν πατρίδα της Ναζαρέτ. Μέσα στὸ Ναὸ ἀγγελικώτεροι ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους καὶ ἁγιώτεροι ἀπὸ τοὺς ἁγίους ἔμειναν ὁ Συμεὼν καὶ ἡ Ἄννα. Πρῶτὴ μίλησεν ἡ δευτέρη :

— Συμεὼν ! ἐξεπληρώθη τὸ μεγάλο ὄνειρό σου. Εἰσακούσθησαν οἱ προσευχές σου. Τί ἄλλο μπορούσες νὰ ἐπιθυμήσῃς σ' αὐτὴ τῇ ζωῇ :

— Ἄννα, ἀπήντησε δακρυσμένος ὁ Συμεὼν, ἄς εἶναι εὐλογημένο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Κανένας δὲν ἐγεννήθηκε πὺν εὐτυχισμένος ἀπὸ ἐμένα. Ἀλλὰ κοίταξε στὸ ὅλο τοῦ Ναοῦ καὶ λέγε μου τί βλέπεις :

— ὦ! καλέ μου Συμεὼν, βλέπω εἰνὸ πὺν βλέπεις καὶ σὺ. Ἐνα πεῶριο σταυρὸ με καρφωμένο ἐπάνω μου τὸ Χριστό. Στὰ πόδια του θρηνεῖ ἀπαρηγόρητὴ ἡ παυνύνητὴ αὐτὴ Μητέρα του — ἡ δόλοδρση αὐτὴ Παρθένος πὺν μόλις ἔφυγε — καὶ ὁ ἄστατος ὄχλος τὸν ἐμπαίζει. Ἀλλὰ βλέπω ἀκόμα πὼς τὸ σταυρικὸ αὐτὸ μαρτύριο καὶ ἡ ὑπέρτατὴ λυτρωτικὴ θυσία του θὰ καταργήσῃ τὸν θάνατον. Ἐσὶ ἐμεῖς πὺν ὑποδεχθῆκαμε τὸν Κύριο καὶ ὅσοι πιστεύουν δὲν θὰ πεθάνωμε ψυχικὰ ποτέ· ὁ θάνατος θὰ εἶναι ἡ αὐγὴ τῆς αἰώνιας πραγματικῆς ζωῆς.

ΑΠΟ ΤΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΦΥΤΩΝ

Η ΕΛΙΑ

ΓΛ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΙΑ

Ἐξω μακριὰ ἀπὸ τὶς πόλεις, στοὺς Ἑλληνικοὺς κάμπους καὶ τὶς πλαγιές, πλούσια καὶ πολὺκαρπη, ἀληθινὸ στολίδι τῆς χώρας μας καὶ πραγματικὴ ξεκούραση γιὰ τὸ μάτι τοῦ ταξιδιώτη, φυτρώνει ἡ ἐλιά, τὸ ἱερὸ δένδρο τῆς ἀρχαιότητος καὶ τὸ εὐλογημένο τῆς Χριστιανωσύνης.

Στὰ πρῶτα—πρῶτα χρόνια τοῦ κόσμου ὅταν ἔγινε ὁ μεγάλος κατακλυσμός, τὸ λευκὸ περιστέρι πὺν ἔστειλε ἀπὸ τὴν κιθῶν τοῦ ὁ Νῶε, ἔφερε στὸ ράμφος του, σὰν ἐπέστρεψε στὸν κύριό του, ἕνα κλαδάκι ἐλιάς. Τὸ εἶχε κόψει ἀπὸ τὶς φουντωμένες ἐλιές τοῦ ὄρους Ἀραράτ τῆς Ἀρμενίας. Ἦσαν σημάδι ὅτι ὁ κατακλυσμὸς εἶχε ἀρχίσει νὰ υποχωρῇ καὶ αὐτὸ τὸ χαρούμενο μήνυμα τῷ φέρνε στὸν Νῶε τὸ ἄσπρο πουλὶ με τὸ μικρὸ κλαδί τῆς ἐλιάς, πὺν στάθηκε ἔτσι ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τὸ σύμβολο τῆς εἰρήνης.

Ἡ ἐλιά λοιπὸν ἦταν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, γνωστὴ στοὺς λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς. Ἀπὸ τὴν Ἀρμενία καὶ τὴ Συρία ἦλθε ἡ ἐλιά στὴν Αἴγυπτον καὶ ἀπὸ τὴν πλούσια χώρα τοῦ Νείλου στὴ Μικρὰ Ἀσία, στὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου καὶ στὴν ἄλλη Ἑλλάδα.

Στὴν Ἀττικὴ καὶ ἰδιαίτερος στὴν ἀρχαία Ἀθῆνα, τὴν ἐλιά τὴν ἔχαρισε στοὺς κατοίκους ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ θεὰ τῆς σοφίας, πὺν ἐπροστάτευε καὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς.

Μιὰ μέρα ἡ κόρη τοῦ Δία, κατέθηκε στὴ γῇ καὶ ἦλθε καὶ στάθηκε πάνω στὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν. Τὴν ἴδια στιγμὴ ξεπετάχθηκε μέσα ἀπὸ τὴ θάλασσα καὶ ὁ θεὸς Ποσειδῶν σείοντας τὴ φοβερὴ του τρίαινα, με τὴν ὁποία ἐγαλήνευε τὰ νερά τῆς θάλασσας, καὶ κοιτάζοντας τὴν Ἀθηνᾶ κατὰματα τῆς εἶπε : «Ἐγὼ θὰ χαρίσω στὴν πόλιν τὸ πιὸ πολύτιμο πρᾶγμα». Καὶ κτυπώντας τὴν τριαινα κάτω στὴ γῇ ξεπετάχθηκε μιὰ θαυμαστὴ πηγὴ μ' ἄλμυρὸ νερό. Ἡ Ἀθηνᾶ χαμογέλασε καὶ ἀποκρίθηκε : «Ἐγὼ θὰ τῆς χαρίσω ὅμως τὸ πιὸ εὐλογημένο δένδρο, πὺν ἀπ' τὸν καρπὸ τοῦ θὰ τρέφεται ὁ λαὸς τῆς χώρας. Ὅθὰ τῆς προσφέρω τὴν ἴδια τὴν πηγὴ τῆς ζωῆς, τὸ σύμβολο τῆς εὐφορίας καὶ τῆς γονιμότητος. Καὶ κτυπώντας με τὸ δόρυ τῆς τῇ γῇ, ἔκανε νὰ φυτρώσῃ ἕνα καταπράσινο δεντράκι με σκούρους μικροὺς

καρπούς : «Αὐτὴ εἶναι, εἶπε τότε, ἡ πολὺκαρπη καὶ πλούσια ἐλιά. Αὐτὴ θὰ εἶναι τὸ σύμβολό μου, σύμβολο τῆς νίκης καὶ τῆς εἰρήνης. Καὶ τούτῃ ἡ ἐλιά θὰ εἶναι στὸ μέλλον ὁ κυριώτερος πλοῦτος τῆς πεδιάδας τῆς Ἀττικῆς καὶ τὸ ἄγαπητό μου δέντρο !»

Οἱ κάτοικοι καὶ ὁ βασιλεὺς Ἐρεχθεύς, πὺν ἦταν καὶ θετὸς

Κ. ΠΑΛΑΜΑ

Η ΕΛΙΑ

Εἶμαι τοῦ ἡλίου ἡ θυγατέρα Ἡ πιὸ ἀπ' ὅλες χαϊδευτὴ. Χρόνια ἡ ἀγάπη τοῦ πατέρα Σ' αὐτὸν τὸν κόσμο με κρατεῖ. Ὅσο νὰ πέσω νεκρωμένη, Αὐτὸν τὸ μάτι μου ζητεῖ.

Εἶμ' ἡ ἐλιά ἡ τιμημένη. Ὅπου κι ἂν λάχῃ κατοικία Δὲ μ' ἀπολείπουν οἱ καρποί. Ὡς τὰ βαθεῖά μου γηραιά Δὲ βρίσκω στὴ δουλειᾷ ντροπή. Μ' ἔχει ὁ Θεὸς εὐλογημένη, Κ' εἶμαι γεμάτῃ προκοπή.

Εἶμ' ἡ ἐλιά ἡ τιμημένη. Ἐδῶ στὸν ἴσκιό μ' ἀποκόπτει Ἡρῶ ὁ Χριστὸς ν' ἀναπαυθῇ, Κι ἀκούστικ' ἡ γλυκεῖα λαλιά του Λίγο προτοῦ νὰ σταυρωθῇ. Τὸ δάκρυ του, δροσιὰ ἁγιασμένη Ἐχει στὴ ρίζα μου χυθῇ.

Εἶμ' ἡ ἐλιά ἡ τιμημένη.

γυιὸς τῆς θεᾶς, ἀνακήρυξαν τὴν Ἀθηνᾶ προστάτιδα τῆς πόλεως. Καὶ μάλιστα στὴν ἴδια ἐκείνη θέσι, ὁ Ἐρεχθεύς, πρὸς τιμὴν τῆς θεᾶς, ἔκτισε τὸ ἀρχαῖο Ἐρέχθειον, πὺν μέσα τοῦ φυλαγόταν τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς ἀπὸ ξύλο ἐλιάς. Στὸ ἐξωτερικὸ μέρος πάλι τοῦ ναοῦ, πρὸς δυσμὰς, ἦταν καὶ ἡ ἱερὴ ἐλιά τῆς Ἀθηνᾶς, κοντὰ στὸν βωμὸ τοῦ Δία.

Κατὰ παραγγελίαν τῆς Ἀθηνᾶς ὁ Ἡρακλῆς μετέφερε καὶ ἐφύτευσε ἀπὸ τὶς βόρειες χώρες, μιὰ ἄγρια ἐλιά στὴν Ὀλυμπία καὶ ἀπὸ τὰ κλαδιά της κατεσκεύαζαν τὸ στεφάνι, γιὰ τοὺς νικητὰς τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων τὸν «κότινο». Κι ἀνέθεσε ἀκόμα ἡ θεὰ στὸν ἥρωα Ἀριστοῖο, τὸν γυιὸ τοῦ Ἀπόλλωνα καὶ τῆς νύμφης Κυρήνης, νὰ διαδώσῃ τὴν καλ-

λιέργεια τῆς ἐλιάς καὶ στὴν ἄλλη Ἑλλάδα. Περιηγήθηκε λοιπὸν τὶς διάφορες χώρες ὁ νέος ἡμίθεος καὶ παντοῦ ἀπ' ὅπου πέρασε ἐδίδαξε στοὺς ἀνθρώπους τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς. Ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἡ διάδοσις τῆς ἐλιάς ἐξελώθηκε στὴ Σικελία, στὴν Ἰταλία καὶ στὴν ἄλλη Εὐρώπῃ, χάρις στὶς Ἑλληνικὲς ἀποικίες.

Ἀλλὰ δὲν ὑπῆρξε τὸ σύμβολο τῆς εἰρήνης καὶ τῆς φιλίας ἡ ἐλιά μονάχα γιὰ τὸν ἀρχαῖο κόσμον, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸν κόσμον τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Τὸν καιρὸ πὺν οἱ Ἰουδαῖοι κυνηγοῦσαν τὸ Χριστὸ νὰ τὸν πιᾶσουν γιὰ νὰ τὸν σταυρώσουν, ὁ Κύριος βρέθηκε σὲ πολὺ μεγάλη στενωχώρα. Ζητοῦσε ἡσυχία, ἡ ψυχὴ του ἤθελε νὰ ἡρεμῇ καὶ νὰ γαληνέψῃ, ποθοῦσε νὰ ἐπικοινωνήσῃ με τὸν Πατέρα Του, πρὶν ἀπὸ τὴν ὥρα τοῦ μαρτυρίου. Γύρευε ἕνα μέρος ἡσυχου νὰ ξεκουρασθῇ, μὰ δὲν τόδρισκε πουθενά, γιὰτὶ οἱ παράνομοι Ἰουδαῖοι τὸν παρακολουθοῦσαν παντοῦ. Τέλος ὁ Χριστὸς ἀνέβηκε πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν. Κάθισε ἀπὸ κάτω ἀπὸ μιὰ ἐλιά καὶ ἀκούμπησε τὸ θεῖο κεφάλι Του στὸν κορμὸ τῆς, θέλοντας νὰ τὸν πάρῃ γιὰ λίγο ὁ ὕπνος. Ἀλλὰ ἦταν ἀδύνατο πάνω στὰ κουρασμένα βλέφαρά του ν' ἀπλώσῃ τὸ γλυκὸ τοῦ χάδι ὁ ὕπνος. Ἡ στενωχώρα τοῦ Χριστοῦ ἦταν τόσο μεγάλη γιὰ τὴν ἀχαριστία τῶν ἀνθρώπων, πὺν τίποτα δὲν μπορούσε νὰ τὸν παρηγορήσῃ. Καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ τὰ μάτια Του γέμισαν δάκρυα, πὺν σὰν δροσοσταλίδες ἄρχισαν σιγὰ-σιγὰ νὰ στάζουν στὴ ρίζα τῆς ἐλιάς καὶ νὰ τὴν ποτίζουν. Ἐτσι, ποτισμένη με τὰ δάκρυα τοῦ Χριστοῦ ἡ ἐλιά, ἔγινε τὸ πιὸ εὐλογημένο δένδρο, γιὰτὶ αὐτὸ συντρόφεψε τὸν Γυιὸ τοῦ Θεοῦ, στὴ στιγμὴ τοῦ μεγαλύτερου πόνου Του. Καὶ γι' αὐτὸ τὸ λάδι τῆς δίνει τὸ φῶς στὰ καντήλια στὶς ἐκκλησίες στὰ μοναστήρια καὶ στὰ σπίτια μας.

Ἐγὼ θὰ χαρίσω τὸ πιὸ πολύτιμο πρᾶγμα

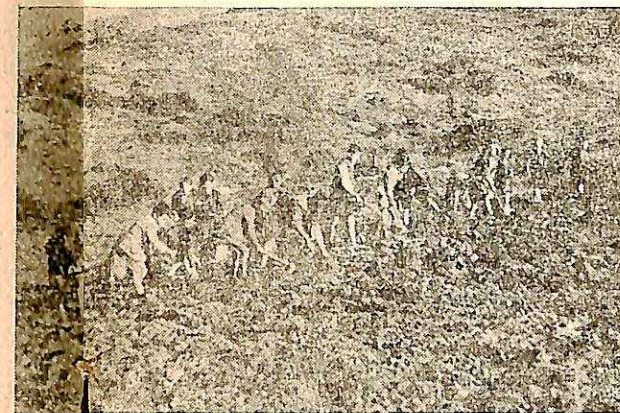
Από τήν κίνησιν τοῦ ΕΕΣΝ

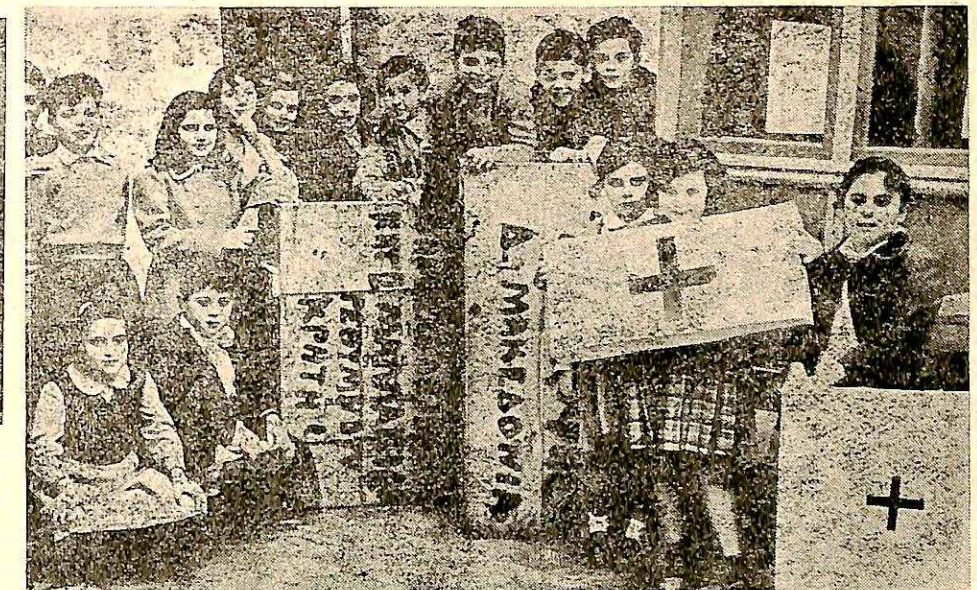
Ὁμάς ΕΕΣΝ τοῦ Δημ. Σχολ. Φωτεινῆς Ἑδέσσης καθαρίζουν τήν κεντρικὴν βρύσχη τοῦ χωριοῦ.
JRC group of Elem. School Photini, Edessa cleaning the central fountain of the village.

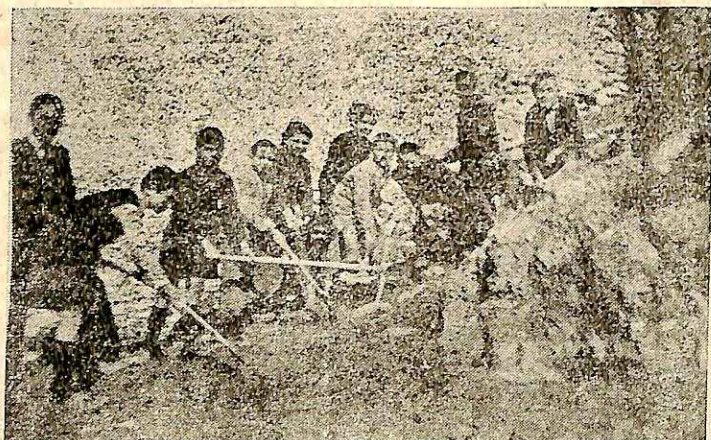
ΕΕΣΝ Δημ. Σχολ. Οἰνός, Νεστορίου φυτεύουν ἀμυγδαλιές εἰς ἀκαλλιεργήτους ἐκτάσεις.
Juniors of Elem. School Oenoe, Nestorion planting almond trees.

ΕΕΣΝ μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολ. Μαυρωδίου Θεσπρωτίας καλλιεργοῦν σχολικοὺς ἀγρούς.
Juniors of Elem. School Mavrothion, Epirus cultivating school fields.

Ερυθροσταυρίται τοῦ Δημοτικοῦ τοῦ Προτύπου Λυκείου Ἀθηνῶν, Ψυχικό, με δέματα διὰ τὰ Δημοτικά Σχολ. Κ. Μαλλακίου Ρεθύμνης, Μόρφης Βοΐου καὶ Σαππῶν Ροδόπης τὰ ὅποια υἱοθέτησαν.
The Juniors of Private school «Protypon Lykion», Athens, with parcels for the elem. Schools K. Malakia, Crete, Morphi Macedonia and Sapon, Thrace which they have adopted.

ΕΕΣΝ Α' καὶ Β' Δημ. Σχολ. Ἀγ. Πνεύματος Σερρῶν ἰσοπεδώνουν τὸ γυμναστήριον τοῦ Σχολείου.
Juniors of 1st and 2nd Elem. School Aghion Pneuma Serrhes levelling their playground.

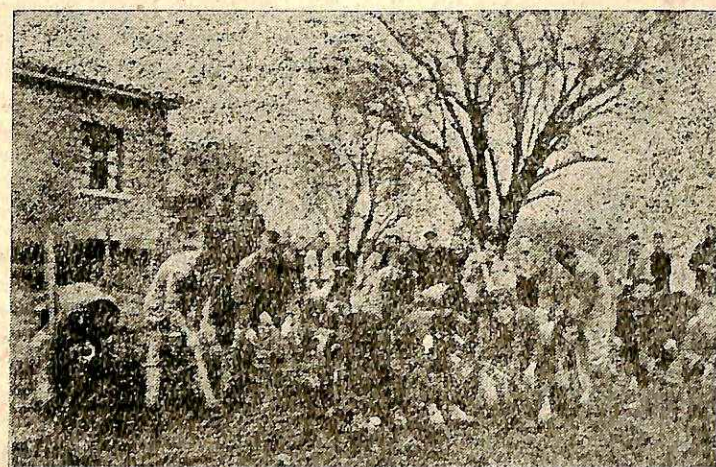
ΕΕΣΝ μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολ. Κυδωνίων Γρεβενῶν μεταφέροντες ὕλικά διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς ἐκκλησίας.
Juniors of Elem School Kydonion, Macedonia working for the reconstruction.

ΕΕΣΝ τοῦ Δημ. Σχολ. Κ. Καμήλας Σερρῶν ἀνοίγουν δρόμους εἰς τὸ χιόνι.
Juniors of Elem. School K. Kamela, Serrhes opening roads in the snow.

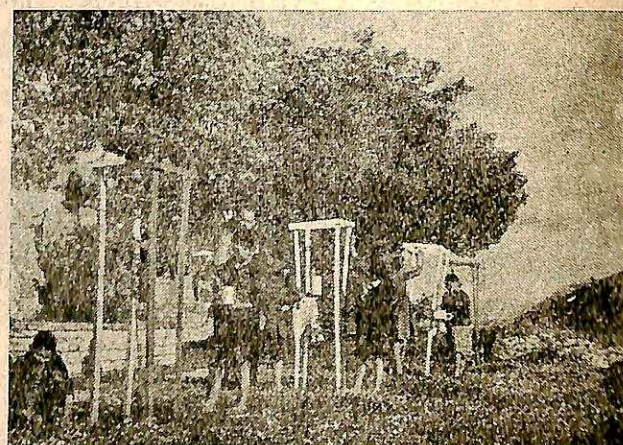

Οἱ ΕΕΣΝ τοῦ 4ου Δημ. Σχολείου Καισαριανῆς δενδροφυτεύουν τὸν Ὑμηττόν.
Juniors of 4th Elem. School Kessariani, Athens working for the reafforestation.

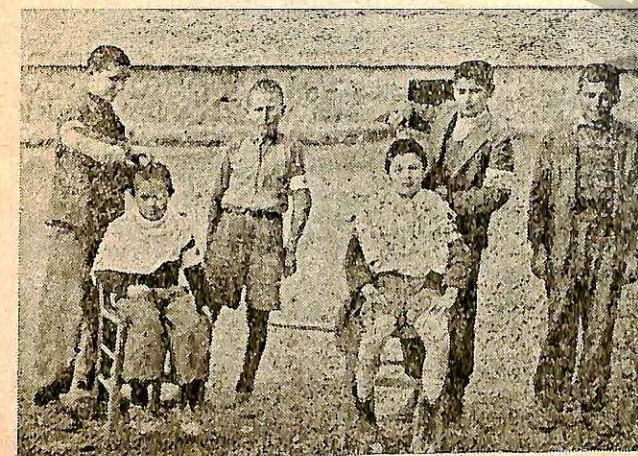

Οἱ ΕΕΣΝ μαθηταὶ Δημοτικοῦ Σχολείου Κίτρους (Πιερίας) καθαρίζουν τὸν Σχολικὸν κήπον.
Juniors of Elem. School Citrus, Macedonia in their school garden.

ΕΕΣΝ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Φορτωσίου περιποιούνται τὰ δένδρα, τὰ ὅποια ἐφύτευσαν εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ χωριοῦ.
Juniors of Elem. School of Phortossion, attending to the trees, they planted at the village square.

ΕΕΣΝ μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Ἐξαπλατάνου Ἀλμωπίας κουρεύουν τοὺς συμμαθητάς των.
Juniors of Elem. School Exaplatanous, Macedonia cutting the hair of their School mates.

ΕΕΣΝ τοῦ Δημ. Σχολ. Ἰτέας Γρεβενῶν βοηθοῦν εἰς τὴν κατασκευὴν προχείρου γεφύρας τοῦ χωριοῦ των.
Juniors of Elem-School Itea, Grevena helping in the reconstruction of a temporary bridge.

ΙΣΑΑΚ ΝΕΥΤΩΝ

Τὰ Χριστούγεννα τοῦ ἔτους 1642 γεννήθηκε σ' ἓνα μικρὸ χωριὸ τῆς Ἀγγλίας ἓνα βρέφος καχεκτικό, ποὺ ζύγιζε μονάχα τρεῖς λίτρες. Τὸ νεογέννητο δὲν ἐφαινόταν ὅτι μποροῦσε νὰ ζήσει, ἀλλὰ ἡ καλὴ μαμή, ἀψηφώντας τὸ κρύο καὶ τὰ χιόνια, ἔτρεξε στὴ γειτονικὴ πόλιν γιὰ τὸ γιὰτρό. Ὁ κόσμος ὀφείλει νὰ εὐλογῇ τὴν ἀγνωστὴ αὐτὴ γυναικούλα στὴν ὁποία χρωστάει τὴ ζωὴ τοῦ μεγαλύτερου φυσικοῦ ἐπιστήμονος τῶν αἰώνων. Τὸ παιδί αὐτὸ ἦταν ὁ Ἰσαὰκ Νεύτων, ποὺ μαζί με τὸν Κέπλερ καὶ τὸν Γαλιλαῖο ἀπέτελεσε τὴν τριάδα, ποὺ ἔβλεπε τὰ μυστήρια τοῦ σύμπαντος καὶ ἀνάγκασε τὸν ἥλιο καὶ τὰ ἀστρά νὰ μᾶς διηγηθοῦν τὴν ἱστορία τους.

Ὁ πατέρας του εἶχε πεθάνει πρὶν ἀπὸ τὴ γέννησί του. Ἀργότερα ἡ μητέρα του ξαναγεννήθηκε με ἓνα κληρικὸ καὶ ἔφυγε γιὰ ἄλλο μέρος. Ὁ Ἰσαὰκ ἔμεινε στὸν τόπο τῆς γεννήσεώς του, κοντὰ στὴ γαϊγιά του. Ὅταν ἔγινε 14 ἐτῶν ὁ Νεύτων, ἡ μητέρα του ξαναγεννήθηκε σὲ χωριό, πάλι χήρα, με τρία παιδιά... Με τὸ μικρὸ εἰσόδημα τοῦ προγονικοῦ κτήματος ἔπρεπε τώρα νὰ ζήσουν πέντε άτομα. Χρήματα δὲν περισσεύαν γιὰ ἀνώτερες σπουδὲς τοῦ Ἰσαὰκ καὶ ἡ μητέρα ἀποφάσισε νὰ τὸν κρατήσῃ σὲ τὸ κτήμα, νὰ γίνῃ γεωργός. Στὸ ἐπάγγελμα δὲν φαίνεται νὰ εἶχε ἐπιτυχία. Ἡ μητέρα μάλωνε γιὰ τὴν κατάστασι καὶ παραπονέθηκε στὸν ἀδελφὸ τῆς, κληρικὸν καὶ αὐτόν, ἀλλὰ δὲν τὸν εὐ-

ρῆκε σύμφωνα στὰ σχέδια τῆς. «Ἀγωνίσου με τὴ φτώχεια σου τῆς εἶπε καὶ ὁ Θεὸς θὰ τὰ οἰκονομήσῃ». Καὶ ὁ Θεὸς τὰ οἰκονομήσῃ. Ὁ Ἰσαὰκ ξαναπῆγε σὲ σχολεῖο. Ἀργότερα εὐρέθηκε σὲ Πανεπιστήμιο. Ἐκεῖν τὴν ἐποχὴ ξέσπασε ἐπιδημία πανώλους καὶ ἀναγκάστηκε νὰ ξαναγεννηθῇ οἱ πρώτες σκέψεις γιὰ τὴ θεωρία τῆς βαρύτητας. Εἶναι γνωστὴ ἡ ἱστορία τοῦ μήλου. Ἰσως νὰ εἶναι ἀληθινὴ, ὅπως καὶ ὅτι παρατηροῦσε πῶς τὰ λιθάρια δὲν ἐπεφταν ἀπὸ τὶς σφενδόνες οὔτε τὸ γάλα χυνόταν ἀπὸ τοὺς κουβάδες, ποὺ στριφογυρίζαν τὰ τοσπανόπουλα ἀπάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τους. Διαισθάνθηκε τὴ θεωρία τῶν νόμων τῆς κεντροφύγος δυνάμεως καὶ προσπάθησε νὰ τὴν ἀποδείξῃ με ἀνώτερα μαθηματικά. Ἐδίωξε τὸ πρόβλημα τῆς σελήνης γιὰ νὰ ἐργασθῇ. Τὴ σελήνη τὴν ἐφαντάστηκε σὰν λιθάρι στὴν σφενδὸνα καὶ τὴ γῆ σὰν τὸ χέρι τοῦ παιδιοῦ. Ἡ βαρύτης ἦταν ὁ ἀόρατος σπάγγος. Ἀλλὰ με βάσι τους ὑπολογισμοὺς τοῦ δὲν ἀποδείχονταν ἡ ὑπόθεσίς του καὶ ἄφησε τὸ ζήτημα στὴν ἀκρῇ. Τότε ἦταν 23 ἐτῶν. Καὶ ἐπιδόθηκε σὲ τηλεσκόπιο. Ἐφτιάσε τὸ τελειότερο τηλεσκόπιο τοῦ κόσμου τὸν καιρὸ ἐκεῖνο. Βρίσκεται ἀκόμη στὴ βιβλιοθήκη τῆς Βασιλικῆς Ἀκαδημίας τοῦ Λονδίνου. Τὰ σημερινὰ τεράστια τηλεσκόπια βασιζομένη εἰς τὰ ἴδια με ἐκεῖνο ποὺ ἐφτιάσε ὁ Νεύτων πρὸ δύομιση αἰώνων.

Πέρασε ἡ ἐπιδημία τῆς πανώλους καὶ ξαναγεννήθηκε σὲ Πανεπιστήμιο. Ἐκεῖ ἐθεωρεῖτο μόνον ἓνας ἐξαιρετικὸς μαθηματικός, ἀλλὰ ὁ πολὺς κόσμος δὲν ἤξερε ἀκόμη τίποτε γι' αὐτόν. Φαινόταν ἓνας ταπεινὸφρων καθηγητὴς, μονήρης, ἀτημέλητος καὶ παροιμιώδως ἀφηρημένος. Ἀλλὰ τότε ἓνας Γάλλος ἐπιστήμων, ὁ Πικάρ, ἔκαμε προσεκτικὲς καταμετρήσεις γιὰ τὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς καὶ ἀπέδειξε ὅτι οἱ προϋποθέσεις ἐπάνω στὶς ὁποῖες ὁ Νεύτων εἶχε κάμει τοὺς ὑπολογισμοὺς του, ὅταν ἦταν 23 ἐτῶν, ἦταν λανθασμένες. Ἐκαμε τὰ νεύς ὑπολογισμοὺς καὶ ἀπέδειξε ὅτι ἡ ἡ θεωρία του τῆς βαρύτητας εἶχε ἀνακαλυφθῇ. Ἀλλὰ ὁ Νεύτων δὲν ἔκαμε θόρυβο. Ἐργάστηκε ἄλλα δύο χρόνια, ἐπέστη καὶ συνεπλήρωσε τὸ βιβλίον του «Principia», ποὺ, ὅταν ἐδημοσιεύθηκε, ἔγινε φυσικὰ, πάταγος. Τώρα ἦταν 45 ἐτῶν ἀλλὰ τὸ ἔργον του εἶχε συντελεσθῇ, ὅταν ἦταν 23. Ἐὰν ἤξερε τὸ ἀκριβὲς μέγεθος τῆς γῆς, οἱ ὑπολογισμοὶ του γιὰ τὴν βαρύτητα θὰ εἶχαν βγῇ σωστοὶ ἀπὸ τότε.

Σ' ὅλη του τὴ ζωὴ ὑπῆρξε ἄνθρωπος θρησκευόμενος καὶ φαίνεται ὅτι ποτὲ δὲν τοῦ γεννήθηκε ἀμφιβολία οὔτε γιὰ τὴν οὐσία οὔτε γιὰ τὴ μορφή τῆς θρησκείας. Τώρα ἦταν πλούσιος καὶ τιμημένος. Ἐπὶ 25 χρόνια ἐξελέγετο πρόεδρος τῆς Βασιλικῆς Ἀκαδημίας. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν ξεπάρσθηκε καὶ ἐζούσε βίον ἀπλὸ καὶ μονήρη. Προτὸν πεθάνει ἐξέφρασε τὰ ἐξῆς ἀξιωματικὰ ἀπομνημονεύματα, αὐτὸς ὁ θεωρούμενος κορυφαῖος ἀστρονόμος, μαθηματικός, φυσικὸς καὶ φιλόσοφος, καὶ ποὺ ἀποτελοῦν τὴν διαρκῶς ἐτοιμὴν ἀπάντησιν γιὰ ὅλους τοὺς ἡμιμαθεῖς, τοὺς ἀφρονες, οἱ ὁποῖοι ὄχι μόνον λέγουν «ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν οὐκ ἔστι θεός», ἀλλὰ νομίζουν ὅτι μποροῦν καὶ νὰ τὸ ἀποδείξουν. «Δὲν ξέρω τί μπορεῖ νὰ φαίνωμαι στὸν κόσμον. Γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου νομίζω ὅτι ὑπῆρξα σὰν ἓνα παιδάκι, ποὺ παίζει στὴν ἀκρογιαλιά καὶ εὐχαριστεῖται βρίσκοντας κάπου κάπου κανένα γυαλιστερό πετραδάκι ἢ κανένα ὁμορφότερο ὁστράκον, ἐνῶ ὁ ἀπέραντος ὠκεανὸς τῆς Ἀληθείας κεῖται ὅλος ἀνεξερεύνητος ἐμπρὸς μου».

Ἐρανιστής.

ΟΔΗΓΙΕΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ

Παρακαλοῦμεν θερμῶς τὰ Σχολεῖα ποὺ ἐτοιμάζουν λευκώματα νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν τῶν :

- 1) Νὰ μὴ λείπῃ ἀπὸ αὐτὸ ἡ φιλικὴ συνοδευτικὴ ἐπιστολή.
- 2) Νὰ μὴν εἶναι πολὺ ὀγκώδεις. (οἱ κανονικὲς διαστάσεις εἶναι 30 X 40 ἐκατοστά).
- 3) Τὸ βάρος του νὰ μὴν ὑπερβαίνει τὸ κιλό.
- 4) Τὸ 1/3 τοῦ Λευκώματος νὰ περιέχῃ ὕλικὸ ἀπὸ τὴ δρᾶσι τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ γενικῶς καὶ τῆς ὁμάδος τοῦ Ε.Σ.Ν. τοῦ Σχολεῖου. Τὸ ὑπόλοιπο νὰ εἶναι δείγματα τῆς σχολικῆς ἐργασίας (ἔργα χειροτεχνίας, ζωγραφικῆς) περιγραφῆς τῆς σχολικῆς καὶ κοινοτικῆς ζωῆς καὶ γενικὰ πληροφορίες περὶ τῆς Πατρίδος μας, οἱ ὁποῖες νὰ συνοδεύονται ἀπὸ σχετικὰ δελτία, φωτογραφίες, δείγματα προϊόντων κλπ.

Οἱ μεταναστεύσεις
τῶν φυτῶν

Τὰ εἶδη τῶν φυτῶν, ποὺ ζοῦν ἐπάνω στὸν πλανήτη μας, διαφέρουν ἀπὸ τὴ μιὰ περιοχὴ στὴν ἄλλη. Ἐτσι συμβαίνει πολλὰ φυτὰ, ποὺ ζοῦν σὲ μιὰ χώρα, νὰ εἶναι τελειῶς ἀγνωστα σὲ μιὰ ἄλλη, ἢ νὰ ἔγιναν γνωστὰ ἀλλοῦ, ἀφού ἀνακαλύφθηκε ἡ περιοχὴ, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν πατρίδα τους. Χαρακτηριστικὸ παράδειγμα ἀποτελεῖ ἡ εὐκάλυπτος, ἡ ὁποία ἦταν ἀγνωστὴ στὴν Εὐρώπῃ καὶ μεταφέρθηκε στὴν ἡπειρὸ μας μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς Αὐστραλίας, ἡ ὁποία εἶναι ἡ πατρίδα τοῦ φυτοῦ αὐτοῦ. Τὸ ἴδιο συνέβη με τὴν πατάτα, τὸν καπνὸ καὶ πολλὰ ἄλλα φυτὰ, τὰ ὁποῖα ἔγιναν γνωστὰ καὶ μεταφέρθηκαν σὲ ἄλλες χώρες μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Αὐστραλίας καὶ ἄλλων περιοχῶν τῆς γῆς.

Ἡ διάδοσις αὐτῆ τῶν φυτῶν ἀπὸ τὴ μιὰ περιοχὴ στὴν ἄλλη ἐξηγεῖται βέβαια εὐκόλα, ὅταν πρόκειται γιὰ φυτὰ χρήσιμα στὸν ἄνθρωπον. Στὶς περιπτώσεις αὐτὲς ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος φροντίζει γιὰ τὴ μεταφορά καὶ διάδοσιν τῶν φυτῶν ἀπὸ τὸν ἓνα τόπο στὸν ἄλλο. Πῶς διαδίδονται ὁμως τὰ φυτὰ, ποὺ εἶναι ἐπιβλαβῆ γιὰ τὶς καλλιέργειες τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος θὰ ἤθελε με κάθε τρόπο νὰ ἐμποδίσῃ τὴ διάδοσί τους; Στὶς περιπτώσεις αὐτὲς τὰ φυτὰ μεταναστεύουν ἀπὸ τὸν ἓνα τόπο στὸν ἄλλο μόνον τους, με πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους.

Οἱ μεταναστεύσεις σὲ βασίλειον τῶν ζώων εἶναι βέβαια σὲ ὅλους μας γνωστές. Ἀρχίζοντας ἀπὸ τὰ πουλιὰ καὶ προχωρώντας στὰ διάφορα τετράποδα καὶ ἐντομα, σ' ὅλες τὶς τάξεις τῶν ζώων διαπιστώνομε εὐκόλα τὸ φαινόμενο τακτικῶν ἢ τυχαίων μεταναστεύσεων.

Μεταναστεύσεις ὁμως σὲ βασίλειον τῶν φυτῶν εἶναι δύσκολο νὰ τὶς φαντασθῇ κανεὶς. Καὶ ἐν τούτοις μεταναστεύουν καὶ τὰ φυτὰ, ἂν καὶ τὸ πρᾶγμα φαίνεται ἀπίστευτο, ἐπειδὴ τὰ φυτὰ δὲν ἔχουν τὴν ἱκανότητα τῆς κινήσεως, τὴν ὁποῖαν ἔχουν τὰ ζῶα.

Δὲν πρέπει βέβαια νὰ φαντασθῶμε ὅτι μεταναστεύουν ὁλόκληρα

φυτὰ, ὅσο μικρὰ καὶ ἂν εἶναι, π. χ. ἓνα ραδίκι. Μεταναστεύουν οἱ σπόροι τῶν φυτῶν — τὰ σπέρματα — τὰ ὁποῖα, ὅταν, ἐκεῖ ποὺ θὰ μεταφερθοῦν, εὐρουν κατάλληλο ἔδαφος καὶ ἄλλες εὐνοϊκὲς συνθήκες, θὰ φυτρώσουν γιὰ νὰ δώσουν ζωὴ σὲ ἓνα νέο φυτό. Ἡ φύσις ἔχει προνοήσει καὶ ἔχει ἐφοδιάσει τὰ σπέρματα τῶν διαφόρων φυτῶν με ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέσα, ποὺ εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ τὴ μεταφορά τους σὲ μακρινὰ ἀποστάσεις, με πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους. Καὶ ὄχι μόνον αὐτὰ, ἀλλὰ γιὰ τὰ ταξίδια τους αὐτὰ τὰ σπέρματα τῶν φυτῶν χρησιμοποιοῦν ὅλα τὰ μέσα ποὺ χρησιμοποιοῦν καὶ ὁ ἄνθρωπος : τὸν ἀνεμο, τοὺς ποταμούς, τὰ θαλάσσια ρεύματα, τὰ διάφορα ζῶα, τοὺς σιδηροδρόμους, τὰ πλοῖα, ἀκόμη καὶ τὰ ἀεροπλάνα!

Τὰ σπέρματα, ποὺ μεταφέρονται με τὸν ἀνεμο, εἶναι συνήθως ἐφωδιασμένα με μακριὰς καὶ λεπτὲς τρίχες, οἱ ὁποῖες, ὅταν τὸ σπέρμα ὠριμάσῃ καὶ ἀποσπασθῇ ἀπὸ τὸ μητρικὸ φυτὸ, ἀραιώνουν, μεγαλώνουν τὸν ὄγκο, ποὺ πᾶναι τὸ σπέρμα, γίνονται ἔτσι ἐλαφρότερο ἀπὸ ἴσο ὄγκο ἀέρος καὶ με τὸ παραμικρὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου ὑψώνεται στὸν ἀέρα καὶ μπορεῖ νὰ μεταφερθῇ πολὺ πολὺ μακριά. Μοιάζουν τότε σὰν πούπουλινες μπαλίτσες, ποὺ ταξιδεύουν στὸν ἀέρα. Ἐτσι ἐξηγεῖται πῶς διάφορα φυτὰ φυτρώνουν στὶς σχισμὲς πανύψηλων βράχων ἢ τοίχων. Κάποιο σπέρμα, μεταφερόμενο ἀπὸ τὸν ἀνεμο, ἐσκόλασε ἐκεῖ καὶ ὅταν βρῆκε τὴν κατάλληλη θερμοκρασίαν καὶ ὑγρασίαν, ἐφύτρωσε καὶ ἓνα νέο φυτὸ ἀρχισε νὰ ἀναπτύσσεται, ἐκεῖ ποὺ οὔτε μπορούσαμε νὰ τὸ φαντασθῶμε.

Τὰ σπέρματα ἄλλων φυτῶν, ἰδίως τῶν ὑδροβίων φυτῶν, μεταφέρονται με τοὺς ποταμούς. Ὅταν μάλιστα ὁ ποταμὸς εἶναι μεγάλος, εἶναι εὐκόλο νὰ καταλάβωμε σὲ πόσες μεγάλες ἀποστάσεις ἡμποροῦν νὰ μεταφερθοῦν τὰ σπέρματα μ' αὐτὸν τὸν τρόπο.

Σπουδαῖοι μεταφορεῖς σπερμάτων σὲ μεγάλες ἀποστάσεις εἶναι

καὶ τὰ ζῶα, ἰδίως τὰ πουλιὰ καὶ τὰ θηλαστικά. Τὰ σπέρματα πολλῶν φυτῶν εἶναι ἐφωδιασμένα με διάφορα μέσα, ἀγκάθια, κολλητικὴ οὐσία κλπ., κολλοῦν ἔτσι ἐπάνω σὲ τρίχωμα τῶν ζώων καὶ μεταφέρονται πολὺ μακριά. Τὸ τρίχωμα μάλιστα τῶν προβάτων, καθὼς εἶναι μακρὸ, πυκνὸ καὶ μαλακὸ, γεμίζει ἀπὸ διάφορα σπέρματα, τὰ ὁποῖα ἔτσι μεταφέρονται ὄχι μόνον ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ ζῶα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος μεταφέρει τὸ μαλλὶ τῶν προβάτων ἀπὸ τὴ μιὰ ἡπειρὸ στὴν ἄλλη γιὰ τὴ βιομηχανία τῶν ὑφασμάτων. Με τὸν τρόπο αὐτὸ μεταφέρθηκαν σπέρματα φυτῶν ἀπὸ τὴν Αὐστραλίαν στὶς ἄλλες ἡπείρους, ὅπου ἦσαν πρὶν ἀγνωστα.

Ἀνάλογος εἶναι ὁ τρόπος με τὸν ὁποῖον μεταφέρονται τὰ σπέρματα τῶν φυτῶν ἀπὸ τὸν ἓνα τόπο στὸν ἄλλο με τὰ πλοῖα, τοὺς σιδηροδρόμους, τὰ ἀεροπλάνα. Βέβαια οἱ μεταφορὲς αὐτὲς γίνονται χωρὶς τὴ θέλησιν τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ εἶναι εὐτύχημα ὅτι γιὰ νὰ διαδοθῇ ἓνα φυτὸ σὲ μιὰ χώρα, δὲν ἀρκεῖ μονάχα νὰ μεταφερθοῦν τὰ σπέρματα τοῦ φυτοῦ στὴ χώρα αὐτή. Πρέπει καὶ τὸ κλίμα νὰ εἶναι κατάλληλον γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν του. Ὅταν δὲν συμβαίνει αὐτό, τότε ἢ τὸ σπέρμα δὲν φυτρώνει καθόλου ἢ καὶ ἂν φυτρώσῃ τὸ φυτὸ γρήγορα καταστρέφεται καὶ ἐξαφανίζεται. Καὶ εἶναι εὐτύχημα αὐτό, ἐπαναλαμβάνομε, γιὰτί ἀλλιῶς πολλὰ ἐπιβλαβῆ φυτὰ μετεφέροντο σὲ διαφόρους τόπους, ὅπου θὰ ἐπροξενούσαν μεγάλες ζημιές, τὶς ὁποῖες εἶναι ζητήματα, ἂν θὰ μπορούσε ὁ ἄνθρωπος νὰ τὶς ἐμποδίσῃ.

Οἱ Εἰς Ν. Μαθητὰι τοῦ Δημ. Σχολεῖου Χρυσόβιτος Ζαγορίου — Μετόβου Ἰδρύσαν μαθητικὸν κουρεῖον
The Juniors of Elem. School Chrysosvitsa Epirus cutting the hair of their School mates.

ο διεθνής ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ δρόμος

ΣΠ. ΑΥΛΩΝΙΤΗ

Με την ευκαιρία, που η ανώτερη αθλητική αρχή της χώρας, ο Σύνδεσμος 'Ελληνικών Γυμναστικών και 'Αθλητικών Σωματείων (Σ. Ε. Γ. Α. Σ.) προετοιμάζει την οργάνωσι ενός διεθνούς αγώνος Μαραθωνίου δρόμου πάνω στην κλασσική διαδρομή, δηλαδή από τον τύμβο του Μαραθώνα στο Παναθηναϊκό Στάδιο, αξίζει να ειπούμε μερικά πράγματα για το σκληρότερο αυτό αγώνισμα του στίβου, από διεθνούς απόψεως.

Πρώτα - πρώτα, την προσπάθεια της οργάνωσης διεθνούς Μαραθωνίου στην κλασσική διαδρομή Μαραθώνος - 'Αθηνών στην απόστασι των 42.195 μέτρων, έπεξεύρησε και προπολεμικά ο ΣΕΓΑΣ. Ο δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος όμως μεταίωσε τότε την οργάνωσι του Διεθνούς Μαραθωνίου στην 'Αθήνα.

Άλλοτε είχαμε μιλήσει για το ιστορικό του Μαραθωνίου δρόμου από 'Ελληνικής πλευράς και για την καθιέρωσι του σκληροτάτου, αλλά καθαρά 'Ελληνικού αγώνισματος στο 'Ολυμπιακό πρόγραμμα.

Ας δούμε τώρα πώς καθιέρωθηκε ο Μαραθώνιος δρόμος στο πρόγραμμα των αθλητικών αγωνισμάτων των ξένων κρατών. Τον περασμένο αιώνα, λοιπόν, πρὶν συστηματικοποιηθῇ ἄκόμα ἡ ἀθλητικὴ κίνησι στὴν Εὐρώπῃ — ὅπου καὶ πρωτοπαρουσιάσθηκαν οἱ σύγχρονες ἀθλητικὲς ἐκδηλώσεις — διάφοροι ἀθληταί, ποὺ δὲν ἀνήκαν ἄκόμα τότε σὲ σωματεῖα καὶ ὁμοσπονδίες ἀγωνίζονταν σὲ φοβερὲς ἀποστάσεις ἀντοχῆς ἀπὸ 10 μέχρι 1000 ἀγγλικά μίλλια. Τέτοια ἀγωνίσματα, βέβαια, δὲν ἔγιναν ποτὲ ἀργότερα σὲ ἐπίσημες ὁργανώσεις, εἶναι ὅμως βέβαιο ὅτι τέτοιοι τρομεροὶ ἀγῶνες 100, 1000 καὶ περισσότερων ἁκόμα χιλιομέτρων διοργανώθηκαν στὴν Ἀγγλίᾳ καὶ τὸ σπουδαῖο εἶναι ὅτι οἱ δομεῖς αὐτοὶ ἦσαν ἐοασιτέχνες.

Τὸ 1653 π.χ. ἕως ἐρασσιτένης ἀθλητῆς, ὁ Γκονέου, ἔτρεξε ἀπὸ τὸ Σαῖντ 'Αλμπαν στὸ Λονδίνο, δηλαδή περὶ τὰ 20 μίλλια — κάθε μίλλι εἶναι 1609 μέτρα — σὲ μιάμιση ὥρα. Τὸ φοβερότερο ὅμως ἀγώνισμα δρόμου ἔγινε τὸ 1759, ὅταν ὁ Ἀγγλος Γκοκκὲστ ἔτρεξε χίλια μίλλια (1.609.000!) σὲ 28 ἡμέρες...

Τὸν ἀθλο τοῦ Γκοκκὲστ προσπάθησαν πολλοὶ νὰ μιμηθοῦν σὲ μικρότερες ἀποστάσεις. Ἔτσι, ὁ Ρέμινγκτον ἔτρεξε τὸ 1811 σὲ 7 ἡμέρες, 560 μίλλια καὶ προηγουμένως, τὸ 1788 ὁ Μπάττι 700 μίλλια σὲ 13 ἡμέρες καὶ 19 ὥρες. Ὅπως εἶπαμε ὅμως αὐτοὶ δὲν ἦσαν ἐπίσημα ἀναγνωρισμένοι ἀγῶνες, γιατί ἡ 'Αθλη-

τικὴ Ὅμοσπονδία τῆς Ἀγγλίας δὲν τοὺς δέχτηκε ποτέ. Διάσημοι μάλιστα γιατροὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κατηγοροῦσαν σὰν ἐγκληματικὴ τὴ συμμετοχὴ ἀθλητῶν σὲ τέτοιους τρομεροὺς υπερμαραθωνίους. Ἔτσι, ὅταν ἔγινε ἡ ἀναβίωσις τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων τὸ 1896, μῆκε στὸ Ὀλυμπιακὸ πρόγραμμα τῶν ἀγωνισμάτων τοῦ στίβου τὸ ἀγώνισμα τοῦ Μαραθωνίου δρόμου στὴν κλασσικὴ του ἀπόστασι τῶν 42.195 μέτρων καὶ ἀπὸ τότε δὲν ἀναφέρεται περὶπτωσης μεγαλυτέρου σὲ ἀπόστασι ἀγῶνος, σὰν τοὺς ἐξωφρενικοὺς αὐτοὺς τῆς Ἀγγλίας ποὺ ἀναφέραμε παραπάνω. Μόνο σὲ προπονήσεις ὑπῆρχαν δρομεῖς ποὺ ἔτρεχαν ἀποστάσεις μεγαλύστερες — δηλ. 50 ἢ 60 χιλιομέτρων — γιὰ νὰ εἶναι καλύτερα προετοιμασμένοι γιὰ τὸν Μαραθῶνα.

Οἱ Φινλανδοὶ καὶ οἱ Γιαπωνέζοι δρομεῖς καὶ ἰδιαίτερα ὁ Κολεμάινεν καὶ ὁ Κίτεϋ Σόν, ἦταν ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἔτρεχαν γιὰ προπονήσι μεγαλύστερη ἀπόστασι ἀπὸ τὸν Μαραθῶνα.

Επίσημο ρεκόρ δὲν ἀναγνωρίζεται στὸν Μαραθῶνα δρόμο, γιατί ἡ διαδρομὴ ποὺ γίνεταί στὸ ὑπαίθριο καὶ κάτω ἀπὸ διαφορετικὲς συνθήκες σὲ κάθε χώρα.

Ὁ δίκος μας Μαραθῶνιος δρόμος π. χ. στὴν κλασσικὴ του διαδρομῇ, θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς δυσκολώτερους, ποὺ ὑπάρχουν στὸν κόσμον καὶ ἰδίως στὴν ἀνηφορὰ τοῦ «Σταυροῦ», ὅπως λέγεται ἕνα σημεῖο, πρὶν ἀπ' τὴν τελικὴ κατηφορὰ πρὸς τὴν 'Αθήνα.

Πάντως ὁ Μαραθῶνιος, τόσο γιὰ τὴ σκληρότητά του, ὅσο καὶ γιὰ τὴν ἱστορία του εἶναι τὸ δημοφιλέστερο ἀγώνισμα ὅχι μόνον στὴν 'Ελλάδα, ἀλλὰ καὶ σ' ὅλο τὸν κόσμον, καὶ ὁ λαὸς τρέχει κατὰ χιλιάδες νὰ παρακολουθήσῃ τοὺς δρομεῖς, ὅταν ἀγωνίζονται. Ἔνα τέτοιο φοβερὸ ἀγώνισμα δὲν μπορούσε παρὰ νὰ ἔγῃ καὶ δομαστικά ἐπείσοδια πολλά. Καὶ ἔνει ἄπειρα. Ἔνα ἀπ' τὰ συγκινητικώτερα εἶναι αὐτὸ ποὺ συνέβη μὲ τὸν Ἰταλὸ Ντοράντο τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες τοῦ 1908 στὸ Λονδίνο. Ὁ Ντοράντο, μῆκε στὸ Στάδιο πρῶτος, ἀλλὰ τοικιζώντας ἀπὸ τὴν ἐξαντλητικὴ προσπάθεια, φαινόταν πὼς θὰ ἔπεφτε λιπόθυμος ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ. Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς θεωμάτιους συμπατριῶτες του τὸν κράτησαν ὀρθοὺ καὶ τὸν πέρασαν στὸ τέμα, ποὺ ἦταν λίγα μέτρα πρὶν τὸ τέμα. Αὐτὸ ὅμως θεωρήθηκε βοήθεια καὶ ἡ νίκη τοῦ Ντοράντο ἀκυρώθηκε. Συγκινημένη τότε ἡ βασιλισσα τῆς Ἀγγλίας Ἀλεξάνδρα, ἐδώρησε ἕνα πολύτιμο κύπελλον στὸν

Ντοράντο. Ἔνα παρόμοιο σχεδὸν ἀτύχημα συνέβη σ' ἕνα ἀπ' τοὺς προπολεμικοὺς Βαλκανικοὺς ἀγῶνες Μαραθωνίου τῶν Ἀθηνῶν καὶ στὸν Ἑλληνα Μαραθωνοδρόμο Στεφάνου, ποὺ ζαλισμένος καὶ τυφλωμένος σχεδὸν ἀπὸ τὴν ἐξάντλησι μῆκε μὲν στὸ Στάδιο, ἀλλὰ ἔχασε τελικὰ τὴ νίκη, γιατί ἔπεσε καὶ δὲ μπόρεσε νὰ τερματίσῃ. Πολλοὶ εἶναι αὐτοὶ ποὺ ὑποστηρίζουν καὶ σήμερα ὅτι ὁ Μαραθῶνιος δρόμος εἶναι τόσο σκληρὸ ἀγώνισμα ὥστε φθάνει μέχρι ἀπανθρωπίας καὶ γι' αὐτὸ δὲν θάπρεπε νὰ διεξάγεται.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 5)

1. Ὁ θυμὸς ἀδὴν εὐρίσκεται στὸ πρόσθιο καὶ ἄνω τμήμα τοῦ θώρακος. Ἡ λειτουργία του καὶ ὁ σκοπὸς του δὲν εἶναι γνωστοὶ μὲ βεβαιότητα. Ἡ ἀφαίρεσίς του μὲ ἐγχείρησι καλλιτερεῖται συχνὰ τὴν κατάστασι μερικῶν ἀτόμων ποὺ ὑποφέρουν ἀπὸ μιὰ σπάνια ἀρρώστεια τῶν μυῶν. Ὁ ἀδὴν αὐτὸς εἶναι μεγάλος στὰ μικρὰ βρέφη καὶ μικραίνει ὅσο μεγαλώνει τὸ παιδί.

2. Τὴν πενικιλίνη τὴν βρῆκε Ἄγγλος ἢ μῆλλον, γιὰ περισσότερη ἀκριβολογία Σκῶτος, ὁ Sir Alexander Fleming. Ἡ πρώτη ὑπόνοια ὅτι διάφοροι μύκητες (μοῦχλα) παράγουν μιὰ οὐσία, ποὺ σκοτώνει μικρόβια, δημιουργήθηκε ἀπὸ μιὰ τυχαία παρατήρησι τὸ 1928. Ἡ παραγωγή ὅμως τῆς πενικιλίνης γιὰ θεραπευτικοὺς σκοποὺς ἄρχισε κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου.

3. Τὸ ἐμβόλιο Β. C. G. μᾶς προφυλάσσει ἀπὸ τὴν φυματίωσι. Λέγεται ἁλλοῶς καὶ ἐμβόλιον Calmette ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Γάλλου ἱατροῦ ποὺ πρῶτος τὸν παρεσκεύασε. Ἐχεῖ γίνῃ πιὰ παραδεκτὸ διεθνῶς, ὅτι τὸ ἐμβόλιο αὐτὸ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πολυτιμότερα ὅπλα μας στὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς φυματίωσης. Αὐτὸ τὸν καιρὸ τὸ Ὑπουργεῖο Ὑγιεινῆς στέλνει γιατροὺς καὶ νοσοκόμες σὲ ὅλα τὰ σχολεῖα γιὰ τὸν ἀντιφυματικὸ ἐμβολιασμό. Ἐσεῖς σὰν Ἑρευροσταυρίτες, πάντα πρῶτος σὲ κάθε προσπάθεια γιὰ τὴν ὑγεία, πρέπει νὰ προπαγανδίσετε καὶ νὰ ὑποβοηθήσετε τὸ ἔργο τους.

4. Ἡ καρδιά ἐνὸς βρέφους χτυπάει πιὸ γρήγορα ἀπὸ τὴν καρδιά ἐνὸς μεγάλου παιδιοῦ. Ἐνῶ ἕνα παιδί ἄς ποῦμε 10 ἐτῶν ἔχει γύρω στοὺς 80—90 χτύπους στὸ λεπτό, ἕνα νεογέννητο μωρὸ ἔχει γύρω στοὺς 120 καὶ περισσότερους.

ΣΠ. ΔΟΞΙΑΔΗΣ

ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΙ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Εἰς τὸ προηγούμενο τεύχος ἀναφέραμε περὶ τῆς ἰδρύσεως καὶ τῆς δράσεως τοῦ Ε.Ε.Σ. μέχρι τῆς ἐποχῆς τῶν νικηφόρων Βαλκανικῶν πολέμων.

Σήμερον θὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τῆς δράσεως τοῦ κατὰ τὴν περίοδον 1912—1914.

Τὴν 17ην Σεπτεμβρίου 1912 ἐξεδόθη ἐν Ἑλλάδι τὸ Διάταγμα ἐπιστρατεύσεως. Ἀμέσως τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ Ε.Ε.Σ. συνήλθεν διὰ νὰ λάβῃ τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα, ἢ δὲ δράσις του, ἡ ὁποία ἤρχισε μόλις ἔγινε ἡ ἐπιστράτευσις, ἔληξε πολὺ μετὰ τὸ τέρμα τοῦ πολέμου.

Ἡ πρώτη φροντίς του ἦτο ἡ ἰδρύσις τριῶν φορητῶν χειρουργείων καὶ ἡ προετοιμασία ἀφθόνου ὑλικοῦ, ἱματισμοῦ κλπ. Συγχρόνως ἀπηύθυνε ἐκκλησίην πρὸς ὅλους τοὺς ἱατροὺς, φοιτητὰς καὶ φοιτητρίδας ὅπως προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὸ ἔργον του. Ἡ ἐκκλησίς εἶχε μεγάλην ἀπήχησιν καὶ πολλοὶ νέοι ἱατροὶ ὡς καὶ φοιτηταὶ καὶ φοιτητρίαι τῆς ἱατρικῆς προσήλθον διὰ νὰ ὑπηρετήσουν.

Ὁ Ε.Ε.Σ. εἶχεν ἤδη ἰδρύσει Σχολὴν Ἑθελοντῶν Νοσοκόμων ἀπὸ τοῦ 1911. Ἐπικειμένου τοῦ πολέμου ἤρχισεν νὰ ἐκπαιδεύῃ ἐντατικώτερον τὰς νοσοκόμους καὶ γενικῶς ὁ ρυθμὸς τῶν ἐτοιμασιῶν ἐπεταχύνθη πολὺ. Τὴν 17ην Ὀκτωβρίου τοῦ 1912, ὅτε ἐκηρύχθη ὁ πόλεμος, ὁ Ε.Ε.Σ. ἐδημοσίευσεν ἐκκλησίην πρὸς συλλογὴν ἐράνων τόσο εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὅσον καὶ μετὰ τῶν ὁμογενῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ὁ ἔρανος ἐσημείωσε κολοσσιαίαν ἐπιτυχίαν. Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἀπέφερε 660.000 χρυσὰς δραχμὰς καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐπίσης, ὅπου ὑπῆρχαν Ἕλληνες, ὅλοι ἔδωσαν προθύμως. Τὸ σύνολον τοῦ ἐράνου ἀπέδωκε 2.000.000 χρυσὰς δραχμὰς, ποσὸν τεράστιον διὰ τὴν ἐποχὴν. Ἐκτὸς ὅμως τῶν Ἑλλήνων τοῦ Ἑσωτερικοῦ καὶ τοῦ Ἑξωτερικοῦ καὶ οἱ ξένοι Ἑρυθροὶ Σταυροὶ ἐπέδειξαν τὴν ἀλληλεγγύην των διὰ τῆς ἀποστολῆς ἀφθόνου ὑλικοῦ.

Ἡ πρώτη λοιπὸν φροντίς ἦτο ἡ περίθαλψις τῶν τραυματιῶν. Διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἐγκατεστάθη εἰς Κοζάνην τὸ Α' Φορητὸν Χειρουργεῖον οὕτως ὥστε μόλις ἐφθασαν ἀπὸ τὸ μέτωπον αἱ πρῶται ἀποστολαὶ τραυματιῶν εὐρον περίθαλψιν. Ἀλλὰ καὶ Β' Χειρουργεῖον ἰδρύθη. Καὶ τὰ δύο αὐτὰ χειρουργεῖα μεταφέ-

ροντο εἰς τὰς διαφόρους πόλεις τῆς Βορείου Ἑλλάδος ἀναλόγως τῶν ἐκάστοτε ἀναγκῶν. Εἰς τὰς Ἀθήνας ἐξ ἄλλου ἐγκαθίσταται διὰ πρῶτην φορὰν Νοσοκομεῖον τοῦ Ε.Ε.Σ. δυνάμεως 550 κλινῶν καὶ ἰδρύονται νοσοκομεῖα εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Βορείου Ἑλλάδος καὶ τῆς Στερεᾶς. Μόλις κατελήφθησαν ἡ Θεσ)νίκη καὶ τὰ Ἰωάννινα ἰδρύθησαν ἐπίσης εἰς μὲν τὴν πρῶτην 3 εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἕνα νοσοκομεῖον.

Εἶναι ἄξιον ἰδιαίτερας μνεῖας τὸ Νοσοκομεῖον Ἰ-δαδιῆ, τῆς Θεσ)κης δυνάμεως 1300 κλινῶν, ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γεροῦλάνου, τὸ ὁποῖον ἐλειτούργησε ὑποδειγματικῶς.

Ἔτσι, χάρις εἰς τὴν γενναιοδωρίαν τῶν Ἑλλήνων τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὁ Ε.Ε.Σ. ἡδυνήθη νὰ ἰδρύσῃ 21 ἐν ὅλῳ Νοσοκομεῖα διαρκούντος τοῦ Α' καὶ Β' Βαλκανικοῦ πολέμου μὲ σύνολον 3175 κλινῶν, ὅπου ἐνοσηλεύθησαν κατὰ ὑποδειγματικὸν τρόπον 19.000 τραυματίαι.

Ὁ Ε.Ε.Σ. δὲν περιορίσθη μόνον εἰς τὸ ἔργον του τοῦτο. Ἐφώδιασε ὅλα τὰ ἐν Ἑλλάδι νοσοκομεῖα μὲ φάρμακα, φορεῖα, κλίνας, στρώματα, χειρουργικὰ ἐργαλεῖα, τρόφιμα, τσιγάρα, κλπ. καὶ πιστὸς εἰς τὸ ἔργον του τῆς κοινωνικῆς προνοίας, προσετέθησε ν' ἀνακουφίσῃ τὴν δυστυχίαν, παρέχων εἰς τὰς ἐπιτροπὰς περιθάλψεως προσφύγων ἀφθόνον ὑλικὸν καὶ εἰς τὸ μαχόμενον στράτευμα μάλιστα εἶδη.

Ὁ Ε.Ε.Σ. ὅμως δὲν ἀνεπαύθη ἐπὶ τῶν ἐπιτυχιῶν του. Ἀμέσως συνέστησε Ἐπαρχιακὰ Τμήματα εἰς τὴν Θεσ)κην, τὸν Βόλον καὶ τὰ Ἰωάννινα πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου του. Μετὰ δὲ τὸ πέρας τοῦ πολέμου ἀπεστάλη Ὑγειονομικὴ Ἀποστολὴ εἰς τὴν Αὐτόνομον Βόρειον Ἡπειρον ἐγκατασταθεῖσα εἰς Ἀργυρόκαστρον. Ἡ Ἀποστολὴ ἰδρύσεν ἐκεῖ Νοσοκομεῖον ὅπου ἐνοσηλεύθησαν πλείστοι ὅσοι τραυματίαι καὶ ἀσθενεῖς, ἀλλὰ καὶ εἰς διαφόρους ἄλλας πόλεις τῆς Βορείου Ἡπείρου ἰδρύσεν ἱατρεῖα, τὰ ὁποῖα ὡς καὶ τὰ Νοσοκομεῖον εἰργάσθησαν μέχρι τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1914.

Πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος ἐθεσπίσθη ἀναμνηστικὸν μετάλλιον, τὸ ὁποῖον ἀπενεμήθη εἰς ὅσους προθύμως καὶ ἐθελοντικῶς προσέφεραν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὸν Ε.Ε.Σ. διαρκούντος τοῦ πολέμου.

Τὸ 1914, ἔτος τῆς ἐκρήξεως τοῦ Α' Παγκοσμίου πολέμου, ἐσήμανεν διὰ τὸν Ε.Ε.Σ. τὴν ἐναρξιν νέας περιόδου εὐγενῶν ἀγῶνων. Περὶ αὐτῶν ὅμως θὰ ὁμιλήσωμεν εἰς τὸ ἐπόμενον τεύχος.

Υ. Β.

Ἡ Κούκλα μὲ τὰ ἑκατὸ τραγούδια

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 9)

νὰ ξαναχαλάσῃ τὸ κονκλί καὶ νὰ τὸ πιάσῃ πάλι ἐξ ἀρχῆς. Ἔδωσε ὁ Θεὸς καὶ κατάλαβε ἐπιτέλους, ὅτι τὸσον καιρὸ δὲν εἶχε κάνει, παρὰ μιὰ μεγάλη τρύπα στὸ νερό...

Κ' ἦταν ἡ μέρα ποὺ δὲν εἶχε πιά οὔτε μισὴ πεντάρα.

— Δόξα σοι ὁ Θεός, ποὺ τὸ κατάλαβες, παιδάκι μου, τοῦ εἶπε ἡ μητέρα του ἀνασαινοντας μὲ ἀνακούφισι. Τόσον καιρὸ καλὰ περνούσαμε μὲ τὰ παιχνίδια ποῦφτιανες. Σ' ἐπαινοῦσαν ὅλοι, κέρδιζες τόσα λεπτὰ... Πῶς τύπαθες καὶ ξεγελάστηκες μ' αὐτὸ τὸ ὄνειρο, δὲν μπορῶ νὰ τὸ νοιώσω. Ναι, δὲ λέω, πρέπει κανεῖς

νὰ κυνηγᾷ πάντα τὸ καλύτερο, νὰ κοιτάζῃ πῶς θὰ προοδεύῃ, ἀλλ' ὅχι καὶ στὰ τυφλά. Ἐσὺ εἶχες πάρει τόσο θάρρος ἀπὸ τίς ἐπιτυχίες τῶν παιχνιδιῶν σου, ποὺ πιστεύεις πῶς θὰ μπορούσες νὰ κάνης καὶ θαύματα. Ἀμ' δὲν εἶν' ἔτσι.

Ὁ καϊμένος ὁ Χάρης δάκρυσε. Φίλησε κατασπιννιμένος τὸ χέρι τῆς μητέρας του καὶ ἀμέσως δανείστηκε ἕνα χρηματικὸ ποσὸ, γιὰ νὰ ἰσχυρὸν νὰ τρώγῃ μερικὲς βδομάδες, μέσα στὶς ὁποῖες ξανάβαλε μπροστὰ τὴν καλὴν του παλὰ δουλειά. Ἐκανε πολλὰ ὥραϊα καὶ ἀκόμη πιὸ παρὰ ξένα ἀπὸ ἄλλοτε παιχνίδια, ἄρχισε νὰ τὰ πουλᾷ στὸ μαγαζί του σὰν πρῶτα, καὶ ἔτσι ζοῦσε πάλι μὲ τὴν μητέρα του καταχαρούμενος καὶ τρισευτυχισμένος.

Β.

ΚΙΝΗΣΙΣ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΑΧ. ΚΥΡΟΥ» ΣΧΟΛ. ΕΤΟΥΣ 1953-54

Ἡ πενταμελής ἐπιτροπὴ ἀπονομῆς τοῦ βραβείου «Αχ. Κύρου», ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑποβληθεισῶν ἐκθέσεων τῶν κ.κ. Ἐπεθεωρητῶν, ἀπένευμε τὸ βραβεῖον Α' ἐκ δρχ. 3.000 εἰς τὴν ὁμάδα Ἐρυθροσταυριτῶν τοῦ Πυθαγορείου Γυμνασίου Σάμου καὶ τὸ βραβεῖον Β' ἐκ 2.000 δρχ. εἰς τὴν ὁμάδα Ἐρυθροσταυριτῶν Δημ. Σχολείου Ἀγ. Νικολάου Παραμυθίας διὰ τὴν ἀναπτυχθεῖσαν ὑπ' αὐτῶν ἐξαίρετον ἐρυθροσταυρικὴν δράσιν κατὰ τὸ σχολ. ἔτος 1953—54. Ἀπένευμε δὲ ἔπαινον εἰς τὰς ὁμάδας Ἐρυθροσταυριτῶν τῶν ἀκολουθῶν Δημ. Σχολείων διὰ τὴν σημειωθείσαν ὑπ' αὐτῶν ἀξίεπαινον ἐρυθροσταυρικὴν δράσιν.

1) Ἀηδοχωρίου Κονίτσης, 2) Ἀκράτας Αἰγιάλειας, 3) Καλεντζίου Κορινθίας, 4) Κεφαλοδρύσου Παραμυθίας, 5) Λυγαριάς Φθιώτιδος, 6) Ἴον Νεστορίου, 7) Πέτρας Ζαγορίου Μετσόβου.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΟΜΑΔΩΝ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΩΝ ΣΧΟΛ. ΕΤΟΥΣ 1954—55

Ὑπεθυμίζομεν εἰς τοὺς Ἕλληνας Ἐρυθροσταυρίτας τοὺς προκηρυχθέντας διαγωνισμοὺς κατὰ τὸ τρέχον Σχολ. ἔτος διὰ τὰ βραβεῖα α) «Αχ. Κύρου» καὶ β) «Ἰζόλα».

Αἱ προκηρύξεις τῶν διαγωνισμῶν τούτων ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ περιοδικὸν τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 1954. Ἐλπίζομεν ὅτι οἱ Ἕλληνες Ἐρυθροσταυρίται θὰ ἐπιδείξουν ζωηρὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν συμμετοχὴν τῶν εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς αὐτοὺς.

Ἡ βράβεισις τῶν ὁμάδων, αἱ ὁποῖαι θὰ διακριθῶν θὰ χάρισι εἰς αὐτὰς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἡθικὴν νίκην καὶ ὠραία ἐπαθλα.

Αἱ ἐκθέσεις δράσεως τῶν ἐρυθροσταυριτῶν πρέπει νὰ ὑποβληθῶν διὰ τῶν οἰκείων ἐπιθεωρητῶν τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 15ης Ἰουλίου 1955.

ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΙΣ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΕΙΣ ΚΑΙ ΠΛΗΜΜΥ-ΡΟΠΑΘΕΙΣ

Χαίρομεν διότι οἱ ἐρυθροσταυρίται μας δὲν λησμονοῦν τοὺς ἀδελφούς των, οἱ ὅποιοι ἐδοκιμάσθησαν ἀπὸ τοὺς σεισμοὺς καὶ τὰς πλημμύρας. Τὰ δέματα, ποὺ στέλνουν μὲ χρήσιμα εἶδη, προξενοῦν μεγάλην συγκίνησιν. Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ βοήθεια θὰ συνεχισθῇ καὶ θὰ ἔχωμεν σύντομα περισσώτερα δέματα ἀπὸ ὅλες τῆς ὁμάδας μας, ποὺ μποροῦν νὰ βοηθήσουν γιὰ νὰ δώσουν ἔτσι χαρὰ καὶ ἀνακούφισι εἰς τοὺς πάσχοντας συναδέλφους των.

ΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

1) Τὸ Πρότυπον Λύκειον Ἀθηνῶν (Ψυχικοῦ) ἔστειλε 2 κιβώτια μὲ σχολικὸν ὑλικόν, ἱματισμόν, παιχνίδια καὶ βιβλία διὰ τὰ Δημ. Σχολεῖα Δάφνης Ναυπακτίας καὶ Γιαννούλης Σουφλίου Θράκης.

2) Τὸ 9ον Δημ. Σχολεῖον Καλλιθέας ἔστειλε 6 καρτοκιβώτια μὲ διάφορα εἶδη διὰ τὰ Δημ. Σχολεῖα Λιμνοχωρίου Φλωρίνης καὶ Νέας Σάντας Χαλκιδικῆς.

ΒΡΑΒΕΙΑ ΛΕΥΚΩΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛ. ΕΤΟΥΣ 1953—54

Ἡ ἐπιτροπὴ βραβεύσεως λευκωμάτων σχολ. ἀλληλογραφίας ἀπένευμε τὰ ἀκόλουθα βραβεῖα :

ΒΡΑΒΕΙΟΝ Α !

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

1) Ἀρσάκειον Γυμν. Ψυχικοῦ (3 βραβεῖα) τάξεις Δ1, Δ2 καὶ Δ3

- 2ον Γυμν. Θηλ. (5 βραβεῖα) τάξεις Ε3, ΣΤ1, ΣΤ1.
- Ζ1, Ζ' Πρ.
- 8ον Γυμν. Θηλ.
- 9ον Γυμν. Θηλ. τάξεις Γ1
- Γυμν. Θηλ. Καλλιθέας (2 βραβεῖα) τάξεις Δ2 καὶ Ε2

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

- 1) Ράλλειον Γυμν. Θηλ.
- 2) 1ον Πρὸτ. Γυμν. Ἀρρ.
- 3) 1ον Γυμν. Θηλ.
- 4) 2ον Γυμν. Ἀρρ.

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

- 1) Γυμν. Ἀριδέας
- 2) Γυμν. Πτολεμαῖδος
- 3) Γυμν. Θηλ. Σερρών
- 4) Πυθαγόρειον Γυμν. Σάμου
- 5) Γυμν. Θηλ. Ἀργοστολίου (2 βραβεῖα) τάξεις Ε' καὶ ΣΤ'
- 6) Γυμν. Ἀρρ. Ἀργοστολίου

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

- 1) Σχολὴ «Βυζάντιον» Ἀθηνῶν
- 2) Σχολὴ Σαλθάνου Ἀθηνῶν
- 3) Σχολὴ Καλλπάκα Ἀθηνῶν
- 4) Σχολὴ Ἑλληνικοῦ Ἐκπαιδ. Συνδέσμου «Μ. Κρίκου» Ἀθηνῶν
- 5) Λύκειον «Ἑλληνισμός» Πειραιῶς (Γυμνάσιον)
- 6) » » » (Δημοτικόν)
- 7) Λύκειον «Παντάνασσα» Πειραιῶς (Γυμνάσιον)
- 8) » » Πειραιῶς (Δημοτικόν)

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 1) 3ον Δημ. Σχολ. Α' Περιφερείας
- 2) 13ον » » Α' Περιφερείας
- 3) 41ον » » Β' Περιφερείας
- 4) 54ον » » Γ' Περιφερείας
- 5) Δημ. Σχολ. Ἀγ. Δημητρίου Ε' Περιφ.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

- 1) 1ον Δημ. Σχολ. Αἰγίνης
- 2) 2ον Δημ. Σχολ. Αἰγίνης

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΘΡΑΚΗΣ ΚΑΙ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

- 1) 2ον Δημ. Σχολ. Διδυμοτείχου
- 2) 3ον Δημ. Σχολ. Ἐδέσσης
- 3) Δημ. Σχολ. Ἀγ. Παντελεήμονος Ἀμυνταίου
- 4) Δημ. Σχολ. Σιταγρῶν Δράμας
- 5) Νηπιαγωγεῖον Νέου Πετρίτσιου Σιντικής
- 6) 12ον Δημ. Σχολ. Α' Περιφ. Θεσσαλονίκης
- 7) 26ον Δημ. Σχολ. Β' Περιφ. Θεσσαλονίκης

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

- 1) Δημ. Σχολ. Ἀργαλαστής Βόλου

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

- 1) Δημ. Σχολ. Ἀνυφί Ναυπλίου

ΝΗΣΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

- 1) 8ον Δημ. Σχολ. Χίου

ΚΡΗΤΗ

- 1) Δημ. Σχολ. Κουσέ
- 2) Δημ. Σχολ. Μοιρῶν Ἡρακλείου
- 3) Δημ. Σχολεῖον Παχεῖας Ἀμμου Ἱεράπετρας

ΒΡΑΒΕΙΟΝ Β !

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 1) 2ον Γυμν. Θηλ. (2 βραβεῖα) τάξεις Δ1, Η' Πρακ.
- 2) 2ον Γυμν. Θηλ. (Γυμνασ. Παράρτημα Ζωγράφου)
- 3) 3ον Γυμν. Θηλ. τάξεις ΣΤ1
- 4) Γυμν. Θηλ. Καλλιθέας (3 βραβεῖα) τάξεις Γ2, Ε1 καὶ Ζ2
- 5) 6ον Γυμν. Θηλ.

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

- 1) 3ον Γυμνάσιον Ἀρρ. Πειραιῶς

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

- 1) Γυμνάσιον Θηλ. Ἐδέσσης

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

- 1) Σχολὴ Κρεατσούλη Γλυφάδας
- 2) Σχολὴ Νέου Φαλήρου (Δημοτικόν)
- 3) Λύκειον «Τρεῖς Ἱεράρχαι» Πειραιῶς

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 1) 36ον Δημ. Σχολ. Β' Περιφ.
- 2) 46ον Δημ. Σχολ. Β' Περιφ.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

- 1) 1ον Δημ. Σχολ. Αἰγίνης

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

- 1) Δημ. Σχολ. Ἄνω Σιατίστης
- 2) Δημ. Σχολ. Νέας Φωκαίας Χαλκιδικῆς

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

- 1) Δημ. Σχολ. Πετρωτοῦ Ἐλασσόνης

ΗΠΕΙΡΟΣ

- 1) Δημ. Σχολ. Πέτρας Ζαγορίου
- 2) Δημ. Σχολ. Μεγάλου Πατίγγου Κονίτσης

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

- 1) Δημ. Σχολ. Λαχίου Βοιῶν Λακωνίας

ΚΡΗΤΗ

- 1) Δημ. Σχολ. Νέας Ἀλικαρνασσοῦ
- 2) Δημ. Σχολ. Φουρφουρά Ἀμαρίου
- 3) Δημ. Σχολ. Καλλονῆς Πεδιάδος

ΒΡΑΒΕΙΟΝ Γ !

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ

- 1) Β' Γυμν. Θηλ. Ἀθηνῶν τάξεις ΣΤ1
- 2) Γυμν. Θηλ. Καλλιθέας τάξεις Ζ1

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ

- 1) Σχολὴ Νέου Φαλήρου (Γυμνάσιον)

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

- 1) Δημ. Σχολ. Γεωργιανῆς Καβάλλας

ΗΠΕΙΡΟΣ

- 1) Δημ. Σχολ. Ἀηδοχωρίου Κονίτσης
- 2) Δημ. Σχολ. Μικροῦ Πατίγγου Κονίτσης

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

- 1) Δημ. Σχολ. Ὑψούντος Γορτυνίας
- 2) Δημ. Σχολ. Θεοκτίστου Γορτυνίας

ΚΡΗΤΗ

- 1) Δημ. Σχολ. Ἀγ. Κωνσταντίνου
- 2) 1ον Δημ. Σχολ. Νεαπόλεως
- 3) Δημ. Σχολ. Σταυρακίων

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΕΠΑΙΝΟΣ»

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

- 1) Γυμν. Ἀρρένων Ἀρτης

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

- 1) Δημ. Σχολ. Γλύφας Ἀμαλιάδος
- 2) Δημ. Σχολ. Κατακαλίου Κορινθίας

ΙΟΝΙΟΙ ΝΗΣΟΙ

- 1) Δημ. Σχολ. Ζώλων Κεφαλληνίας

ΚΡΗΤΗ

- 1) Δημ. Σχολ. Πινῶν—Μεραμβέλλου
- 2) Δημ. Σχολ. Φινοκαλίας—Μεραμβέλλου

ΠΕΝΘΗ

Μετὰ λύπης μας ἀναγγέλομεν τὸν θάνατον τῆς Δίδος Gladys Alberta, Βοηθοῦ εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος καὶ μέλους τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν ἐπὶ 32 ἔτη, ἐπισυμβάντος τὴν 15ην Ἰανουαρίου ἐ. ἐ. εἰς Γενεύην.

Ὁ θάνατός της ἀποτελεῖ μεγάλην ἀπώλειαν εἰδικῶς διὰ τὸν Ἐρυθρ. Σταυρ. Νεότητος, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἰδανικῶν τοῦ ὁποῦ ἀφιέρωσε τὴν ζωὴν της.

Ὁ Ἕλλην. Ἐρ. Σταυρὸς τῆς Νεότητος συμμετέχει εἰς τὸ πένθος τῆς ἐρυθροσταυρικῆς οἰκογενείας διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἀφοσιωμένου τούτου ἐργάτου τῆς ἐρυθροσταυρικῆς ἰδεολογίας.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕΝ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ:

1) Πρέπει νὰ στέλλετε εἰς τὰ Γραφεῖα μας σύντομον περίληψιν τῆς Ἐρυθροσταυρικῆς δράσεως τῶν μαθητῶν γιὰ νὰ τὴν δημοσιεύωμε εἰς τὸ περιοδικὸ καὶ νὰ ἐνημερώνωμε σχετικῶς τὴν Γενεὺν.

2) Ὑπάρχουν εἰς τὰ Γραφεῖα μας ὠραία μεταλλικὰ σήματα Ε.Ε.Σ.Ν., καμωμένα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἀντὶ 0,50 δρχ. ἑκάστον, τὰ ὁποῖα ἀποστέλλονται κατ' ὅπιν παραγγελίας καὶ ἀποστολῆς τοῦ ἀντιτίμου.

3) Τὰ ἐμβάσματα διὰ τὸ περιοδικὸν νὰ μὴ στέλνονται προσωπικῶς, ἀλλὰ ἀ π ρ ο σ ῶ π α ς Ἑλλήνων Ἐρυθρῶν Σταυρῶν Νεότητος, ὁδὸς Μάκενζυ Κίγκ 1, διότι ἄλλως δυσχεραίνεται ἡ εἰσπράξις.

4) Ἐπιστροφὰὶ φυλλαδίων περιοδικοῦ γίνονται δεκτὰ μόνον μέχρι τέλους τοῦ ἐπομένου μηνός, δηλ. φυλλάδια τοῦ Ἰανουαρίου ἐ. ἐ. θὰ γίνωνται δεκτὰ μόνον μέχρι τέλους Φεβρουαρίου κ.ο.κ.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

- 1) Τι είναι η Μινεζόττα;
Εκκλησιαστικό βιβλίο, φυτό, η πολιτεία των Η.Π.Α.;
- 2) Τι ήταν ο Λουδοβίκος Μπράιτ;
Διπλωμάτης, εξερευνητής, η εφευρέτης του φερώνυμου συστήματος τυφλικής γραφής;
- 3) Ποιος κατασκεύασε τους κρεμαστούς κήπους της Βαβυλώνας;
Η Σεμίραμις, ο Ναβουχοδονόσωρ ή ο Δαρείος;

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ ΕΞ ΑΝΤΙΘΕΤΩΝ

Με τὰ ἀρχικά τῶν ἀντιθέτων τῶν κάτωθι λέξεων νὰ σχηματισθῇ τὸ ὄνομα ἐνδόξου τόπου.
Μικρός, εὐγενής, ἀσθενικός, ἀναποφάσιτος, δειλός, ἄλφα, γέρος.

ΚΑΙ ΑΝΑΠΟΔΑ

Μπορείτε νὰ γράψετε ἓνα τριψήφιο ἀριθμὸ ποὺ καὶ ἀνάποδα νὰ διαβάζεται ὁ ἴδιος; Προσέξτε ὅμως καὶ οἱ τρεῖς ἀριθμοὶ νὰ εἶναι διαφορετικοί.

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ
Μαθήτρια Γυμνασίου Κρανιδίου

ΣΚΑΛΑ

- 1) ΟΣ
 - 2) Ο.Σ
 - 3) Ο..Σ
 - 4) Ο...Σ
 - 5) Ο....Σ
 - 6) Ο.....Σ
 - 7) Ο.....Σ
 - 8) Ο.....Σ
 - 9) Ο.....Σ
- 1) Ἀναφορική ἀντωνυμία.
 - 2) Αἰσθητήριο ὄργανον.
 - 3) Δρόμος.
 - 4) Οἰκιακὸν ζῶν.
 - 5) Τυφλὸς ποιητής.
 - 6) Βασιλεὺς Ἰθακῆς.
 - 7) Κάτοικος τῆς ἀρχαίας Ὀλύμπου.
 - 8) Βαδίζει πεζή.
 - 9) Ἀθλητικὴ ὁμάς Ἑλλάδος.

Κ. ΜΑΤΑΥΤΣΗΣ
Θ. ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ
Γυμν. Βάλτης

1)	2)	3)	4)	5)	6)	7)
1)	2)	3)	4)	5)	6)	7)
- (Ὁριζοντίως καὶ καθέτως)
1) Κάτοικος τοῦ Βορρά.
2) Φαίνεται.
3) Ἐτοί καταπὰ κανεὶς ἀπὸ τὶς καταχρήσεις.
4) Χρονικὴ περίοδος.

- 5) Δηλητήριο.
- 6) Ἀναφορική ἀντωνυμία.
- 7) Σύμφωνον.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ
Γυμν. Ἐλευθερουπόλεως

- 1) Ω
- 2) Ω
- 3) Ω
- 4) Ω
- 5) Ω
- 6) Ω
- 7) Ω

- 1) Θαυμαστικόν.
- 2) Σύνδεσμος.
- 3) Χρονικὸ διάστημα.
- 4) Ἀψητος.
- 5) Ὅστων τῆς χειρός.
- 6) Προάστειον τῶν Ἀθηνῶν.
- 7) Μεγάλῃ θάλασσα.

ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ
Γυμνάσιον Ξυλοκάστρου

ΤΕΤΡΑΓΩΝΟΝ

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

- 1) Φρούτα.
- 2) Καρφί.
- 3) Ὅχι ἴσια.
- 4) Ἀρχαία πόλις τῆς Παλαιστίνης.

Α.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
Α' Γυμν. Ἀρ. Θεσ. νίκης

Ὁρος εἶμαι τῆς Ἑλλάδος
κι ἂν με ἀποκεφαλίσῃς
καὶ με ἀλλαξοτονίσῃς
ποταμὸ εἰς τὴν Ἀσίαν
στὴ στιγμὴ θὰ συναντήσῃς.

ΠΑΡΩΤΙΔΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ
Γυμν. Σιδηροκάστρου

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1) Ποιὰ εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Χιλῆς;
- 2) Ποιὰ εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη λίμνη;
- 3) Ποιὰ εἶναι ἡ μεγαλύτερη νήσος;
- 4) Ποιὰ εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Μαδαγασκάρης;
- 5) Ποὺ ἀνήκει ἡ νῆσος Μάλτα;

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

— Καλὲ Ματῖνα ξέρεις πόσο μοὺ πονάει!
— Ποιὸ καλὲ Τάκη;
— Μὰ δὲν ἄκουσες;
Σ. ΗΛΙΑΔΗΣ
Α' Γυμνάσιον Πειραιῶς

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ἀπαντήσατε εἰς τὰς κάτωθι ἐρωτήσεις.

- 1) Ποὺ καὶ πότε ἐγεννήθη ὁ Διόνυσος Σολωμός;
- 2) Πότε ἐγεννήθη καὶ πότε ἀπέθανε ὁ Κωνσταντῖνος Παλαμάς;
- 3) Ποῖοι ἀνεκάλυψαν τὰ πρῶτα ἀερόστατα;
- 4) Πότε ἐγίνε ἡ κάθοδος τῶν Δωριέων;
- 5) Πῶς ἔλεγαν τὴν μητέρα τοῦ ἱστορικοῦ Ἡροδότου;

ΣΚΑΛΑ

- 1) Α
 - 2) Α
 - 3) Α
 - 4) Α
- 1) Πρόθεσις.
 - 2) Πόλις τῆς Ἡπείρου.
 - 3) Νησί τῶν Κυκλάδων.
 - 4) Πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος.

ΔΗΜ. ΒΟΥΡΑΝΗΣ
Γυμν. Κρανιδίου

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ - ΜΕΣΟΣΤΙΧΙΣ

Τὰ ἀρχικά καὶ τὸ τρίτον κατὰ σειράν γράμμα κάθε λέξεως ποὺ ἀντιστοιχεῖ στὰς κάτωθι ἀποτελοῦν τὸ ὄνομα τοῦ ἱδρυτοῦ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.
Φωνήεν.
Ὅργανον αἰσθήσεως.
Γνωμικὸν (Ἀρχ.).
Βυζαντινὸς Αὐτοκράτωρ.
Ἐδῶ ἐγίνε τὸ πρῶτο θαῦμα ὑπὸ τοῦ Κυρίου.
Ὅχι τὰ μισὰ.
Κάνω κομμάτια.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΑΜΑΤΕΡΟΣ
Ἱπποκράτειον Γυμνάσιον Κῆ

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

— Κυριάκο, Τάκη, τρεχάτε νὰ τὴν πιάσετε γιατί μὰς ἔφυγε.
— Ποιά;
— Μὰ σὰς τὴν εἶπα.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1) Πρωτεύουσα τῆς Δανίας ποιὰ εἶναι;
- 2) Πότε πέθανε ὁ Μ. Ἀλέξανδρος;

ΝΙΚ. ΚΡΗΤΙΚΟΠΟΥΛΟΣ
Ἐμπ. Σχ. Πειραιῶς

ΡΗΤΟΝ

Με τὰς λέξεις αὐτάς, παίρνοντας μόνον τὸ ἀρχικὸν γράμμα ἐκάστης, κάμετε ἓν ρητόν.
Ἄνδρας — χημεῖα — ἦττον — ρῆμα — νησί — ἵππος — ἀλήθεια — ράστος — δένδρον — ἄλλα — δὴ — ἐκεῖ — ἴνα — κύων — ναὸς ὕμνος — σοβαρός.

ΣΚΑΛΑ

- 1) Ν —
- 2) Ν —
- 3) Ν —
- 4) Ν —
- 5) Ν —
- 6) Ν —
- 7) Ν —
- 8) Ν —

- 1) Καταχρηστικὴ πρόθεσις.
- 2) Ἐπίρρημα χρονικόν.
- 3) Ἐτοί ὀνομάζομεν μέρος γῆς ποὺ περικλείεται ἀπὸ θάλασσα.
- 4) Ἀνδρικὸ ὄνομα.
- 5) Περιφημος ναύαρχος Γαλλίας κατὰ τὴν γαλλικὴν ἐπανάστασιν.
- 6) Ὀπλαρχηγὸς φονευθεὶς κατὰ τὴν μάχην τοῦ Φαλήρου.
- 7) Αὐτοκράτωρ Γαλλίας κατὰ τὴν γαλλικὴν ἐπανάστασιν.
- 8) Βυζαντινὸς αὐτοκράτωρ τῆς δυναστείας τῶν Ἰσαύρων (802 — 829).

ΚΑΤΣΙΚΑΣ ΑΘΑΝ.
Ἐμπ. Σχ. Κοζάνης

ΔΙΠΛΗ ΣΚΑΛΑ

- 1) Α —
- 2) Β —
- 3) Γ —
- 4) Δ —
- 5) Ε —
- 6) Ζ —
- 7) Η —
- 8) Θ —
- 9) Ι —

- 1) Γυναικείο ὄνομα.
- 2) Μικρὸ σκάφος.
- 3) Ὑπάρχουν πολλῶν εἰδῶν, ἀμβλείες, ὀρθές κ. ἄ.
- 4) Ἀκρίτας.
- 5) Ὅταν διαβάσω τὸ κείμενον τῶν ἀρχαίων ὑστερὰ τὸ ...
- 6) Τὴν ἐπληξάν οἱ σεισμοὶ (δημ.).
- 7) Προφήτης.
- 8) Ἀγριο ζῶο (δημ.).
- 9) Ἀποτελεῖται ἀπὸ ἑπτὰ χρώματα.

ΒΑΜΒΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΣΤ.
Α' Πρωτ. Γυμν. Ἀρ. Ἀθηνῶν

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

— Χρήστο τὸν θυμάσαι αὐτὸν ποὺ ἤθελε νὰ πετάξῃ τὸν αἰτό;
— Ποιόν;
— Μὰ σὰς τὸν εἶπα.

ΧΡ. ΚΩΣΤΑΔΗΜΑΣ
Μαθ. Δημ. Σχολ. Μασσαλίου

ΑΙΝΙΓΜΑ

Στὴ Δόξα ναί, μὰ ὄχι καὶ στὴ Νίκη
στὸ Ξέρξη ναί, μὰ ὄχι καὶ στὸ Δα-
(ρεῖο)
εἶναι μονάχα ἓνα ψηφίο.
Στὸ εἶδωλο ὄχι, στὸ ξάδι ἀνῆκει
στὴν ψύξη ναί, μὰ ὄχι καὶ στὸ κρύο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΜΟΡΦΙΑ
Ζ' Γυμν. Θηλέων Ἀθηνῶν

ΣΚΑΛΑ

- 1) Π —
- 2) Π —
- 3) Π —
- 4) Π —
- 5) Π —
- 6) Π —
- 7) Π —

- 1) Ἀόριστος ἐπιμεριστικὴ ἀντωνυμία.
- 2) Πρόθεσις.
- 3) Ποταμὸς τῆς Β. Ἰταλίας.
- 4) Πατὴρ τοῦ Ἀχιλλέως.
- 5) Ποιητὴς τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος.
- 6) Δημιουργὸς τοῦ χρυσοῦ αἰῶνος τῆς Ἑλλάδος.
- 7) Ἑλλήν Μαθηματικός.

ΔΗΜ. ΜΠΡΑΝΗΣ
Γυμν. Σπερχειάδος

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Εἶμαι νῆσος τοῦ Αἰγαίου
ἂν με ἀποκεφαλίσῃς
Ἀσιάτῃ βασιλεῖα
ἀπορώντας θ' ἀντικρύσῃς.

Μπάλωμα στὸ μπάλωμα
καὶ ραφή δὲν ἔχει.

Τὴν βάζωμε στὸ τραπέζι
τὴν κόβωμε, τὴν μοιράζωμε
καὶ δὲν τὴν τρώμε.

ΣΠ. Μ. ΚΑΙΣΑΡΗΣ
Γυμν. Ληξουρίου

ΣΚΑΛΑ

- 1) Κ —
- 2) Κ —
- 3) Κ —
- 4) Κ —
- 5) Κ —
- 6) Κ —

- 1) Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.
- 2) Πτηνόν.
- 3) Μεγαλόνησος.
- 4) Ἐδολοφονήθη ὑπὸ τοῦ Βρούτου - Κασσίου.
- 5) Ὁ σιτοβολὸν τοῦ κόσμου.
- 6) Πόλις Δυτικῆς Μακεδονίας.

ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥΛΗ
Πεδινόν

ΑΠ' ΤΑ ΤΡΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ

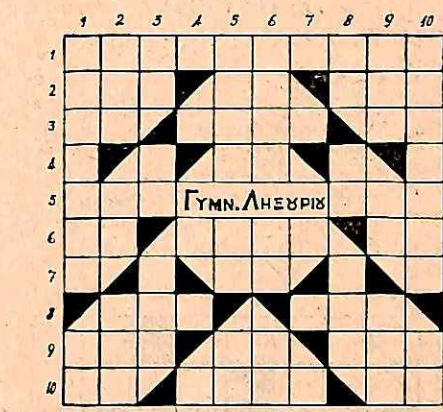
ΑΚΗΔΙΑ (Ἀφροντισία; θόρυβος; λύπη);
ΑΧΛΥΣ (σκοτάδι; πουλί; ἀχλάδι);
ΡΥΤΗΡ (ἄξονας; γκέμι; τροχός);
ΝΩΔΟΣ (καμπούρης; σφικτός; κουτσοδόντης);
ΠΕΔΗ (ἐργαλεῖο; δεσμά; βουβαμάρα);
ΒΑΤΤΟΛΟΓΟΣ (ἔντομο; φλύαρος; φυτολόγος);
ΛΑΘΥΡΙΣ (κρύπτη; μπάμια; ψάρι);
ΜΑΔΑΡΟΣ (φαλακρός; μαλακός; γλοιώδης);
ΛΥΚΙΣΚΟΣ (λυκόπουλο; φλογέρα; ἀγριόκλημα);

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ε. ΛΑΟΥΤΑΡΗΣ
Εὐαγγελινίδης Σχολὴ Καλλιθέα

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. Ἴόνιος νῆσος.
2. Πρόθεσις — Δύο ὅμοια φωνήεντα — ὑπερήφανο ζῶον (δημ.).
3. Ἀρθρον — ἔχω (μετοχή) — Ἀριθμητικὸν ἀπόλυτον.
4. Ἀντωνυμία (πληθ.).
5. Τσακάλι (καθ.) — ἀκόμη.
6. Πρόθεσις (ἀρχ.) — ἅγιον ὄρος — ἄνθη.

7. Ἐπιφώνημα πόνου.
8. Θεὸς τῶν ποιμένων καὶ τῶν ποιμνίων — αὐγή.
9. Ὡσάν — γαλλικὸν μέτρον ἐπιφανείας — λατινικὸν ἀρνητικὸν μόριον.
10. Προτρέπει — στῦλος — προσ. ἀντωνυμία.

ΚΑΘΕΤΩΣ

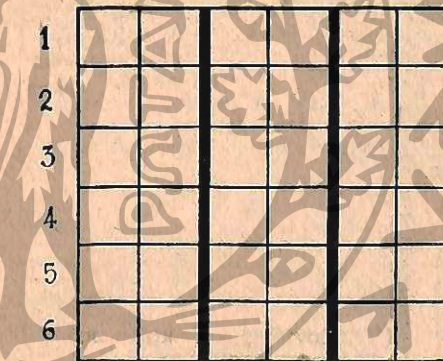
1. Ἀπὸ κάτω — δικά σου.
2. Ἀριθμητικὸν ἀπόλυτον — Σύνδεσμος — ὁ καθείς.
3. Νότα — νεῦρον — «Ἡ ... ἢ ἐπὶ τὰς».
5. Λεχῶνα (καθ.) — μόριον μέλλοντος — Δίφθογγος.
6. Ὁ βασιλεὺς τῶν ζῶων — ἐπιφ. λύπης — γράμμα.
8. Τελικὸς σύνδεσμος — νότα — ἄρθρον (πληθ.).
9. «Παῖδες Ἑλλήνων. ...» — ἐρωτ. ἀντωνυμία — σημά κινδύνου.
10. Βιβλίον τοῦ Βιργιλίου — γράμμα.

ΓΕΡ. ΑΝ. ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΣ
Γυμν. Ληξουρίου

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

— Ἄστα κεῖ τὰ παιχνίδια σου
Τάκη καὶ ἔλα νὰ φάμε.
— Τί θὰ φάμε μαμά;
— Κουφὸς εἶσαι παιδί μου; Σοὺ τὸ εἶπα.

Βάζοντας τὰς καταλλήλους λέξεις καὶ ἀραδιάζοντας κατὰ σειράν τὰ ἐντὸς τῶν δύο καθετῶν ἐντονωτέρων εὐθειῶν γράμματα θὰ διαβάσῃς ἓνα ἀρχαῖον γνωμικόν.

Μόνον ὀριζοντίων: 1) Κατωφέρης. 2) Κάτοικος ἠπείρου (δοτικὴ)

23

χώρος μου είναι περιορισμένος, ελπίζω όταν μου ξαναγράψης να έχω περισσότερο τόπο για να σου πω περισσότερα. Έσύ που δεν καλύπτεις από τέτοια εμπόδια να γράφεις. Τα γράμματά σου εκτός από τη χαρά, που μου δίδουν, μου μαθαίνουν και πολλά πράγματα, και ως μην το φαντάζεστε.

Ε. Σοῦλιώτου, Πόρος. Νομίζω ἀνέψακι μου ὅτι διάλεξες τὸν καλλίτερο τρόπο γιὰ νὰ γίνης χρήσιμος ἄνθρωπος. Νὰ βοηθῇ τοὺς ἄλλους. Αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Ἡ θεία σου δὲν ἔχει καμμιά ἄλλη συμβουλή νὰ σοὺ δώσῃ. Τὸ μόνο που μπορεῖ νὰ σοὺ πῇ εἶναι ὅταν μεγαλώσῃς καὶ ἀντιμετωπίσῃς τὶς δυσκολίες, πού φέρνει συχνά ἡ ζωὴ νὰ μὴ λησμονήσῃς τὶς καλὲς προσπάθειες καὶ ἀποφάσεις, πού εἶχες λάβει ὡς παιδί.

Μ. Λυκούδη, Ἀργοστόλιον. Μὴν φοβάσαι, οὔτε χάθηκε τὸ γράμμα σου οὔτε τὸ ἔφαγε ὁ ἄζωρ μου. Τὸ ἔλαβα καὶ ἔσπευσα νὰ σοὺ ἀπαντήσω γιὰ νὰ σοὺ πῶ ὅτι χαίρομαι νὰ λαμβάνω γράμματα ἀπὸ τὰ ἀνηψάκια μου τῆς Κεφαλονιάς, πού ξεχνοῦν τὰ δικά τους βάσανα γιὰ νὰ θυμηθῶν τοὺς ἄλλους. Ἐλπίζω νὰ μοὺ ξαναγράψῃς τώρα πού γνωριστήκαμε.

Δ. Ραπαντζίκου, Σαλαμίς. Πόσο ὁμορφοὶ ἦσαν τὸ στιχάκι, πού μου ἔγραψες. Εἶδες τί ὥραια πού εἶναι ἡ ἑλληνικὴ ἱστορία; ἔχεις δίκαιο νὰ τὴν ἀγαπᾷς. Ἐλπίζω νὰ μείνῃς πάντα φρόνιμη καὶ καλὴ ὅπως μοὺ λὲς ὅτι εἶσαι τώρα καὶ νὰ μὴν ξεχνᾷς τὴ θεία σου Σταυρούλα.

Κ. Δραγώνα, Ζάκυνθος. Κατὶνα μου τὰ ὅσα μοὺ γράφεις, ἀν καὶ τὰ ἔχω βέβαια ξενακούσει πάντα μὲ γεμίουν φρίκη, ὅταν σκέπτομαι πόση ὁμορφιά καὶ κόποι καταπράφθηκαν μέσα σὲ μὴν στιγμή. Τώρα, σὲ σὰς τὴν νέα γενεὰ ἐναπόκειται νὰ ξεναφτιάσῃ ὅσα ρημάει ὁ σεισμός.

Α. Γκαντζανίδης, Κασάλα. Εἶναι πολὺ μεγάλη ἡ χαρά μου, ὅταν μπορῶ νὰ σὰς φανώ χρήσιμη, σὲ σὰς πού εἶσθε καὶ ἀνηψία μου. Ὅσα μοὺ γράφεις γιὰ τοὺς σκοπούς σου εἶναι πρώτης τάξεως. Εὐχαριστῶ ἡ ζωὴ σου νὰ εἶναι πάντοτε χαρούμενη. Καὶ παραμένω στὴ διάθεσί σου.

Α. Παπαδάκης, Χανιά. Ἐ, Ἀλκιόνη ἔχῃ καὶ τόση χαρά, γιατί ἔλαβες γρήγορη ἀπάντησι. Ἄν ἀρήσῃ ἡ ἀπάντησις δὲ σὲ πιάσῃ λοιπὸν ἀπελπισία; Ἄλλαν μέτρον ἄριστον. Ἐλέγαν οἱ προγονοὶ μας καὶ εἶχαν δίκαιο. Ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ νομίζω ὅτι σὲ κατασιδιάζω, ὁ ἐνθουσιασμός πᾶει μαζί μὲ τὰ νιάτα. Τὸ ἀδελφάκι σου φιλῶ καὶ ἀφοῦ πέρασε ἡ γιορτὴ τοῦ δασκάλου σου, παρακαλῶ νὰ τοῦ διαβιβάσῃς τὰς εὐχὰς μου ἔστω καὶ ἄργα. Τὴ μητέρα σου χαίρεται καὶ τώρα, πού ἔστρωσε ἡ ἀλληλογραφία μας ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ σταματήσῃ!

Κ. Βαϊράμογλου, Κηφισιά. Ξέρεις πῶς σὲ φαντάζομαι Κατερίνα; Μὲ δυὸ κοσιδάκια, ἔχεις καὶ δυὸ ἀδελφάκια, ἓνα κοριτσάκι καὶ ἓνα ἀγοράκι. Μοὺ εἶπε καὶ ὁ ἄζωρ ὅτι εἶσαι πρώτης τάξεως μαθήτρια. Λοιπὸν καὶ ἐγὼ σὲ φιλῶ πολὺ καὶ στὰ δύο σου μαγουλάκια.

Κ. Τσικούδη, Θεσπυρία. Τὸ ὁμορφο πρῶτό μου ἔφερε τὸ γράμμα σου. Γιὰ τὸ βερνίκι πού ρωτᾷς μάθε ὅτι δὲν εἶναι καμμένο ἀπὸ λίπος καμμένης βέλαια. Συνήθως αὐτὰ τὰ βερνίκια τὰ φτερίζουν ἀπὸ διάφορα λίπη καὶ βάζουν καὶ χρώμα ἀνάλογως μαύρο ἢ καφέ.

Α. Σταθόπουλος, Γούβα. Τάφος τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου δὲν ὑπάρχει. Ὑπάρχει στὴν Κων/πολὶ μὴν σαρκοφάγος λεγόμενη τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου.

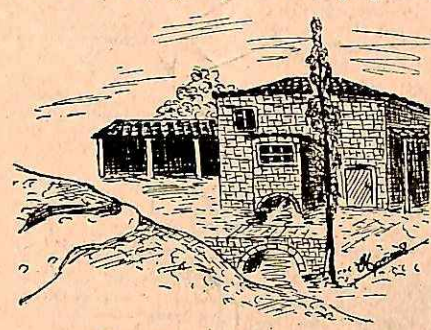
Θ. Χριστόπουλος, Νέα Ἰωνία. Τὰ τρία κράτη, γιὰ τὰ ὁποῖα μὲ ρωτᾷς, δὲν ἔχουν βασιλεῖς, εἶναι δημοκρατίες. Δὲν ἀναφέρεται ποῖος ἀντίκρουσε πρῶτος τὴ φωτιά. Ἡ ἑλληνικὴ μυθολογία λέγει ὅτι ὁ Πρωμηθεὺς πρῶτος τὴν πήρε ἀπὸ τοὺς θεοὺς καὶ τὴν ἔφερε στοὺς ἀνθρώπους. Τὰ ἐμβόλια αὐτὰ λέγονται καὶ Καλμέτ διότι τὰ ἀνεκάλυψε ὁ Γάλλος ἱατρός Καλμέτ, ὁ ὁποῖος καὶ πρῶτος τὰ ἐφήρμοσε. Ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια τῆς Ἑλλάδος λέγεται Γλύκαμπούργκ, ἐπομένως αὐτὸ εἶναι τὸ ἐπίθετό τοῦ Βασιλέως μας. Σὲ φιλῶ, ἡ θεία σου.

Βούλα Χ. Ν. Ἰωνία. Τὸ Ντὶ — Ντὶ — Τὶ ἀνακαλύφθηκε κατόπιν πολλῶν ἐργαστηριακῶν πειραμάτων ἀπὸ ὁμάδα ἀμερικανῶν ἐπιστημόνων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τελευταίου παγκοσμίου πολέμου. Κάποια παρελθόντα ἔκτος ὑπάρχει, γιατί ἐγὼ εἶμαι θεῖα ὁμορφίνα, εἶτε στὸ δημοτικὸ πηγαίνετε, εἶτε στὸ γυμνάσιον. Νὰ μοὺ γράψῃς λοιπὸν καὶ νὰ μὴν ξεχνᾷς τὴν θείαν ἐλπίδα σου.

ΤΟ ΧΙΟΝΙΣΜΕΝΟ ΧΩΡΙΟ

Ὅλα κάτασπρα ἔξω, σὰν λευκὰ πούπουλα ριγμένα τὸ χιόνι σκεπάζει μὲ βία τὴ γῆ πέφτοντας ἀνάλαφρα. Πότε-πότε μανιασμένος ἀέρας τὸ στριφογυρίζει μὲ μανία καὶ πότε ἡσυχάει ἀπαλὸ ἀκολουθεῖ τὸ δρόμο του.

Ὅλα γύρω παγωμένα, κρύα καὶ σκυθρωπά. Κελαδήματα πουλιῶν δὲν ἀκούονται· τὰ καμένα τὰ πουλάκια! Παγωμένα, νηστικά ψάχνουν νὰ βροῦν λίγη τροφή μὰ τοῦ κακοῦ... μήτε λίγη ζεστασιά. Χτυποῦν ἀπελπισμένα τὸ τζάμι μήπως βρεθῇ καμμιά σπλαχνικὴ ψυχούλα καὶ τ' ἀνοίξῃ. Καὶ νὰ! Ἐνα τρύπωσε τρομαγμένο ἀπὸ τὸ φεγγίτη δὲν ἡσυχάζει. Ἡ καρδούλα του χτυπᾷ δυνατὰ, λὲς καὶ θὰ σπᾷσῃ. Πόσο δυστυχισμένο εἶναι! Στερήθηκε τὴ μαννούλα, τ' ἀδελφάκια του, φοβάται μὴ χάσῃ καὶ τὴ ζωὴ του.

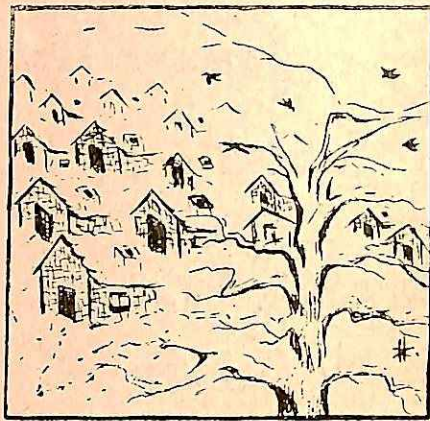
Ὁ μύλος τοῦ χωριοῦ.
(Σκίτσον τοῦ μωθ. Κ. Ἀρήτου)

Ἐνα θερμὸ χουχουλίσμα κι ἓνα πέταγμα, πού λαχταροῦσε, τοῦδωσε τὴν ἐλευθερία του.

Τὰ δένδρα καμαρώνουν σὰν νυφούλες στολισμένες! Σιγὰ κι ἀπόμερα ἀκούεται ψιθυριστὰ τὸ παρᾶπονο τῆς μυγδαλιάς πού ἦταν ἑτοιμὴ νὰ φορέσῃ τὰ γιορτινά της. Οἱ διαβάτες στὸ δρόμο ἀραιώνουν κουκουλωμένοι καὶ σκυφοὶ βιάζονται γιὰ τὸ σπῆτι· λίγα κούτσουρα βάζουν στὸ τζάκι γιὰ νὰ ζεσταθοῦν· οἱ παπούδες καθισμένοι στὸ σκαμνὶ τριγυρισμένοι ἀπὸ τὰ ἐγγονάκια λέει τὸ παραμῦθι. Ἐκεῖνα μ' ἀνοικτὸ τὸ στόμα τὸνκοιτοῦν λέγοντας — κι ἄλλο κι ἄλλο παπού, ἐνὼ ἡ γιαιὰ χαμογελαστὴ πλάθει τὸ ζυμάρη γιὰ νὰ τοὺς ψῆσῃ κουλούρια. Δίπλα ἡ μεγάλη κόρη βάζει φωτιά κι ἡ σοῦπα ἀχνίζει καὶ μοσχομυρίζει τὸ σπῆτι.

Τώρα τὸ χιόνι πέφτει πιὸ πυκνὸ. Κι οἱ μικροὶ μαθητὲς βιαστικοὶ σκεπασμένοι μὲ τὰ μάλλινα σάλια τρέχουν γιὰ τὸ σχολεῖο ἀψήφοντας τὸ κρύο καὶ τὴ βαρυχειμωνιά. Νὰ κι ἡ δασκάλα κατόπι τοὺς βιαστικὴ κι

Λόγω πληθώρας ὕλης, δράσις ὁμάδων ΕΕΣΝ, μαθητικὴ συνεργασία καὶ λύσεις παρέμβουν διὰ τὸ προσεχές.

αὐτὴ καταχιονισμένη τοὺς δίνει κουράγιο φωνάζοντας. — Ἄντε παιδάκια μου καὶ φτάσαμε· θὰ ζεσταθοῦμε στὸ σχολεῖο.

Ὅλο τὸ χωριὸ χιονισμένο· δένδρα, γῆ, σπῆτια. Καὶ τ' ἀρνάκια παγωμένα κι αὐτὰ ἐκδηλώνουν τὸν πόνο τους μὲ τὴν παραπονοϊκὴ τους φωνούλα μπέεεεε λὲς καὶ κλαίνει γιὰ τὸ χιόνι σκεπάζει τὸ χορταράκι πού τρώγανε.

Λίγο πιὸ πέρα Ἐρυθροσταυρίτες τοῦ σχολείου μας μὲ τὰ φτυάρια στὸ χέρι ἀνοίγουν δρόμους γιὰ τὴν πλατεία τοῦ χωριοῦ μας καὶ τὸ σχολεῖο. Γεμάτοι ζωντάνια καὶ χαρὰ λάμπουν τὰ μάτια τους γιὰ τὴν ὑπηρεσία πού προσφέρουν.

Πόσο ὁμορφο εἶναι τὸ χιόνι γιὰ κείνους πού ἔχουν ξύλα καὶ τροφὴ στὸ σπῆτι μὰ καὶ πόσο ἀνυπόφορο γιὰ τοὺς φτωχοὺς, πού κρυώνουν δίχως ζεστὰ ρούχα καὶ ψωμάκι! Πόσα παιδάκια κρυώνουν καὶ πεινοῦνε αὐτὴ τὴ στιγμὴ! Γι' αὐτὸ ἄς ἀφήσουμε ἐλεύθερα ψυχὴ καὶ χέρι νὰ δώσουμε ὅσο μπορούμε καὶ νὰ ζεστάνουμε κρύες καρδούλες πού τὸ χιόνι τὶς παγώσε. Ἐ! Τότε θὰ μᾶς φαίνεται τὸ χιόνι πιὸ εὐχάριστο καὶ πιὸ ὁμορφο. Δ.

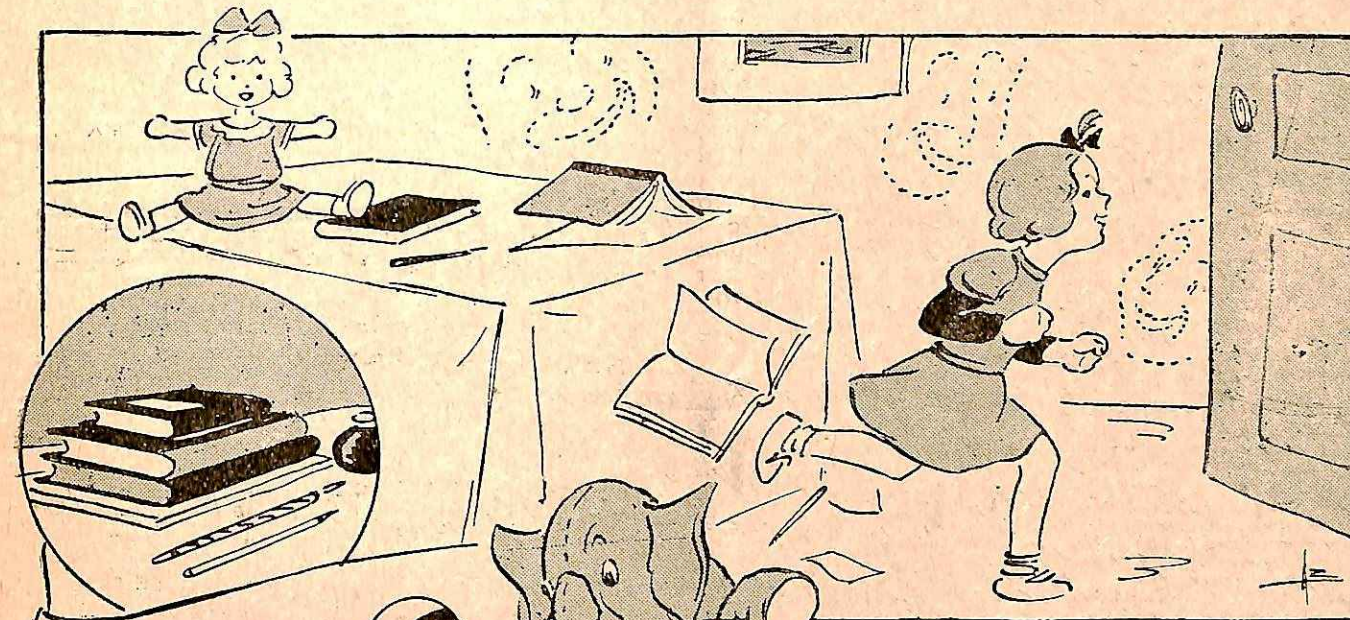
ΕΕΣΝ μωθ. τοῦ Δημ. Ν. Πατριτίου Συντακτικῆς καθαρίζουν τὸ δρόμο ἀπὸ τὰ χιόνια.

Juniors of Elem. School N. Petritsi, Macedonia, opening passage through the snow.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΕΣ

ΤΑΞΙ ΚΑΙ ΝΟΙΚΟΚΥΡΩΣΥΝΗ

Ὑπὸ ΑΝ. ΒΩ

Εἶν' ἀκατάστατη ἡ Λιλὴ καὶ μόλις θὰ διαβάσῃ πετὰ βιβλία καὶ χαρτιά ἐδῶ κ' ἐκεῖ ὅπως τύχη. Ὅμως ἐκτός ἀπ' τὴ μαμά πού θὰ τὴν κατασιδιάσῃ, γι' αὐτὸ τῆς τὸ ἐλάττωμα τὴν περγελοῦν κ' οἱ τοῖχοι. Λοιπὸν νὰ εἰστε τακτικοὶ καὶ μόλις μελετήσετε πρέπει βιβλία καὶ λοιπὰ νὰ τὰ τακτοποιήσετε, στὴ μπάντα νὰ τὰ βάλετε, καλὰ νὰ τὰ στιβάσετε κ' ὕστερα ὅσο θέλετε νὰ παίξετε, νὰ γελάσετε. Μὲ τὰ παιχνίδια τοῦ ὁ Ριρῆς κάνει κι αὐτὸς τὰ ἴδια. Σὰν βαρεθῇ τὰ παρατὰ, σωρὸ—κουβάρη τὰ πετὰ, κ' ἔχουν παράπονα φριχτὰ μαζί του τὰ παιχνίδια. Ἐμ πῶς κι αὐτὰ τὰ δύστυχα ν' ἀναπαυθοῦν μποροῦνε, ριγμένα ἔτσι ἀνάκατα, σωροκουβαριασμένα; Κι ἄσε πού, ὅπως τὰ πετὰ πολλὲς φορές χτυποῦνε, πληγώνονται καὶ πού καὶ πού ψοφάει καὶ κανένα... Λοιπὸν, παιδιά, δὲν εἶν' σῶστο οὔτε κι αὐτὸ νὰ γίνεται

καὶ τὴ μαμά ν' ἀφήνετε νὰ κοπιᾷζῃ μόνη τῆς νὰ τὰ τακτοποιήσῃ, γιατί θεβαίως δὲν μπορεῖ — ἔτσι ἄνω—κάτω σὰν τὰ θρῆ— τὸ σπῆτι ἀσιγύριστο γιὰ χάρι σας ν' ἀφήσῃ. Ἀλλὰ καὶ ἅμα γδύνεστε, τὰ ρούχα σας ν' ἀφήνετε πάντα καλὰ καὶ τακτικὰ στὴ θέσι τοῦ ἑνα—ἑνα, ὥστε νοικοκυρόπαιδα σὲ ὅλα σας νὰ γίνετε, παιδιά μου ἀγαπημένα.

Ἐτσι μπράβο. Καὶ γιὰ πάντα νὰ θυμάστε δίχως ἄλλο, πῶς ἡ ἀκαταστασία εἶν' ἐλάττωμα μεγάλο.

Η ΜΑΝΑ

Στίχοι

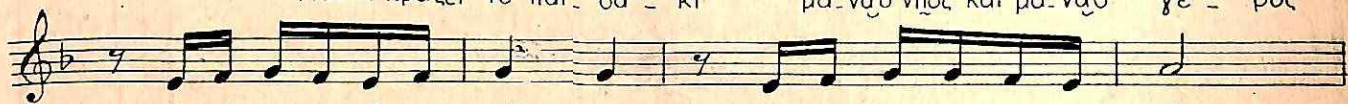
Ι. ΜΑΡΤΙΝΕΛΗ.

Μουσική

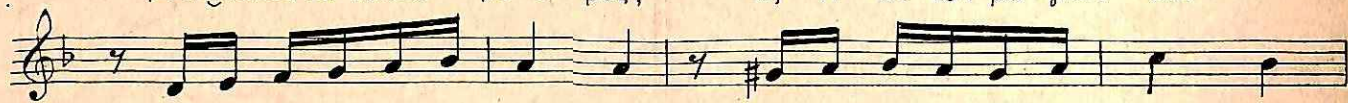
ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ.

Μά-να κρᾶζει τὸ παι-δά-κι μά-να ὁ νῆος καὶ μά-να ὁ γέ-ρος

μά-να ἀκούς σὲ κά-θε μέ-ρος, ἄ, τί ὄ-νο-μα γλυ-κό.

Τὴ χα-ρά σου καὶ τὴ λύ-πη μέ τὴ μά-να τὴ μοι-ρά-ζεις

πο-θη-τὰ τὴν ἀγ-κα-λιά-ζεις δὲν τῆς κρύ-βεις μυ-στι-κό.

Εἰς τὸν κό-σμο ἄλ-λο πλᾶ-σμα δὲν δά βρῆς νὰ σὲ μαν-τεύ-ῃ

σὰν τὴ μά-να πού λα-τρεύ-εις, σὰν τὴ μά-να πού πο-νεῖ

Τὴν ὑ-γείᾳ της, τὴ ζω-ή της, ὅ-λα ἡ μά-να τ' ἀ-ψη-φᾷ-ει

γιαὶ τὸ τέ-κνο πᾶ-γα-πά-ει

γιαὶ τὸ τέ-κνο πού φι-λεῖ. λεῖ.

ΡΙΧ.
ΦΡΕΤΣΑΣ.

